

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Põllumajandus- ja tööstusained väliskaubanduses. J. Janusson	453	<i>Commerce extérieur des produits agricoles et industriels. J. Janusson . . . . .</i>	453
Rinnalaste surevus 1926 a. E. Lasberg	460	<i>Mortalité enfants de moins d'un an 1926. E. Lasberg . . . . .</i>	460
Lasteaiad 1923—27 a. A. Lepp	471	<i>Jardins d'enfants de 1923—27. A. Lepp . . . . .</i>	471
Puhaskasumaks 1927 a. V. Feldman	479	<i>Impôt sur les bénéfices nets en 1927. V. Feldman . . . . .</i>	479
Tööõnnetused 1926 a. H. Reiman	485	<i>Accidents du travail en 1926. H. Reiman . . . . .</i>	485
Enesetapped Eestis 1927 a. H. Reiman	488	<i>Suicides en Estonie 1927. H. Reiman . . . . .</i>	488
Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921—28 a.	508	<i>Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1921—28. . . . .</i>	508

TABELID — TABLEAUX

(Standartnumeratsioon)		(Numération permanente)	
Tab. 1. Sissevedu juunis	491	Tab. 1. Importation en juin	491
" 2. Väljavedu juunis	492	" 2. Exportation en juin	492
" 3. Sisse- ja väljavedu juunis (tähtsamad ained)	493	" 3. Importation et exportation des principaux articles en juin	493
" 4. Tööstusettevõtete läbikalk juunis	495	" 4. Commerce extérieur en juin (par les douanes)	495
" 5. Tööstusettevõtete tulud juunis	495	" 5. Recettes douanières en juin	495
" 6. Ühendatud riigiraudteede tegevus mais	498	" 6. Chemins de fer unis en mai	498
" 7. Tallinna sadama tegevus juulis	497	" 7. Mouvement du port de Tallinn en juillet	497
" 8. Eesti Panga äriseis 30. VI. 1928	497	" 8. Situation financière de la Banque d'Estonie au 30. VI. 1928	497
" 9. Maapanga äriseis	225	" 9. Situation financière de la Banque agricole	225
" 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1. VI. ja 1. V. 28	498	" 10. Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. VI. et 1. V. 28	498
" 11. Üksikute pankade ärisaisu summad 1. VI. ja 1. V. 28	498	" 11. Montant des bilans des banques au 1. VI. et 1. V. 28	498
" 12. Riigi sissetulekud aprillis	499	" 12. Recettes de l'Etat en avril	499
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil juulis	500	" 13. Cours du change à Tallinn en juillet	500
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud mais ja juunis	499	" 14. Nombre des personnes passées les confins de la République en mai et juin	499
" 15. Elanikkude arv linnades juunis ja juulis	501	" 15. Mouvement de la population dans les villes en juin et juillet	501
" 16. Liikvel olev raha mais	391	" 16. Billets en circulation en mai	391
" 17. Rahakate mais	391	" 17. Couverture en mai	391
" 18. Pankadevahelise arvekoja tegevus mais	391	" 18. Mouvement de la chambre de compensation en mai	391
" 19. Protestitud vekslid aprillis	391	" 19. Effets protestés en avril	391
" 20. Kapitali emissioonid mais	391	" 20. Emissions des capitaux en mai	391
" 21. Tööstustoodang märtsis ja aprillis	391	" 21. Production de quelques industries en mars et avril	391
" 22. Loomataudid märtsis	391	" 22. Epizooties en mars	391
" 23. Tapamajade tegevus märtsis	391	" 23. Fonctionnement des abattoirs en mars	391
" 24. Suur müügihinnad juulis	502	" 24. Prix de gros en juillet	502
" 25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järele 1925—28	507	" 25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—28	507
" 26. Turuhinnad juulis	503	" 26. Prix de détail en juillet	503
" 27. Elumaksumusindeksid	504	" 27. Nombres-indices du coût de la vie	504
" 28. Suur müügiindeksid	504	" 28. Nombres-indices des prix de gros	504
" 29. Tööbörssi ja eravahetajate kontorid juunis	505	" 29. Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en juin	505
" 30. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1. juuliks	506	" 30. Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1. juillet	506
" 31. Tööõnnetused tööstusettevõtteis juunis	507	" 31. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en juin	507
" 32. Tööstustööliste arvu liikumise indeksid	507	" 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'oeuvre dans les entrepr. industr.	507
" 33. Nakkushaigused mais	452	" 33. Maladies contagieuses en mai	452

PÖLLUMAJANDUS- JA TÖÖSTUSAINED VÄLISKAUBANDUSES. COMMERCE EXTÉRIEUR des PRODUITS AGRICOLES et INDUSTRIELS.

Sisu: 1) Väliskaubanduse läbikäik ainete rühmade järele, lhk. 453. 2) Sissevedu ainete rühmade järele, lhk. 454. 3) Väljavedu ainete rühmade järele, lhk. 455. 4) Sisse- ja väljavedu vahekord ainete rühmade järele, lhk. 456. 5) Põllumajanduskaupade väliskaubanduse bilanss, lhk. 456. 6) Tööstusainete väliskaubanduse bilanss, lhk. 458.

Eelmiste aastate eeskujul anname ka tänava lühikese ülevaate väliskaubandusest, rühmitades aineid tähtsamate tootmisalade järele. Käesolevas ülevaates on ainete rühmituses alusel samad motiivid, mis varem üksikasjalikumalt märgitud eelmiste aastate ülevaates (v. E. Statistika Nr. 49 (4) aprill 1926 ja Nr. 67. (6) juuni 1927). Peale põllumajandus- ja tööstuskaupade rühmade on võetud erirühmadena muud toidu ja maitseained (sool, suhkur, kalakaup), milliseid Eesti põllumajandus ei tootle ning ka ainuüksi ei tarvita, ning metsamaterjalid, kui väljaspool põllumajandust ja tööstust oleva tootmisala produktid.

Selle rühmituse alustes on mõningaid mõõdapäsemataid puudusi, milledele on ka varem tähelepanu juhitud. Mitmedki välja- kui ka sisseveo-ained pole ainuüksi ühe tootmisala saadused. Näiteks, linane lõng, purjeriie, osalt nahad ja nahasaadused ning mõned muud kaubad on valmistatud põllumajanduse toodangust saadud tooresainetest; väliskaubanduse arvestuses loeme neid täiel määral tööstussaadusteks, arvesse võtmata osa, mis nende tootmises on olnud põllumajandusel. Samuti vineeri ja muude puutööstussaaduste juures ei arvestata omamaa metsast saadud tooresainetega. Põllumajanduskaupade hulka oleme võtnud põllutööriistad ja masinad ning väetisained, kuigi nad on puhtal kujul tööstussaadused: siin on võetud rühmituses aluseks nende kaupade otstarve; neid kaupu Eestis väljaveoks toodetakse üsna vähe ning nende sisseveo ulatuse määrab põllumajanduse tarvitus. Neil asjaoludel ei saa võtta antud väliskaubanduse rühmitust nende tootmisalade täpse võrokaalu näitajana väliskaubanduses; küll aga võime selle rühmituse järele teha küllalt erapooletuid järeldusi nende tootmisalade mõjutusest väliskaubandusele ning jälgida majandushlade arengust tingitud muutusi sisse- ja väljaveos, sest rühmitus on ühtlane kõigi aastate kohta ning segavad momentid kaupade kuuluvuse määramisel esinevad enam-vähem ühtlaselt kõigil aastail. Ülevaate lõpus antud üldtabel, kus toodud andmed üksikasjalikumalt, annab võimaluse teha võrdlusi ka teistsuguste rühmituste järele.

Siin toome lühikese ülevaate kaupade rühmade üldlähikäigust, sisse- ja väljaveost ning nende vahekorrist—bilanssides viie aasta —1923—27 kestel.

nuud võimalik soodsamal momendil realiseerida (ina). Puuturg oli samuti kindlam, kui eelmisel aastal. Peale 1926 a. üldist tugevat depressiooni hindade käigus ulatusliselt vast väike paranemine 1927 a. mõjus tervendavalt Eesti kaubandusele üldiselt, mis eriti mõjule pääses aasta lõpupoole.

Väliskaubanduse läbikäigu summa suurenes 1927 a. 1.038,7 milj. mk võrra ehk 5,4%, võrreldes üldlähikäiguga eelmisel aastal. Väliskaubanduse läbikäik suurenes peaaegajalkult põllumajandussaaduste väljaveo ning tööstussaaduste tõusnud sisseveo arvel. Väliskaubanduse arengu üldine suund — jõudne põllumajandussaaduste väljaveo suurenemine ning tööstusainete sisseveo suurenemise tendents suhteliselt tööstussaaduste väljaveole, mis paaril eelmisel aastal oli märgatav, avaldus ka 1927 a. väliskaubanduses. Metsasaadused ja muude toidu- ja maitseainete rühm esinevad läbikäigus ligikordselt eelmise aasta ulatuses.

Kaaluliselt väliskaubanduse läbikäik on tõusnud eelmise aastaga võrreldes 7,8%, suhteliselt enam, kui väärtuse järele, mis onenes peaaegajalikult raskekaaluliste tööstusainete sisseveo suurenemisest.

Väliskaubanduse suhteline koosseis ainete rühmade järele on muutunud vähe—tõusnud on tööstusainete osasuurus läbikäigus (1,7%), umbes samavõrra vähenenud põllumajandussaaduste osasuurus (1,3%), millised muutused ei muuda väliskaubanduse läbikäigu üldist ilmet.

1. Väliskaubanduse läbikäik ainete rühmade järele.

Mouvement du commerce extérieur d'après les groupes d'articles.

Turu konjunktuur 1927 a. oli Eesti väliskaubandusele võrdlemisi soodus. Aasta esimene pool iseloomustus hindade üldise madalseisuga enam-vähem ühtlasel tasapinnal peale 1926 a. järjekindlat kestnud langust. Aasta teisel poolel võis aga märkida väljaveokaupade hindade tõusu, kuna sisseveo kaubad üldiselt veelgi vähe odavnesid. Sellega paranes vähe sisse- ja väljaveoainete hindade pariteet—vahe väljaveoainete hindade kasuks suurenes. Eriti tunduvat soodustust hindade muutusist takistas asjaolu, et tähtsate väljaveoainete—või- ja osalt ka linahindade tõus tuli siis, kui nende ainete väljavedu oli vähenemas (või) ehk saaki pol-

Väliskaubanduse üldlähikäik 1923—27 a. (miljonis mk).
Mouvement général du commerce extérieur de 1923—27 (en millions de mk.).

	Põllumajandusained Produits agricoles	Tööstusained Produits industriels	Metsasaadused Produits forestiers	Muud toidu ja maitseained Autres denrées alimentaires et coloniales	Kokku Total
1927	7 474,0	9 984,3	1 420,0	1 341,0	20 219,3
1926	7 947,2	9 144,7	1 366,5	1 322,2	19 180,6
1925	7 208,3	9 682,8	1 234,0	1 200,9	19 321,0
1924	5 923,1	7 635,2	1 313,9	1 197,8	16 070,0
1923	4 093,7	8 794,2	1 079,2	1 072,1	15 044,2
Aasta summa = 100 Somme annuelle = 100					
1927	37,0	49,4	7,0	6,6	100
1926	38,3	47,7	7,1	6,9	100
1925	37,8	50,1	6,4	6,2	100
1924	36,9	47,5	8,2	7,4	100
1923	27,2	58,4	7,2	7,2	100

2. Sissevedu ainete rühmade järele.
Importation d'après les groupes d'articles.

Sissevedu üldsummas väärtuse järele on viimase kolme aasta jooksul võrdlemisi vähe muutunud; 1926 a.

oli ta vähem 97,6 milj. mk võrra (1%) eelmise 1925 a. sisseveost, 1927 a. on ta tõusnud jällegi 1925 a. tasapinnale. Tunduvalt on aga muutunud sisseveo koosseis.

Sissevedu (miljonis mk).—*Importation (en millions de mk.).*

2.	Põllumajandusained <i>Produits agricoles</i>	Tööstusained <i>Produits industriels</i>	Metsasaadused <i>Produits forestiers</i>	Muud toidu- ja maitseained <i>Autres denrées alimentaires et coloniales</i>	Kokku <i>Total</i>
1927	2 220,3	6 145,8	20,0	1 255,8	9 641,7
1926	2 850,5	5 429,3	34,5	1 242,7	9 557,0
1925	2 861,0	5 630,3	22,3	1 140,5	9 654,6
1924	2 418,6	4 803,1	17,5	1 165,0	8 204,2
1923	1 822,8	6 448,5	5,5	1 055,5	9 332,3
Üldsumma = 100. Total = 100					
1927	23,0	63,8	0,2	13,0	100
1926	29,8	56,3	0,4	13,9	100
1925	29,7	58,3	0,2	11,8	100
1924	29,5	58,1	0,2	14,2	100
1923	19,4	69,1	0,1	11,4	100

Põllumajanduskaupade sissevedu vähenes 630,2 milj. mk võrra (28,4%); selle vastu tööstusainete sissevedu suurenes 716,3 milj. mk võrra (13,2%). Teised rühmad sisseveos suuremaid muutusi ei anna. Tunduvalt on muutunud ka ainete rühmade osasuurus. Eelmisel, 1926 aastal andsid põllumajanduskaupad üldsisseveost ligi 30%, 1927 a. aga 23%; selle vastu on tööstusainete osasuurus tõusnud 7 punkti võrra—56,3%-lt 63,8%-le. Põllumajanduskaupade sissevedu vähenes peaaesjalikult vilja ja loomatoidu sisseveo vähenemise arvel. Toidu- vilja—rükki ja nisu sissevedu kasvas järjekindlalt kuni 1925 a. kvantumi kui ka väärtuse järele. 1926 a. kvantumilt suurenes nende viljade sissevedu veelgi, kuid väärtuse summas odavnenud bindade tõttu näitas sissevedu väikest tagasiminekut. 1927 a. vähenes nende viljade sissevedu väga tunduvalt — ligi 500 milj. mk võrra.

Tööstusaineist veeti sisse rohkem eelmisest aastast riet, nahkkaupu, metalle ja metallkaupu.

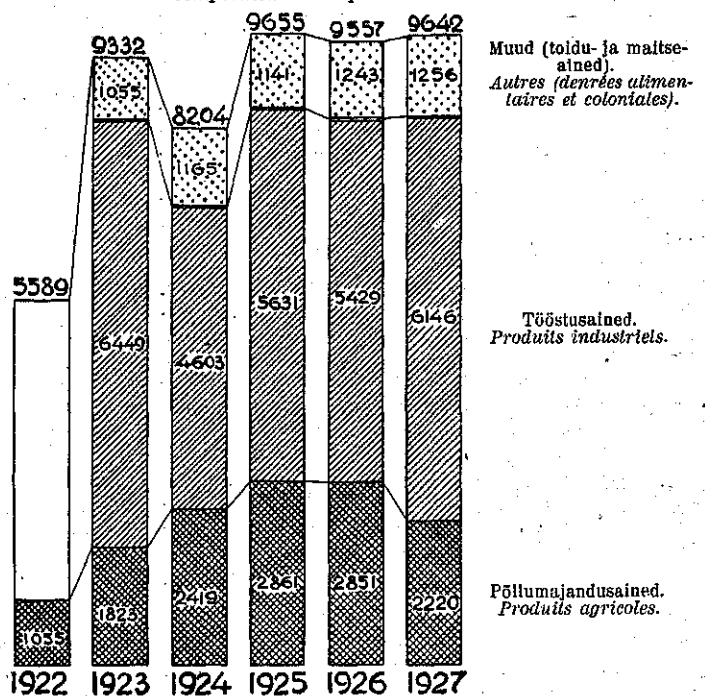
1923 aasta sisseveoga kroonides võrreldult ei ulatu sissevedu ühelgi aastal selle aasta normini. Väikese ülekaalu, võrreldes 1923 a. annavad 1927 a. sisseveos põllumajanduskaupad (12,7%) ning muude toidu- ja maitseainete rühm (10,5%); tööstussaadusi on ka 1927 a. 12% vähem sisseveetud kui 1923 a.

Sissevedu milj.kroonides—*Importation (en millions de couronnes).*

3.	Põllumajandusained <i>Produits agricoles</i>	Tööstusained <i>Produits industriels</i>	Metsasaadused <i>Produits forestiers</i>	Muud toidu- ja maitseained <i>Autres denrées alimentaires et coloniales</i>	Kokku <i>Total</i>
1927	22,2	61,4	0,2	12,6	96,4
1926	28,5	54,3	0,3	12,4	95,5
1925	28,6	56,3	0,2	11,4	96,5
1924	23,1	44,1	0,2	11,1	78,5
1923	19,7	69,8	0,05	11,4	100,9
1923 = 100					
1927	112,7	88,0	...	110,5	95,5
1926	144,7	77,8	...	108,3	94,8
1925	145,2	80,6	...	100,0	95,6
1924	117,8	63,2	...	97,4	77,8
1923	100	100	...	100	100

Suuremad muutused 1927 a. sisseveos on tekitatud mõningaist eritingimustist. Vilja sissevedu oli võimalik piirata eelmise aasta korraliku rukkisaagist tekkinud ülejääkide ning eelmisel aastal odaval ajal tehtud suuremate sisseostude arvel. Järgneval aastal võib tõusta vilja sissevedu jällegi ligikaudselt eelmiste aastate normini. Muutused tööstusainete sisseveos

Sisseveo koosseis 1922—27 a.
Composition de l'importation de 1922—27.

omavad enam püsivat joont; kuigi mõnede artiklite (raudtee materjalid j. t.) sissevedu erakorraliselt suurenes, ei ole kaaluvat põhjust oletuseks, et järgneval 1928 a. tööstusainete sissevedu selle tõttu tunduvalt muutuks, sest neid erakorralisi ostusid on ka järgnevail aastail ette näha.

3. Väljavedu ainete rühmade järele.
Exportation d'après les groupes d'articles.

Väljaveo arengus võib ka 1927 a. märgata joont, mis eelmisel kahel aastal avaldus—tugevat põllumajanduskaupade väljaveo suurenemist ning võrdlemisi stabiilset seisukorda teiste kaupade rühmade väljaveos.

Väljavedu (miljonel mk) — Exportation (en millions de mk.)

4.	Põllumajandusained <i>Produits agricoles</i>	Tööstusained <i>Produits industriels</i>	Metsasaadused <i>Produits forestiers</i>	Muud toidu- ja maitseained <i>Autres denrées alimentaires et coloniales</i>	Kokku <i>Total</i>
1927	5 253,7	3 838,7	1 400,0	85,2	10 577,6
1926	4 496,7	3 715,4	1 332,0	79,5	9 623,6
1925	4 342,3	4 050,2	1 211,7	60,4	9 664,6
1924	3 504,5	3 032,1	1 296,4	32,8	7 865,8
1923	2 275,9	2 345,7	1 073,7	16,6	5 711,9
Aasta summa = 100.					
1927	49,7	36,3	13,2	0,8	100
1926	46,7	38,6	13,9	0,8	100
1925	45,0	41,9	12,5	0,6	100
1924	44,6	38,5	16,5	0,4	100
1923	39,8	41,1	18,8	0,3	100

Põllumajanduskaupade väljavedu suurenes 1927 a. võrreldes eelmise aastaga 767 milj. mk (17,1%). Samuti on suurenenud ka kõigi teiste kaupade rühmade väljavedu, kuid suhteliselt tunduvalt vähem. Tööstusainete väljavedu suurenes 123,3 milj. mk (3,3%), metsasaaduste väljavedu 68,0 milj. mk (5,1%) ning muude toidu- ja maitseainete rühma väljavedu 5,7 milj. mk (7,2%).

Põllumajanduskaupade osasuuruse tõus on kestnud aast-aastalt ning 1927 a. annavad nad poole kogu väljaveost (49,7%).

Sellevastu tööstusainete osasuurus väljaveos on vähe langedud; 1925 a. andsid tööstusained üldväljaveost 41,9%, 1926 a.—38,6% ning 1927 a. 36,3%.

Toome siin veel täiendava võrdluse põllumajandus- ja tööstusainete sisseveo summadest, kus põllutööriistad-masinaid ning väetisained arvatud tööstusainete hulka.

Alates 1923 a. on väljavedu üldiselt tõusnud 45,3 milj. krooni (74,9%). Põllumajanduskaupade väljavedu on tõusnud 113,4%, tööstusainete väljavedu 51,2% ning metsasaaduste väljavedu 35,9%.

Põllumajanduskaupade väljaveo suur tõus kahel viimasel aastal on seda enam tähelepanuväärne, et need aastad põllusaagi poolest olid võrdlemisi kehvad.

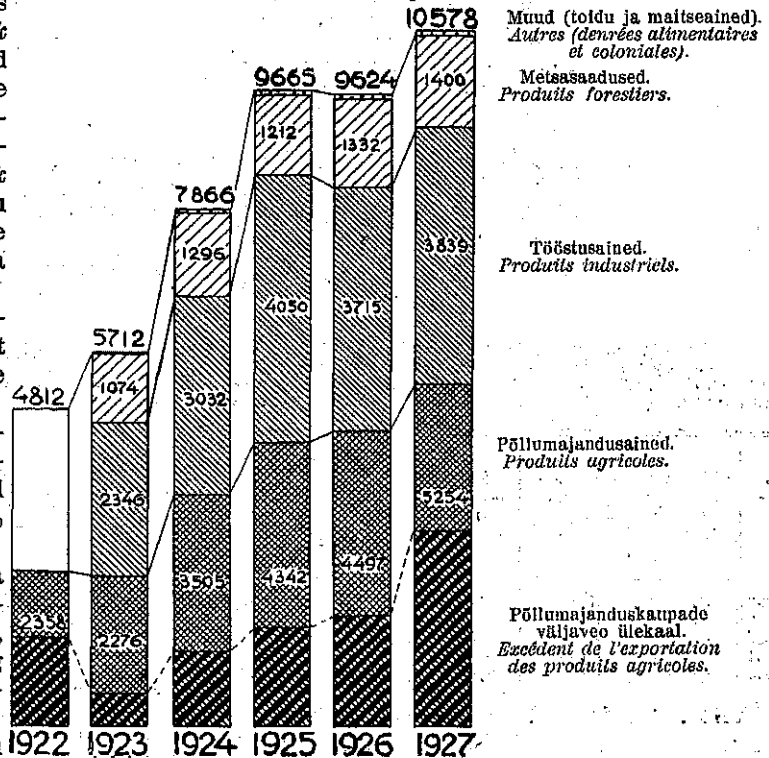
Sissevedu (milj. mk) — Importation (millions de mk.)

5.

	Põllumajandusained looma- ja taimesaadused <i>Produits agricoles, produits animaux et végétaux</i>	Tööstusained (ka põllutööriistad, masinaid ja väetisained) <i>Produits industriels (aussi machines et outillage agricoles et engrais)</i>
1927	1 847,2	6 518,7
1926	2 485,6	5 794,2
1925	2 477,4	6 014,6
1924	2 104,0	4 917,8
1923	1 380,0	6 880,4
Üldsissevedu = 100		
1927	19,2	67,6
1926	26,0	60,6
1925	25,7	62,3
1924	25,6	60,0
1923	14,8	73,7

Põllumajanduse kogutoodangu väärtus 1927 a. oli umbes 3 miljardi mk võrra eelmise aasta saagist väiksem; samuti oli 1926 a. kogusaak eelmise 1925 a. omast väiksem. Sellest võib järeldada, et põllumajanduskaupade väljaveo suurt tõusu on kõige enam soodustanud organisatsioonilised võtted väljaveokaupade valmis-

Väljaveo koostis 1922—27 a.
Composition de l'exportation de 1922—27.

tuses ning vast teataval määral ka põllumajanduse omatarvituse piiramine.

Ka käesolev ebasoodne põllumajanduslik, aasta pole toonud veel tagasiminekut põllumajanduslike väljaveokaupade valmistuses nagu seda näitab või, munade ja liha väljavedu 1928 a. esimesel poolel.

Väljavedu milj. kroonides—Exportation en millions de couronnes.

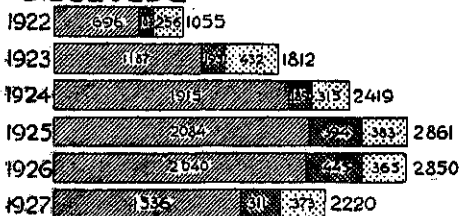
6.	Põllumajandusained Produits agricoles	Tööstusained Produits industriels	Metsasaadused Produits forestiers	Muud toidu- ja maitseained Autres denrées alimentaires et coloniales	Kokku Total
1927	52,5	38,4	14,0	0,9	105,8
1926	45,0	37,1	13,3	0,8	96,2
1925	43,4	40,5	12,1	0,6	96,6
1924	33,5	29,0	12,4	0,3	75,2
1923	24,6	25,4	10,3	0,2	60,5
		1923 = 100			
1927	213,4	151,2	135,9	...	174,9
1926	182,9	146,1	129,1	...	159,0
1925	176,4	159,4	117,5	...	159,7
1924	136,3	114,2	120,4	...	124,3
1923	100	100	100	...	100

4. Sisse- ja väljaveo vahetuse rühmade järele.
Rapport de l'importation et de l'exportation d'après les groupes d'articles.

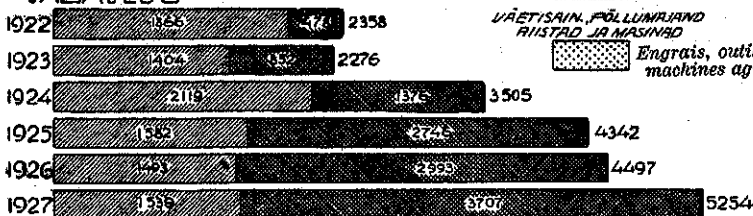
Ainete rühmade sisse- ja väljaveo vahetuse bilansid on muutunud eelmise aastaga võrreldes üsna tunduvalt. Põllumajandusainete rühm annab 1927 a. üle 3 miljardilise väljaveo ülekaalu, s. o. ligi kaks korda enam kui eelmisel aastal. Tööstusainete väliskaubanduse bilansi passiviteet on aga veelgi ligi poole miljardi võrra suurenenud. Teised aineteh rühmad esinevad üldjoonis eelmiste aastate vahetuses. Väliskaubanduse üldbilansi aktiviteet 935,9 milj. mk võrra on saavutatud põllumajanduskaupade väljaveo suurenemise arvel.

Põllumajanduskaupade sisse- ja väljavedu 1922-27.
Importation et exportation des produits agricoles de 1922-27.

SISSEVEDU — IMPORTATION.

VÄLJAVEDU — EXPORTATION.

Sisse- ja väljaveo vahetuse rühmade järele + väljaveo ülekaal — sisseveo ülekaal (milj. mk)
Rapport de l'importation et de l'exportation d'après les groupes d'articles + excédent de l'exportation — excédent de l'importation (millions de mk).

7.	Põllumajandusained Produits agricoles	Tööstusained Produits industriels	Metsasaadused Produits forestiers	Muud toidu- ja maitseained Autres denrées alimentaires et coloniales	Kokku Total
1927	+ 3 033,4	- 2 306,9	+ 1 389,0	- 1 170,6	+ 985,9
1926	+ 1 646,2	- 1 713,9	+ 1 297,5	- 1 163,2	+ 68,6
1925	+ 1 491,3	- 1 559,8	+ 1 139,4	- 1 080,1	+ 10,0
1924	+ 1 085,9	- 1 571,0	+ 1 278,9	- 1 132,2	+ 338,4
1923	+ 453,1	- 4 192,8	+ 2 663,2	- 1 038,9	- 3 220,4

Viie aasta jooksul—1923-27—on põllumajanduskaupu enam välja kui sisse veetud 7,7 miljardi mk eest; tööstusainete sissevedu on aga sama aja jooksul väljaveost ülekaalus 11,3 miljardi mk võrra.

8. Põllumajanduskaupade väliskaubanduse bilans.
Balance du commerce extérieur des produits agricoles.

Põllumajanduskaupade väljaveo ülekaal sisseveost suurenes 1927 a. 1 387,2 milj. mk võrra (84,8%). Umbes 500 milj.

mk sellest tuleb, panna sisseveo vähenemise, ning ülejäänud osa väljaveo suurenemise arvele.

Põllumajandusainete väliskaubanduse bilans 1923-27 a. (milj. mk) (+väljaveo ülekaal—sisseveo ülekaal)—Balance du commerce extérieur des produits agricoles de 1923-27 (en millions de mk) (+excédent de l'exportation,—excédent de l'importation).

8.	Taimesaadused Produits végétaux	Loomasaadused Produits animaux	Põllutööriistad ja väetisained Machines et outillage agricole et engrais	Kokku Total
1927	+ 2,9	+ 3 395,2	- 364,7	+ 3 033,4
1926	- 546,9	+ 2 547,8	- 354,7	+ 1 646,2
1925	- 501,7	+ 2 352,9	- 368,6	+ 1 481,6
1924	+ 203,4	+ 1 186,8	- 304,1	+ 1 085,9
1923	+ 206,4	+ 658,8	- 412,1	+ 453,1

Taimesaaduste rühma sisse- ja väljavedu on 1927 a. tasakaalus, kuna eelmisel kahel aastal sissevedu oli üle poole miljardi väljaveost ülekaalus.

Eriti tagasihoidlik on olnud rukki sisseveoga, mis eelmisel aastal suurema osa taimesaaduste

rühma sisseveost moodustas. Rukki on veetud sisse kaks korda vähem kui eelmisel aastal.

Rukki sissevedu—*Importation du seigle.*

9.	Tonnides	Milj. mk
	<i>En tonnes</i>	<i>En millions de mk.</i>
1927	28 203	499,9
1926	58 572	866,9
1925	47 709	903,4
1924	87 951	655,0
1923	25 448	326,3
1923 = 100		
1927	110,8	153,2
1926	222,3	265,7
1925	187,5	276,9
1924	349,1	207,7
1923	100	100

Nisu on veetud sisse harilik hulk—22 tuh. tonni. See norm kujunes välja juba varemalt aastail ning kõikus ainult umbes 1000 tonni piirides.

Nisu ja nisujahu sissevedu
Importation du froment et de la farine de froment.

10.	Tonnides	Milj. mk.
	<i>En tonnes</i>	<i>En millions de mk.</i>
1927	22 130	622,7
1926	22 694	651,2
1925	28 305	700,7
1924	17 282	465,9
1923	29 787	618,7
1923-24 a. keskmine = 100		
1927	94,1	114,8
1926	96,5	120,0
1925	99,1	129,2

Väljaveos taimesaaduste rühmas on mõduandev lina. Lina väljavedu 1927 a. halva saagi tõttu vähenes eelmise aastaga võrreldes ligi 2000 tonni võrra (16,5%). Väärtuse järele linahindade paranemise tõttu on väljaveo tagasimineku suhteliselt vähem—11,6%. Üldiselt on lina väljaveost saadud summa alates 1924 aastast iga aasta vähenenud.

Lina väljavedu 1922—27 a.—*Exportation du lin de 1922—27.*

11.	Tonnides	Milj. mk.	Milj. kroon.
	<i>En tonnes</i>	<i>En millions de mk.</i>	<i>En millions de couronnes</i>
1927	9 964	1 121,5	11,2
1926	11 934	1 268,1	12,7
1925	8 088	1 328,4	13,3
1924	11 812	1 775,4	17,0
1923	10 255	1 146,1	12,4
1922	10 064	1 012,2	11,2

Ka käesoleval aastal pole väljaveateid lina väljaveo suurendamiseks, sest aasta esimesel poolel on juba üle 1500 tonni linu vähem välja veetud, kui eelmisel aastal samal ajal, ning lina saagi seisukord on nõrk; küll võib aga vähema kvantumi juures väljaveo väärtuse summa vähe tõusta, sest linahinnad käesoleval aastal on tunduvalt soodsamad eelmise aasta omadest.

Loomasaadusi veeti välja 1927 a. 3 706,8 milj. mk eest mis teeb 70% kogu põllumajandussaaduste väljaveost ehk 35% väljaveost üldse. Sisse veeti loomasaadusi 311,4 milj. mk väärtuses, sellest moodustavad suurema osa vill ja nahad.

Loomasaadused moodustavadki suurema aktiivse rühma meie väliskaubanduses, ning nende arvele tuleb panna kogu väliskaubanduse bilansi paranemine.

Esikohal loomasaadusist on väljaveos piimasaadused. Või väljavedu andis 1927 a. 26% kogu väljaveost. Kuue aasta jooksul on või väljavedu tõusnud ligi kümnekordseks.

Piimasaaduste ja munade väljavedu 1922—27 a.
Exportation des produits laitiers et des oeufs de 1922—27.

12.	Üldse—Total		Sellest või—Dont beurre	
	tonnides	milj. mk.	tonnides	milj. mk.
	<i>en tonnes</i>	<i>en millions de mk.</i>	<i>en tonnes</i>	<i>en millions de mk.</i>
1927	11 105	2 932,8	9 906	2 766,3
1926	9 603	2 476,2	8 691	2 377,1
1925	7 764	2 296,3	6 445	2 121,7
1924	3 923	1 096,7	3 187	979,4
1923	2 729	593,9	2 347	558,1
1922	1 425	253,3	999	211,7

Hoogsat arengut näitab ka lihakaupade väljavedu. 1927 a. on lihakaupu välja veetud 470,8 milj. mk väärtuses—168,1 milj. mk (55,5%) eelmisest aastast enam.

Lihakaupade väljavedu 1922—27 a.
Exportation des viandes de 1922—27.

13.	Lihakaupu veeti välja üldse—Total de l'export.		Sellest sealiha Dont viande de porc	
	tonnides	milj. mk.	tonnides	milj. mk.
	<i>en tonnes</i>	<i>en millions de mk.</i>	<i>en tonnes</i>	<i>en millions de mk.</i>
1927	4 224	470,8	2 709	365,2
1926	2 076	302,7	1 487	242,1
1925	1 470	194,9	919	141,5
1924	821	94,6	508	69,2
1923	1 012	70,1	510	30,1
1922	2 140	119,1	1 351	...

Vaatamata nõrgale põllusaagile, põllumajanduses on suudetud väljaveo kaupade valmistuse alal veelgi aktiivsemalt tegutseda, kui eelmisel aastal.

Tähtsamate põllumajandussaaduste väljavedu 1927 a. ja 1926 a. I poolaastal (1.1-30-VI)—
Commerce extérieur des principaux produits agricoles en 1927 et I semestre de 1928.

14.	Tonnides		Milj. mk.	
	1927	1926	1927	1926
	<i>En tonnes</i>	<i>En tonnes</i>	<i>Millions de mk.</i>	<i>Millions de mk.</i>
Või—Beurre	3 385,3	4 447,3	901,7	1 246,7
Lina—Lin	5 257,4	3 667,3	498,0	600,2
Takud—Etoupe	791,6	481,9	47,4	50,9
Kartul—Pommes de terre	16 427,6	31 121,4	97,7	317,7
Pekon—Bacon	1 088,0	1 247,2	153,6	160,8
Muu sealiha—Autre viande de porc	45,2	115,8	6,4	13,6
Muu lihakaup—A. viande de boeuf	262,2	1 088,4	20,2	76,3
Munad tk.—Oeufs	4 105 420	8 383 540	29,7	60,0
Kokku—Total	—	—	1 753,7	2 534,2

Põllumajandus- ja tööstusainete sisse- ja väljavedu 1923—27 a. (milj. mk).
 Importation et exportation des produits agricoles et industriels de 1923—27 (millions de mk.)

15.	Sissevedu—Importation				Väljavedu—Exportation			
	1927	1926	1925	1924	1927	1926	1925	1924
I. Põllumajandussained—Produits agricoles	2 220,3	2 850,5	2 861,0	2 418,6	5 253,7	4 496,7	4 342,3	3 504,5
Põllumajandussained ilma põllutöör.-mas. ja väetisainetega—Produits agricoles non comprenant machines etc agricoles	1 847,2	2 485,6	2 477,2	2 108,9	5 245,3	4 486,5	4 328,1	3 493,9
1. Taimesaadused—Produits végétaux	1 535,8	2 040,3	2 083,8	1 915,0	1 538,7	1 493,4	1 582,1	2 118,4
Tera- ja kaunvilid—Céréales et légumes à cosques	1 079,3	1 496,9	1 395,7	1 278,8	0,2	0,3	1,4	10,8
Jahvatatud vilid—Produits de la meunerie	235,7	263,9	410,2	302,2	4,3	0,9	1,0	0,6
Kartul ja kartulijahu—Pommes de terre et fécule de pom. de terre	0,5	0,2	0,1	1,2	317,3	76,7	184,7	161,7
Piiritus—Alcool	0,01	0,01	—	—	10,0	11,0	—	45,4
Alavili—Légumes	7,3	4,0	6,5	10,9	18,8	11,9	22,2	11,8
Loomatoit—Fourrage	117,2	177,2	140,8	118,1	12,6	9,0	7,9	20,4
Lina ja kanep—Lin et chanvre	41,1	26,5	71,9	43,6	1124,5	1 268,5	1 328,4	1 775,4
Seemned—Semences	50,3	67,0	52,1	152,1	50,7	113,1	35,8	94,2
Elustaimed—Plantes vivantes	4,4	4,6	3,5	8,1	0,3	1,4	0,7	0,1
2. Loomasaadused—Produits animaux	311,4	445,3	393,4	189,9	3706,6	2 993,1	2 746,0	1 375,5
Elustoomad—Animaux vivants	3,6	6,2	1,4	0,6	119,4	100,5	163,1	95,8
Lihakarp—Viandes	10,3	42,7	24,7	5,9	470,8	302,7	194,9	94,6
Piim, või, juust, munad—Lait, beurre, fromage, oeufs	8,9	17,4	21,0	15,0	2932,8	2 478,2	2 296,3	1 085,4
Nahad, villad, jõhvid—Cuir, peaux, poils, crins	288,6	370,0	346,3	167,4	153,6	113,7	91,7	59,7
3. Põllumajanduses tarvit. ained ja esemed—Matières et articles utilisés dans l'agriculture	373,1	364,9	393,8	314,7	8,4	10,2	14,2	10,6
Väetisained—Engrais	208,4	180,8	242,0	131,4	2,6	3,7	1,0	0,9
Põllutööriistad ja masinad—Outillage et machines agricoles	164,7	173,1	141,8	183,3	5,8	6,5	13,2	9,7
II. Tööstussained—Produits industriels	6 145,6	5 429,3	5 630,8	4 603,1	3 838,7	3 715,4	4 050,2	3 032,1
Tööstussained uhes põllutöör.-mas. ja väetisainetega—Produits industriels comprenant machines etc agricoles	6 518,7	5 794,2	6 014,0	4 917,8	3 847,1	3 725,6	4 064,4	3 042,7
1. Tooresained ja poolvalmisraadused—Matières brutes et demi-fabrig.	1 067,0	2 023,4	2 551,8	1 725,2	324,7	114,9	137,0	89,7
Paberi tooresmaterjal—Matières de papier	80,8	144,1	120,9	42,8	211,5	20,3	0,5	11,3
Puuviil toores—Coton brut	902,1	918,4	1 452,5	897,3	0,1	4,5	18,1	8,3
Muud tekstiilained—Autres matières textiles	93,0	56,1	49,5	3,1	30,1	8,4	0,1	—
Tubak—Tabac	102,5	184,9	165,4	192,6	—	0,09	0,9	0,3
Rauamuld ja vanaraud—Minéral de fer et vieux fer	9,2	7,6	12,6	7,1	63,0	11,4	27,3	38,6
Metallid—Métaux	452,5	297,6	346,9	256,3	13,3	18,8	15,4	21,4
Kiivisüsi, koks, põlevkivi—Houille, coke, schiste combustible	208,2	246,0	237,3	309,4	0,3	0,4	0,1	0,1
Muud mineraaligaadused—Autres matières minérales	22,7	24,7	16,1	14,0	3,7	3,5	1,1	0,1
Õlid, rasvad, tooreskummi, õhukes, graiss, gomme brute	140,9	144,0	146,7	119,6	1,7	5,2	8,0	2,7
Muud tooresained—Autres matières brutes	5,1	—	3,9	3,0	—	47,3	65,5	6,9
2. Valmis- ja poolvalmisraadused—Produits fabriqués et demi-fabriqués	4 178,6	3 405,9	3 079,0	2 877,9	3 514,0	3 600,6	3 913,2	2 942,4
Nahk (töötletud)—Cuir, peaux (apprêtés)	224,2	136,3	116,2	56,1	42,4	221,0	15,4	18,7
Nahkesemed—Articles en cuir	22,3	11,0	9,2	19,0	5,1	1,5	1,2	11,8
Puittööstussaadused—Ouvrages en bois	55,9	28,3	26,1	26,6	563,0	500,8	476,2	456,5
Paber, papp, trükktoit—Papier, carton, imprimés	139,3	112,3	110,1	102,6	802,9	988,8	1 123,6	629,0
Lina- ja puuvillarite, niit, lõng j.m.s.—Fils et articles de lin et coton	425,5	397,2	431,9	304,2	1 353,9	1 209,8	1 681,3	1 117,6
Villane rite ja lõng—Fils de laine	408,5	344,2	239,1	180,9	72,8	48,3	42,9	52,9
Muud tekstiiligaadused—Autres articles textiles	153,6	136,2	122,5	134,4	199,7	115,0	144,1	286,8
Kehakate—Vêtements	53,9	47,9	90,4	29,1	—	0,1	0,3	0,3
Jõu- ja tööstusmasinad—Machines motrices et opératrices	361,3	397,0	342,9	317,9	35,1	17,5	27,2	24,3
Elektrimasinad, -aparaadid, -tarbed—Machines et appareils électriq.	177,6	120,2	105,3	151,3	26,5	35,5	14,7	14,3
Jõuvankrid ja transportabinod—Matériel de transport et voitures motrices	255,6	174,7	93,2	126,4	3,7	2,6	3,8	14,4
Instrumentid, -aparaadid, -laskerliistad—Instruments, appareils, armes à feu	76,1	71,3	94,2	88,4	6,5	3,0	2,8	1,1
Metallkaup—Articles métalliques	524,0	422,9	405,7	381,4	26,3	16,0	11,0	15,4
Kivid, mullad töötletud—Pierres et terres ouvrées	178,4	146,2	104,3	114,4	236,1	248,4	221,6	214,5
Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused—Huiles, graisses, résines et leurs produits	376,8	336,1	299,8	341,7	13,4	0,7	0,2	0,3
Kummitööstussaadused—Articles en caoutchouc	174,9	129,1	86,0	80,0	1,5	0,3	0,9	0,3
Keemiaained, arstiõhud—Produits chimiques, médicaments	404,9	317,3	299,7	348,2	119,6	125,6	136,4	83,0
Muu kaup—Autres articles	102,8	77,7	101,9	75,5	5,0	5,7	9,6	3,2
III. Metsasaadused—Produits forestiers	20,0	34,5	22,3	17,5	1 400,0	1 332,0	1 211,7	1 296,4
IV. Muud toidu- ja maitseained—Autres denrées alimentaires et coloniales	1 255,8	1 242,7	1 140,5	1 165,0	85,2	79,5	60,4	32,3
Sellest: kalakaup—poisson	223,4	341,8	325,4	224,1	54,2	56,6	42,7	23,0
subkur—sucre	710,4	590,5	523,1	694,2	0,5	0,4	—	—
sool—sel	61,3	50,1	49,3	51,7	—	—	1,0	—
Üldse—Grand total	9 641,7	9 557,0	9 654,6	8 204,2	10 577,6	9 623,6	9 664,6	7 865,8

Pea kõigil aladel on suudetud väljavedu tunduvalt suurendada ning ühtlasi enam katta ka sisetarvitust, mis lubas vähendada põllumajandussaaduste sissevedu.

Käesoleva aasta esimese poolaasta andmestik näitab samuti tugevat põllumajandussaaduste väljaveo tõusu. Toome siin võrdluseks 1927 ja 1928 esimese poolaasta andmed tähtsamate põllumajandussaaduste väljaveo kohta.

Põllumajandussaaduste väljavedu 1928 a. esimesel poolaastal siin toodud tähtsamate välja-

veo ainete järele näitab 45%-list tõusu, mis tänavuste ebasoodsate looduslike tingimuste juures peale soodsa turu konjunktuuri eeldab põllumajanduse head organisatsiooni ja suurt kohanemisvõimet (v. tab. 14).

6. Tööstusainete väliskaubanduse bilans.

Balance du commerce extérieur des produits industriels.

Tööstusainete rühmitusel kahte rühma—tooresained ja poolvalmisraadused, mis enamuses tööstuses veel ümbertöötamisele tulevad ning valmis-

ja poolvalmissaadused, mis sarnaselt suuremalt jaolt tarvitusele tulevad, on tehtud samail alustel, nagu eelmiseilgi aastail.

Tööstusainete väliskaubandus annab kõigil aastail üsna suure sisseveo ülekaalu. Sealjuures ajavahel 1924—26 a. andsid passiivse bilansi tooresained ja poolvalmissaadused, kuna valmissaaduste rühm väljaveo ülekaaluga lõppes. 1927 a. annavad aga mõlemad aineterühmad suurema sisseveo ülekaalu. Seejuures näitab küll tooresainete rühma passiiviteet tunduvalt vähenemist (266,3 milj. mk võrra), kuid selle vastu valmissaaduste rühma bilanss on muutunud passiivsemaks eelmise aastaga võrreldes 859,3 milj. mk võrra.

Tooresainete sissevedu pole palju vähenenud—56,4 milj. mk; bilansi paranemine on suurenenud tooresainete väljaveo suurenemise arvel. Tööstusainete väljaveo on suurenenud 191,3 milj. mk võrra ja seda peaaeglikult paberi tooresmaterjali väljaveo arvel. Eelmiseil aastail paberi tooresmaterjali väljaveo oli hoopis väike, seevastu esines see aine sisseveoainena, misjuures sissevedu oli üle 100 milj. mk väljaveost ülekaalus 1927 a. on aga vahetõttu vastupidine—väljaveo on sisseveost 180,7 milj. mk väärtuses suurem.

Valmissaaduste (ja poolvalmissaaduste) rühma bilanss on halvenenud peamiselt kasvunud sisseveo tõttu. Valmissaaduste väljaveo on vähenenud ainult 86,6 milj. mk võrra; seevastu on sissevedu tõusnud 772,7 milj. mk võrra. Väljaveos on vähenenud tunduvalt naha (suure-

Tööstusainete väliskaubanduse bilanss 1923—27 a. (milj. mk)
(+väljaveo ülekaal,—sisseveo ülekaal)—*Balances du commerce extérieur des produits industriels de 1923—27 (en millions de mk.)*
(+excédent de l'exportation,—excédent de l'importation).

16.	Tooresained ja poolvalmissaadused <i>Matières premières et produits demifabriqués</i>	Valmis- ja poolvalmissaadused <i>Produits fabriqués et demi-fabriqués</i>	Tööstusainete üldine <i>Total des produits industriels</i>
1927	— 1 642,3	— 664,6	— 2 306,9
1926	— 1 908,6	+ 194,7	— 1 713,9
1925	— 2 414,8	+ 834,2	— 1 580,6
1924	— 1 635,5	+ 64,5	— 1 571,0
1923	— 1 981,3	+ 2 121,5	— 4 102,8

mate välistellimiste ärajäämise tõttu) ning paberi väljaveo. Suurenenud on üldiselt tekstiilkau-pade väljaveo. Sisseveos on aga peaaegu kõik ained tõusnud, eriti aga metallid, metallkaubad, tekstiilkau-pad, keemiakaubad ning jõuvankrid ja transportabinõud.

Tööstusainete väliskaubanduse bilansi halvenemist ei tule võtta mitte tööstuse tagasimine-kuna. Üksikutes tööstusharudes, nagu nahatöös-tuses, mis ainult 1926 a. suuremat aktiivsust võis näidata, on tagasimineki tunduvalt; teised tööstusharud on aga oma eelmise aasta väljaveo normi saavutanud, ehk ületanud. Sisseveo suurenemine näib olevat mõjutatud osalt üldi-sest tarvituse tõusust, sest suurenenud on peaaegu kõikide tööstusainete sissevedu; osalt mõju-tas sisseveo suurenemist ka lähedamad kredii-di võimalused ning soodsamaks muutunud välja-maa kaubakrediit.

Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubanduse kohta ernem Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid ja andmed:

Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubandus, J. Janusson, Eesti Statistika 1927 a. lhk. 322—330.
Erväljaanded: Väliskaubandus 1921—22 a., Väliskaubandus 1924 a., Väliskaubandus 1925 a., Väliskaubandus 1926 a. (Seeria Eesti Majandus, v. v. I, IV, VII ja VIII).
Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubanduse bilanss, J. Janusson, Eesti Statistika, Nr. 49 (4), 1926 a. lhk. 3—8.

RINNALASTE SUREVUS 1926. a.

MORTALITÉ des ENFANTS de moins d'un an 1926.

1926 a. suri alla esimest eluaastat 2034 last, sellest abielus sündinuid 1807 ja vallaslapsi 227.

100 sündinu kohta kujunevad nende rinnalaste surevuse koefitsiendid järgmiselt: üldine 11,1,

abielus sündinuil 10,7, väljaspool abielu sündinuil 14,8, poisslastel 12,0, tütarlastel 10,1.

Võrreldes eelmise aastaga, on rinnalaste surevus 1926 a. suurenenud (11,1:10,3), ulatudes peaaegu 1923 a. tasapinnani (11,2).

100 elusalt-sündinu kohta 1926 ja 1925 a. suri alla 1 a. vanuseid lapsi—Décès d'enfants de moins d'un an pour 100 enfants nés-vivant

1.	1926			1925			1926			1925		
	Abielus	Väljaspool abielu	Üldse	Enfants légitimes	Enfants illégitimes	Total	Abielus	Väljaspool abielu	Üldse	Enfants légitimes	Enfants illégitimes	Total
1) Linnad—Villes												
Tallinn	8,1	13,5	8,6	6,6	22,4	7,9						
Tartu	8,5	10,3	8,7	6,0	10,1	6,5						
Narva	10,7	26,3	12,5	10,8	27,3	12,6						
Pärnu	6,6	8,7	6,8	10,3	10,5	10,4						
Viljandi	11,1	7,1	10,7	8,5	26,7	10,4						
Valga	11,4	7,1	11,1	6,8	12,5	7,3						
Rakvere	11,0	16,7	11,5	10,7	—	9,8						
Võru	5,5	16,7	6,6	13,6	—	12,9						
Kuressaare	4,4	150,0	16,3	3,6	27,3	7,6						
Haapsalu	9,4	50,0	10,6	4,4	7,7	5,2						
Paide	13,9	—	13,2	12,1	—	11,8						
Petseri	—	—	—	—	—	—						
Paldiski	5,3	—	5,3	—	—	—						
Kokku—Total	8,6	15,4	9,2	7,4	17,8	8,4						
Maad—Arrondissements												
Viru	11,0	14,2	11,2	9,8	16,1	10,2						
Järva	9,2	9,0	9,2	8,4	16,3	9,1						
Harju	11,1	27,4	12,5	9,7	19,8	10,4						
Lääne	8,8	9,4	8,8	11,1	15,0	11,4						
Saare	15,4	16,3	15,5	13,2	19,4	13,9						
Pärnu	7,3	7,4	7,3	8,2	15,2	8,7						
Viljandi	8,7	7,3	8,6	6,8	19,5	7,8						
Tartu	10,7	18,0	11,4	8,9	14,0	9,3						
Valga	7,9	13,9	8,4	10,7	8,0	10,5						
Võru	10,6	17,7	11,3	9,3	9,1	9,7						
Petseri	13,7	11,3	13,4	16,6	23,1	16,8						
Kokku—Total	11,2	14,7	11,5	10,3	16,0	10,7						
Üldse—Gr. total	10,7	14,8	11,1	9,8	16,4	10,3						
Poissl.—Garçons	11,7	15,4	12,0	10,6	13,3	11,2						
Tütarl.—Filles	9,7	14,2	10,1	8,9	14,4	9,3						

Viimase 5 a. jooksul 1922—26 on rinnalaste surevus järjekindlalt langenud kuni 1925 a. (incl.), kuna 1926 a. uus tõus algab.

Tähelepanu väärib, et nii linnades kui maades on suurenenud abielussündinud laste surevus (l. 8,3:7,4; m. 11,2:10,3), kuna vallaslaste surevus märksa vähenenud on (l. 15,4:17,8; m. 14,7:16,0).

Üldiselt on linnades rinnalaste surevus suurenenud igal pool, välja arvatud Pärnu, Võru, Narva; maades samuti kõikjal, peale Pärnu, Lääne ja Valga maade.

Abielus sündinud laste surevus on suurenenud kõigis linnades, välja arvatud Narva, Pärnu ja Võru; väljaspool abielu sündinud rinnalaste surevus on tõusnud vaid Tartus, Võrus, Rakveres, Haapsalus ja Kuressaares; kuna aga kõigil

neil juhtudel tegemist on minimaalsete absoluut-arvudega—osutub rinnalaste surevuse tõus linnades tingituse siiski peaaesjalikult abielus sündinud rinnalaste surevuse suurenemisest.

Maade juures leiame sedasama: abielus sündinud rinnalaste surevus on suurenenud kõigis maades, peale Lääne, Pärnu ja Valga, väljaspool abielu sündinute surevus aga ainult Harju-, Tartu-, Valga- ja Võrumaal ja sedagi vähesel määral—ning lõputulemuseks on jällegi üldine rinnalaste surevuse tõus abielus sündinud laste arvel.

Võrreldes rinnalaste surevust äraelatud vanuse järele, näeme, et 1926 a. surevus kuni 6 kuuliste seas madalam on, kui 1925 a.; 6—12 kuuliste hulgas aga märksa kõrgemaks osutub, mis arvatavasti tingitud surmapõhjuste erinevusest mõlemail aastal.

1) Rinnalaste surevus uutes linnades (Nõmme, Tapa, Tõrva, Türi, Põltsamaa) on arvestatud eelmise aasta andmetega võrdlemise otstarbel koos vastavate maadega; uutes linnades oli 1926 a. sündinuid 327, alla 1 a. v. surnuid 49, suri 100 sündinu kohta 15.

2) Kuressaare linnas on sündinud 1926 a., väljaspool abielu 4 last, surnud aga 6 last, neist sündisid 2 1925 a., kuid olid suremise ajal alla 1 a. v.

Rinnalaste surevus vanuse järgi (1000 elusalt-sündinu kohta) — *Âge des enfants décédés de moins d'un an, pour 1000 enfants nés-vivants.*

2.	1926			1925		
	Linnades ¹⁾	Maal	Üldse	Villes	Arrondissements	Total
Kuni 1 kuuni— <i>Moins d'un mois</i>	34,3	37,7	37,1	32,9	41,3	39,7
neist alla 1 päeva— <i>moins d'un jour</i>	9,1	5,6	6,3	10,4	5,7	6,6
1 päev — 1	3,2	2,8	2,9	2,2	2,9	2,7
2 " — 2 jours	3,5	1,7	2,0	2,5	2,0	2,1
3—6 " — 3—6 "	4,7	6,7	6,4	4,1	6,3	5,9
1 näd. — 1 semaine	3,8	10,3	9,1	7,4	11,1	10,4
2—3 " — 2—3 semaines	10,0	10,6	10,4	6,8	13,3	12,0
1 kuu — 1 mois	6,7	14,2	12,8	8,8	13,2	12,3
2 " — 2 "	5,6	9,4	8,7	6,3	9,2	8,7
3—5 " — 3—5 "	19,4	19,5	19,5	16,5	21,5	20,6
6—8 " — 6—8 "	15,3	18,2	17,6	12,1	12,9	12,8
9—11 " — 9—11 "	11,1	12,9	12,6	7,4	8,7	8,4
Teadmata— <i>Inconnu</i>	—	2,9	2,4	—	0,6	0,5
Kokku— <i>Total</i>	92,4	114,8	110,7	84,0	107,4	103,0

Rinnalaste surevus sündimise järjekorra järgi 1000 sündinud lapse kohta 1926 a.
L'ordre de naissance des enfants décédés de moins d'un an pour 1000 enfants nés en 1926.

3.	1 laps 1-er enfant	2 last 2-me enfant	3 last 3-me enfant	4 last 4-me enfant	5 last 5-me enfant	6 ja enam 6-me et au- dessus	Teadmata Inconnu	Kokku Total
<i>Suri 1 a. vanuses—Enfants décédés au cours de la 1-re année.</i>								
Linnades ²⁾ — <i>Villes</i>	135	72	47	27	14	24	45	384
Maal— <i>Arrondissements</i>	420	335	229	189	104	230	163	1670
Üldse— <i>Gr. total</i>	555	407	276	216	118	254	208	2034
<i>Sündinud üldse — Enfants nés</i>								
Linnades— <i>Villes</i>	1711	970	483	242	123	129	78	3736
Maal— <i>Arrondissements</i>	4307	3591	2461	1453	926	1651	247	14 841
Üldse— <i>Gr. total</i>	6018	4561	2944	1700	1049	1780	325	18 377
<i>1000 sündinu kohta suri — Décès pour 1000 naissances</i>								
Linnades— <i>Villes</i>	78,9	74,2	97,3	111,6	113,8	186,0	—	97,4
Maal— <i>Arrondissements</i>	97,5	93,3	93,1	129,6	112,3	139,3	—	114,1
Üldse— <i>Gr. total</i>	92,2	89,2	93,6	127,1	112,5	142,7	—	110,7

Tab. 3 selgitab rinnalaste surevust ühenduses sündimise järjekorraga, mis väga tähtis rinnalaste surevuse üksikasjalise uurimuse seisukohalt.

Rinnalaste surevus vanemate tööala järel 1926 a. Iga 100 vastavas rühmas sündinu kohta — *Profession des parents des enfants décédés de moins d'un an pour 100 enfants nés dans chaque groupe en 1926.*

4.	1926	1925
Vanemate tööala— <i>Profession des parents</i>		
Põllumajandus— <i>Agriculture</i>	9,2	9,1
Kalandus— <i>Pêche</i>	9,2	6,5
Tööstus— <i>Industrie</i>	9,1	6,8
Sellest: Linnades ²⁾ — <i>Donc Villes</i>	9,3	6,2
Maal— <i>Arrondissements</i>	6,3	4,8
Kaubandus— <i>Commerce</i>	4,8	4,0
Riigi- ja omavalitsuse teenistus— <i>Emplois d'État et des administr.</i>	3,7	6,9
Vabakutselised— <i>Professions libérales</i>	6,9	14,3
Teenijad— <i>Service domestique</i>		

Võrreldes rinnalaste surevust vanemate tööala järel eelmise aasta andmetega, näeme, et surevus on tõusnud nende juures, kes tegevad on tööstuse ja kaubanduse alal, samuti riigi- ja omavalitsuse teenistuses (9,2:6,5; 6,3:4,8; 4,8:4), kuna vabakutseliste ja teenijate perekondades see on suurel määral vähenenud (3,7:6,9; 6,9:14,3). Tuleb tähendada, et toodud andmed on vaid orien-

¹⁾ Ilma uute linnadeta. ²⁾ Ühes uute linnadega.

teerivat laadi, kuna suur osa teatelehti vanemate elukutse suhtes märgitud puudulikult ehk hoopis märkimata jäetud (1926 a. 24,4^o%, 1925 a. 21,3^o%).

Rinnalaste surmapõhjuste suhteline vahakord on 1926 a. silmapaistvalt muutunud, võrreldes eelmise aastaga. Kaasasündinud nõrkus ja kehaved, missugused surmapõhjused seas alati esimesel kohal seisid, on kõne all olevaal aastal tunduvalt vähem surmajuhtumisi põhjustanud (19,9:26,2). Sealjuures on aga surevus nakkushaigustesse enam kui kahekordseks kasvanud (19,4:9,2). Suurenenud on ka surevus hingamisorganite haigustesse (12,9:9,0) ja vähenenud krampidest põhjustatud surmajuhud (14,1:17,6). Kõige selle järelalusena on nüüd surmapõhjused seas esikohal kogurühm „muud eelpool nimetatama haigused“ (28,9). Siia kuulub suurel arvul selgitamata rinnahaigust—140 juhtu, peale selle 88 juhtu peaaegu ja ajukelme põletikku ning veel rida mitmesuguseid muid haigusi.

Tab. 6 annab ülevaate rinnalaste surevusest surmapõhjuste ja vanemate perekonnaseisu järel ning lõpuks tab. 7 selgitab surmapõhjusi ühenduses sündimise järjekorraga.

Rinnalaste surmapõhjused iga 1000 sündinud lapse kohta 1926 ja 1925 a.
Causes de décès d'enfants de moins d'un an pour 1000 enfants nés en 1926 et 1925.

5. Territo- riaalne jaotus Région, territor.	Surmapõhjused Causes de décès	1926 a.										1925 a.									
		Kaasasündinud nõrkus ja kehavaed	Nakkushaigused	Hingamisorg. haigused	Seedimisorg. haigused	Muud espool nimetatud haig.	Krambid	Õnnetu surm	Andmed puuduvad	Kokku	Muud espool nimetatud haig.	Krambid	Õnnetu surm	Andmed puuduvad	Kokku						
Linnades*)—Villes		23,8	19,4	19,0	13,8	8,8	6,2	0,3	1,1	92,4											
Sellest Tallinn—Dont Tallinn		33,8	18,3	16,2	10,6	5,6	1,4	—	—	85,9											
Maal—Arrondissements		18,9	19,4	11,1	12,5	33,3	15,9	0,6	3,1	114,8											
Üldse—Grand total		19,9	19,4	12,6	12,7	28,8	14,1	0,5	2,7	110,7											
Linnades—Villes		30,8	9,9	10,2	18,7	7,1	6,0	0,5	0,3	84,0											
Sellest Tallinn—Dont Tallinn		35,0	8,6	9,9	19,2	2,6	2,6	0,7	—	78,6											
Maal—Arrondissements		25,1	9,0	8,7	13,5	29,2	20,4	0,3	1,2	107,4											
Üldse—Grand total		26,2	9,2	9,0	14,5	25,0	17,6	0,3	1,2	103,0											

Rinnalaste surevus surmapõhjuste ja vanemate perekonnaseisu järele 1000 sündinud kohta.
Causes de décès et l'état civil des parents des enfants décédés de moins d'un an pour 1000 enfants nés.

6. Vanemate perekonnaseis État civil des parents	1926										1925									
	Kaasasündinud nõrkus ja kehavaed	Nakkushaigused	Hingamisorg. haigused	Seedimisorg. haigused	Muud espool nimetatud haig.	Krambid	Õnnetu surm	Andmed puuduvad	Kokku	Õnnetu surm	Andmed puuduvad	Kokku	Muud espool nimetatud haig.	Krambid	Õnnetu surm	Andmed puuduvad	Kokku			
Linnades*)—Villes	20,7	15,9	16,3	12,7	8,3	5,8	0,3	1,2	81,0	25,7	8,5	10,0	15,4	6,4	6,0	0,6	0,6	73,2		
Abielus—Légitim.	36,7	53,7	59,3	25,4	16,9	8,5	—	2,8	203,3	77,1	20,8	8,9	47,5	14,8	5,9	—	3,0	178,0		
Vp. abielu—Illégitim.	23,3	21,1	21,4	14,4	9,4	6,2	0,3	1,3	97,4	30,8	9,9	10,2	18,7	7,1	6,0	0,5	0,8	84,0		
Kokku—Total	23,3	21,1	21,4	14,4	9,4	6,2	0,3	1,3	97,4	30,8	9,9	10,2	18,7	7,1	6,0	0,5	0,8	84,0		
Maal—Arrondissem.	16,9	18,8	10,2	12,3	31,6	15,0	0,3	2,8	107,9	23,9	9,0	8,5	12,6	28,1	19,3	0,2	1,3	102,9		
Abielus—Légitim.	33,1	10,2	8,5	11,0	39,9	22,1	3,4	3,4	131,6	40,0	9,3	12,1	24,2	40,0	32,6	0,9	0,9	160,0		
Vp. abielu—Illégitim.	19,0	18,9	10,3	12,3	33,8	16,1	0,6	3,1	114,1	25,1	9,0	8,7	13,5	29,2	20,4	0,3	1,2	107,4		
Kokku—Total	19,0	18,9	10,3	12,3	33,8	16,1	0,6	3,1	114,1	25,1	9,0	8,7	13,5	29,2	20,4	0,3	1,2	107,4		
Üldse—Gr. total	19,9	19,4	12,6	12,7	23,8	14,1	0,5	2,7	110,7	26,2	9,2	9,0	14,5	25,0	17,6	0,3	1,2	103,0		
Abielus—Légitim.	17,7	18,2	11,4	12,4	27,0	13,1	0,3	2,5	102,6	24,3	8,9	8,7	13,1	24,1	16,8	0,3	1,1	97,3		
Vp. abielu—Illégitim.	33,9	20,2	20,2	14,4	34,6	18,9	2,6	3,3	148,1	48,9	12,0	11,3	29,8	34,0	26,2	0,7	1,4	164,3		

Rinnalaste surevus sündimise järjekorra ja surmapõhjuste järele 1926 a. (1000 vastavas järjekorras sündinu kohta)
L'ordre de naissance et causes de décès des enfants décédés de moins d'un an en 1926 (pour 1000 enfants nés dans chaque groupe)

7. Sündimise järjekord L'ordre de naissance	1926									
	Kaasasündinud nõrkus ja kehavaed	Nakkushaigused	Hingamisorg. haigused	Seedimisorg. haigused	Muud espool nimetatud haig.	Krambid	Õnnetu surm	Andmed puuduvad	Kokku	Kokku
I	19,3	13,8	12,3	10,8	19,8	13,9	0,7	1,6	92,2	92,2
II	16,5	16,5	10,5	9,2	22,8	11,4	0,4	1,9	89,2	89,2
III	15,6	22,1	8,9	11,9	21,4	9,2	0,3	4,4	93,8	93,8
VI	17,1	22,4	14,1	13,5	41,2	15,9	—	2,9	127,1	127,1
V	23,8	16,2	11,4	13,4	37,2	9,5	—	1,0	112,5	112,5
VI ja enam	21,9	20,8	14,0	18,0	44,9	18,0	—	5,1	142,7	142,7
Kokku—Total	19,9	19,4	12,6	12,7	28,8	14,1	0,5	2,7	110,7	110,7

1) Ilma uute linnadeta

2) Uhes uute linnadega; surnute arv uutes linnades vaat. märkus tab. 1 juures.

Rinnalaste surevuse kohta enim Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid ja andmed:

Rinnalaste surevus 1925 a., E. Lasberg, Eesti Statistika Nr. 65(4), 1927 a., lhk. 209—219.

Sama 1924 a. Nr. 47(2) 1926 a., lhk. 9—11.

„ 1923 a. Eesti Demograafia v. III, 1925 a., lhk. 36—43.

„ 1922 a. Eesti Statistika Nr. 20(9), 1923 a., lhk. 60—67.

Causes de décès d'enfants de moins d'un an en 1926.

Lues Syphiliis		Mäda-infektsioon Septi-cëmie		Rahiti Rachitisme		Krambid Convulsions		Bronhiit Bronchite		Kopsu-põietik Pneumonie		Seedimis-org. mao- ja soolite haig. Affections d. l'est. diarr-hée et entér.		Muud eel-nimetamata haigused*) Autres ma-ladies non-ment. ci-des.		Tundmata haigused Maladies inconnues		Õnnetu surm Morts violentes		Sünnapõhj. teadmata Maladies non spéc-tifiées		KOKKU TOTAL		ÜLDSE GRAND TOTAL			
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45			

D'après les villes et les arrondissements.

1	1					10	13	6	7	33	34	30	24	11	10	7	6		1	3	2	201	163	364	
1	1					1	1	2	2	9	10	11	4	3	3	2					1	71	51	122	
						2	2		1	5	3	1	4		1							3	3	7	
						2	2		2	3	7	5	5	1	3	2						5	5	8	
									2	3	7	2	2	1	1							24	17	41	
									2	3	7	2	2	1	1							13	21	34	
									2	3	7	2	2	1	1							4	4	5	
									2	3	7	2	2	1	1								1	1	1
						1	3	2			2	1	1		1							7	12	19	
						1	1		1		2	1	2		2							1	1	2	
						1	1		1		7	7	6		1							7	8	15	
						2	2		1	7	7	7	6		1							4	4	6	
						1	7								1							37	22	59	
						1	1								1							3	3	3	
						1	1								1							4	4	4	
						1	7								1							10	11	21	
						1	1								1							4	4	6	
						1	7								1							10	11	21	
						1	1								1							6	6	13	
						1	7								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1								1							6	6	13	
						1	1								1							2	2	4	
						1	1																		

Tab. 2. Rinnalaste surmapõhjused 1926 a. (järg) --

	Kaasaeläinud nõrkus ja kehavedad <i>Débité congénit. et vic. de conform.</i>		Rõnged <i>Variole</i>		Leetrid <i>Rougeole</i>		Sarlakid <i>Scarlatine</i>		Läkakõha <i>Coqueluche</i>		Difteeria <i>Diphthérie</i>		Influenta <i>Grippe</i>		Düsen-teeria <i>Dysen-terite</i>		Peaaju- ja ajukelmepõletik <i>Encéphalite et méningite</i>		Tuberkuloos <i>Tuberculose</i>			
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Laste vanus (järg) -- Linnad --																						
Alla 1 näd. van.	42	17																				
1 nädala "	6	4																				
2 " "	4	9																		1		
3 " "	1	2			1																	
Alla 1 kuu van.	11	9			1															1		
1 " "		2				1																
2 " "	1	2			1																	
3 " "		1																				
4 " "		1																				
5 " "																				2		
6 " "		2			1	1														1		
7 " "																				1		
8 " "										1										1		
9 " "								2		1										1		
10 " "					1			2		1										1		
11 " "								1		1										1		
Teadmata																						
Maad --																						
Moins d'un jour	29	25																		1		
1 " "	19	10																				
2 " "	9	5																				
3 " "	11	5																				
4 " "	6	5																				
5 " "	10	2																				
6 " "	2	3																				
Moins d'1 semaine	86	58																		1		
1 " "	2	17						1														
2 " "	2	8			1					2												
3 " "	3	13								1												
Moins d'1 mois	5	5			1			1		1												
1 " "	2	31			1			1		1												
2 " "	1	9			9			2		5												
3 " "	2	4		1	1			1		0												
4 " "	3	3						9		6												
5 " "	5	3			1			2		3												
6 " "	2	1			1			1		3												
7 " "	1	3			1			4		4												
8 " "		2			1			2		3												
9 " "		2			2			1		2												
10 " "		2			1			4		2												
11 " "		1			1			4		2												
12 ja üle					1			2		5												
Inconnu	1	2			1			1		3												
D. Sünnitise järjekord (mitmes laps emal) -- Linnad --																						
1	23	16			2			1		3		2						7	2	3	4	
2	12	6						1		1		4						1	1	1	1	
3	6	4						1		2		4						3	3	1	1	
4	4	2			1													1	1	1	1	
5	2	1																8	1	1	1	
6	2	1																				
7	3																					
8																						
9																						
10																						
11																						
12 ja üle																						
Teadmata	4	3			1			1		1										2	4	
Maad --																						
1	41	36	1		2	3		6	2	9		8		1				9	7	1	1	
2	23	23			3	1		6	3	12		14		1	1			9	10	2	1	
3	22	14	1		2	1		5	5	5		11		1	1			9	3	4	1	
4	13	10			2	1		4	3	7		3						2	3	5	1	
5	13	4			1			3	2	5		2						1	1	1	1	
6	10	4			1			1	1	4		3							1	1	1	
7	3	5			2			1	2	1		4								1	1	
8	1	4			1			2	2	2		2								1	1	
9	2	3						1	1	1		1								1	1	
10	1																					
11	1																					
12 et plus	1							1		1		1										
Inconnu	16	12			1			5		5		4							1	1	1	
E. Vanemate abielusuhetud -- Linnad --																						
Abielus	44	26			3	1		4	1	4		7						15	6	5	4	
Väljaspool abielu	8	5			1			1	1	2		3		1	1			2	2	2	2	
Teadmata	2	2							1	1		1							2	2	1	
Maad --																						
Legitiimes	130	98	2	1	12	10		31	12	44		50		7	4	5		1	29	28	14	3
Illegitiimes	25	14			1			1	2	3		2		1					3	2	1	1
Inconnu	8	8			1			1	2	4		1							1	1	1	1

Tab. 2. Rinnalaste surmapõhjused 1926 a. (järg) --

	Kaasasündinud nõrkus ja kehaved		Rõuged		Leetrid		Sarlakid		Läka		Difteeria		Influentsa		Düsen-teeria		Peaaju- ja ajukelmepõletik	
	Débilité congénit. et vic. de conform.		Variolæ		Rougeole		Scarlatine		Coqueluche		Diphthérie		Grippe		Dysenterie		Encéphalite et méningite	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
F) Vanemate elukitse																		
Linnad																		
I. Põllumajandus	2	3							1	1			1					2
Põllum., aialanduse, kalanduse ja metsand. ettev.	2																	1
Asunikud																		
Popsid, vabadikud ja väikemaapidajad									1	1			1					1
Tõelised ja teenijad		2																
Ametnikud		1																
Muud sellel alal tegevad isikud																		
Põluisõõ (eritlemata)																		
II. Tööstus	28	10			4	1	3	1	2	3			2					6
Tööstus-surettevõtjad (palg. tööjõuga)						1				1								2
Isetegevad väikeettevõtjad (palg. tööjõuta)	6	5																2
Tõelised ja teenijad	20	5			3	1	3	1	1	2			2					4
Ametnikud	2								1	1								3
Muud tööstuse alal tegevad isikud																		
III. Kaubandus	7	7								2			1					2
Kaub., rahand. transp. ja side suurett. (p. tööj.)	2	2																
Isetegevad väikeettevõtjad (palg. tööjõuta)		1																1
Tõelised ja teenijad	3	4							2	1			1					
Ametnikud	2									1								1
Muud kaubanduse alal tegevad isikud																		
IV. Riigi ja omavalitsuse teenistuses	4	2																2
Ametnikud (ka poliitsel)	2	2																1
Sõjaväelased	1																	1
Tõelised ja teenijad	1																	1
Muud																		
V. Ühiskondlikul alal tegevad	2								1									
Ettevõtjad																		
Vabakutselised									1									
Ametnikud	2																	
Tõelised ja teenijad																		
Muud																		
VI. Majateenijad, kindla tööalata ja tööta tööl	2	3							1	2								1
Majateenijad	2	3							1	2								1
Ilma kindla püsiva tööalata																		
Tööta töelised																		
VII. Väljaspool tööarustid selvad isikud	1									1								1
Kapitalist elavad																		1
Õpilased	1																	
Hoolitsused																		
Muud																		
VIII. Töömata ala ja kihita	8	8							1	2	1	1	1	1				4
Kokku--Total	54	33			4	2	4	2	7	11	1	1	4	1				17
Maa																		
I. AGRICULTURE	109	78	2		11	7	22	10	32	34	3	3	4					21
Agric., hortie., pêcheurs et forest. (entrepreneurs)	55	43			8	1	12	5	15	15	2	1	2					13
Nouveaux exploiters	9	12				1	1	1	8	4								4
Petits exploiters des terres à bail	7				1	1	1		3	3								1
Ouvriers et service	25	19	2			2	1	2	6	7	1		1					3
Employés																		7
Autres professions agricoles																		
Agriculture non spécialisée	13	10			2	2	7	3	3	5		2	1					1
II. INDUSTRIE	13	11			1	3	3	1	2	4	1							4
Grands entrepreneurs industriels																		
Petits entrepreneurs industriels	10	1			1	2	3	1	1	1								2
Ouvriers et service	3	8				1			2	3								1
Employés		2																2
Autres professions industrielles																		
III. COMMERCE	1	2							1									
Commerçants, financiers et entrepr. d. transp.																		
Petits entrepreneurs commerciaux	1	2							1									
Ouvriers et service																		
Employés																		
Autres professions commerciales																		
IV. EMPLOIS d'ETAT ET d'ADMINISTR.	1	2							3	1								2
Employés (aussi de police)	1	2							2	1								2
Militaires									1									
Ouvriers et service																		
Autres																		
V. SERVICE PUBLIQUE																		
Entrepreneurs																		
Professions libérales																		
Employés																		
Ouvriers et service																		
Autres																		
VI. SERV. DOM., PROF. CHANG. ET CHÔM.	4	1										1						
Service domestique	2																	
Ouvriers exerçant une profession changeante	2	1										1						
Chômeurs																		
VII. PERSONNES SANS PROFESSION		2							3	1								
Rendiers																		
Élèves des établissements d'instruction																		
Personnes soignées		2							3	1								
Autres																		
VIII. PROFESSIONS INCONNUES	35	19			1	1	1	6	9	10	13	3	1	1	1			8
Kokku--Total	163	115	2		13	13	32	14	51	52	8	4	5	1				36

Tab. 1. Rinnalaste surevus 1926 a.
Mortalité des enfants de moins d'un an en 1926.

	Jaanuar		Veebruar		Märts		Aprill		Mai		Juuni		Juuli		August		September		Oktoober		November		Detsember		Kokku Total		Üldse Grand total	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
Linnad—Villes	14	13	12	11	14	13	23	12	20	17	18	9	12	14	21	11	9	12	20	14	15	18	23	19	201	163	364	
Tallinn	8	7	2	4	3	4	9	6	4	7	8	2	4	1	7	2	4	4	6	5	9	6	7	3	71	51	122	
Haapsalu	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	7	
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	8	
Narva	1	—	2	1	2	—	1	—	—	—	—	—	3	3	2	2	3	3	2	2	2	—	—	—	24	17	41	
Nõmme	—	—	1	2	2	4	1	1	—	—	—	—	1	1	2	2	2	2	3	1	—	—	—	—	13	21	34	
Paide	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	5	
Paldiski	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pärnu	—	1	2	—	2	1	—	—	—	2	—	1	—	—	2	1	2	—	—	—	—	1	2	1	1	7	12	19
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2	
Rakvere	1	—	1	1	1	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	7	15	
Tapa	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8	6	
Tartu	3	3	3	—	3	3	5	2	1	1	3	4	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	22	69	
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Türi	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	4	
Valga	1	—	—	2	—	—	2	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	10	11	21
Viljandi	—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	13	
Võru	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	
Maad—Arrondissements	68	65	61	51	91	57	82	57	81	48	50	50	84	64	105	77	72	73	75	69	58	52	104	76	931	739	1670	
Virumaa	10	14	6	6	10	7	9	4	11	9	9	5	6	14	11	16	12	15	14	12	12	10	20	12	138	112	250	
Järvamaa	6	5	6	2	4	4	4	2	4	4	2	2	4	3	4	4	5	7	1	3	1	2	2	4	43	42	85	
Harjumaa	1	8	4	4	12	7	2	4	13	6	6	7	3	6	8	3	6	6	4	7	10	6	14	7	89	69	158	
Läänemaa	2	2	4	1	7	—	—	—	4	4	4	4	8	9	6	6	4	4	6	6	6	9	5	6	66	48	114	
Saaremaa	8	2	3	3	9	5	5	5	8	3	4	5	5	4	10	11	6	3	3	7	7	10	11	13	85	75	160	
Pärnumaa	6	3	3	3	3	4	1	1	3	3	3	1	3	3	6	4	2	4	3	3	8	4	7	4	45	42	87	
Viljandimaa	6	4	3	5	3	1	5	6	4	2	6	1	3	3	2	5	1	5	7	1	2	4	4	6	6	48	48	91
Tartumaa	6	5	11	5	13	11	14	8	13	6	4	8	15	12	14	12	17	15	16	10	6	4	14	9	143	105	248	
Valgamaa	—	1	1	2	1	1	1	1	3	1	2	2	1	1	—	2	1	1	3	3	1	—	5	1	20	16	36	
Võrumaa	9	9	7	9	11	7	14	7	7	4	9	6	10	3	12	3	6	5	2	4	—	5	4	5	91	67	158	
Petserimaa	14	12	13	11	17	11	20	15	10	5	5	5	17	9	27	17	9	9	8	9	11	7	12	10	163	120	283	
Maad ühes linnadega	82	78	73	62	105	70	105	69	101	65	68	59	96	78	126	88	81	85	95	83	73	70	127	95	1132	902	2034	
<i>Arr. avec les villes</i>	12	14	9	8	13	7	11	6	15	10	8	6	17	16	20	15	15	15	14	16	10	8	25	16	169	137	306	
Virumaa	6	5	6	2	5	4	6	2	7	5	2	3	5	3	7	4	5	7	1	3	1	2	4	5	55	45	100	
Järvamaa	9	15	7	11	17	15	11	11	17	14	16	0	7	8	17	7	12	13	18	13	19	14	23	15	173	142	315	
Harjumaa	2	2	5	1	7	1	4	4	7	4	4	4	8	9	6	6	4	4	6	5	6	6	9	5	69	52	121	
Läänemaa	8	2	3	3	9	5	5	5	8	3	4	5	5	4	11	11	6	3	8	7	7	11	12	14	90	78	168	
Saaremaa	6	4	3	3	3	4	1	1	3	3	3	1	3	3	4	3	3	3	8	5	5	5	5	8	52	54	106	
Pärnumaa	6	6	3	5	4	4	6	6	6	6	3	2	7	7	3	3	3	3	9	9	2	2	6	6	55	51	106	
Viljandimaa	6	6	3	5	3	1	5	6	6	6	3	2	7	3	3	4	1	1	6	6	9	2	6	3	180	127	307	
Tartumaa	9	8	14	5	16	14	18	10	14	7	7	12	19	15	15	12	19	16	21	13	10	6	9	9	180	127	307	
Valgamaa	1	1	1	4	2	1	3	1	3	1	4	2	3	3	1	2	2	3	5	3	2	—	6	3	33	27	60	
Võrumaa	9	9	7	9	11	7	16	7	7	4	9	6	10	3	13	3	6	5	2	4	—	5	4	7	93	69	162	
Petserimaa	14	12	13	11	17	11	20	15	10	5	5	5	17	9	27	17	9	9	8	9	11	7	12	10	163	120	283	

LASTEAIAD 1923—27 a. — JARDINS d'ENFANTS de 1923—27.

Sisu: 1) Sissejuhatavoid märkeid, lhk. 471. 2) Üldandmed alaliste ja suviste lasteadeade kohta 1923—27 a., lhk. 471. 3) Lasteadeade üllalpidajad ja õppekeel 1923—27 a., lhk. 474. 4) Alalised lasteaiad 1923—27 a. (üksikasjalisem tegevusülevaade), lhk. 474.

1. Sissejuhatavoid märkeid.

Observations préliminaires.

Laste kodune ettevalmistus koolilice. Enamjao eelkooliealiste laste hariduslik ettevalmistus mõeldub kodus ja piirneb peaaugult kirjaoskuse omandamisega. 1922 a. üldrahvalugemise andmed näitavad, et eelkooliealistes 7—8 a. v. lastest:

El oska lugeda ega kirjutada	49,9%
Oskavad ainult lugeda	9,9%
On kirjaoskajad (oskavad lugeda ja kirjutada)	40,2%

Võrreldes neid andmeid eelkooliealiste kirjaoskuse kohta sundusliku algkooli I klassi astujate kirjaoskusega 4 aastat hiljem—1926/27 õ/a.,—saame järgmise pildi:

	7—8 a. vanused	Algkooli I kl.
1922 a. rahvalug. astujad 1926/27 õ/a.		
El oska lugeda ega kirjutada	49,9%	49,5%
Oskavad ainult lugeda	9,9	23,6
On kirjaoskajad (osk. lug. ja kirj.) 40,2	50,1%	23,9

Kuigi ülaltoodud rahvalugemise ja kooli andmed kirjaoskuse kohta täitsa võrreldavad pole, sest et sundusliku algkooli I klassi astuvad mitte ainult koolieasse jõudnud 7—8 a. vanused, vaid osalt ka, peaaugult maal, vanemad lapsed, näeme siiski, et koolieasse jõudnud laste kodune ettevalmistus koolile pole viimase nelja aasta jooksul sugugi muutunud. Analüüsi—ei oska lugeda ega kirjutada—oli rahvalugemisel 1922 a. detsembris koolieasse jõudnud 7—8 a. van. laste hulgas sama palju kui algkooli I kl. astujate keskel 1926/27 õ/a.

Halvenenud on küll, võrreldes rahvalugemise ajaga, lunduvall—umbes 16% võrra—koolilastujate täielik kirjaoskus, kuid sama % võrra on omakord suurenenud jälle laste arv, kes kooli asludes oskasid lugeda: oskasid ainult lugeda 7—8 a. v. lastest rahvalugemisel 9,9%, 1926/27 õ/a. oli esmakordselt kooli astujate hulgas aga lugeda oskajaid 23,6%, ehk 16,7% rohkem. See lahkumine seletub arvatavasti suurema nõudlikkusega kirjutamisoskuse suhtes, mis kool ülesse seab täieliku kirjaoskuse fikseerimisel.

Nii siis algkooli I klassi astujast on pool kodus lugemise ja osalt ka kirjutamise ära õppinud, kuna teine pool astub kooli täitsa ilma ettevalmistuseta, kirjaoskamatuna.

Lasteadeade ülesandest, eelkooliealiste laste avalikkude haridusasutiste hulka kuuluvad meil alalised lasteaiad ehk päevakodud, mis töötavad ühes üldhariduslike koolidega sügisest kevadeni. Suvekuudel, juunis—augustis, tegutsevad meil veel n. n. mängumurud või suvised lasteaiad. Mängumuru on koht, kus laps päeval, ema tööl viibimise ajal, asjatundlikult juhatusel mängides ja tervist kosutades oma aega viidab, kuna alalised, talvised lasteadeades, mis kooli iseloomuga, lapsed peale füüsilise arendamise ja mängude oma võimete kohaselt ka juba esimest algõpetust saavad. Lasteadeade tähtsaks ülesandeks ei ole mitte eelkooliealistele 3—7 a. v. lastele enneaegselt lugemise ning kirjutamise kätteõpetamine, vaid eeskätt just lapse vaimline ning füüsilise arendamine pädagoogilist meetodeil, mis rajatud lapse hingeelu ja sotsiaalse ümbruskonna uurimisele. Laps peab asutises iseseisvalt ja oma huvidele vastavalt vabalt ja loomulikult arenema.

Muidugi ei saa lasteadeade kasvatusliku töö tulemusi otsekohe kaaluda eksamitega või katsetega, nagu seda võimaldab harilik kool, vaid meil tuleb püüda esialgu ainult sinnapoole, et kõik kasvatajad neis asutistes oleks vastava pädagoogilise kutseharidusega ja kindla ettevalmistusega. Praegu on 1926/27 õ/a. andmeil meie alalised lasteadeades kutseta kasvatajaid veel tervelt 25%.

Tartu lasteadeade nikkude seminar. Suurem osa meie praegusist kasvatajast eestikeelsetes lasteadeades on kutsehariduse omandanud Tartu lasteadeade nikkude seminaris, mis tegutses 1920 kuni 1927 a. kevadeni Tartu õpetajate seminaris. Kooli üllalpidajaks oli haridusministeerium.

Õppeaeg kestis seminaris üks aasta, kus juures sisseastujaid nõuti üldharidusliku keskkooli lõputunnistust. Kooli võeti vastu ainult naissoost isikuid; õpetus oli maksuta. Keskmine iguaastane õpilaste arv viimase nelja õppeaasta (1923/24—1926/27) jooksul oli 14. Õpilaste vanus kõikus enamjaolt 20—25 a. vahel. Rahvuselt olid kõik õpilased eestlased, pea eranditult vallalised. Pädagoogiline personal koosnes 10 õpetajast. Kursuse lõpetasid viimase 4 õppeaasta jooksul ja omandasid lasteadeade niku kuise 49 õpilast. Ühe õpilase peale kulutus riik keskmiselt (tuh. mk):

1926/27 õ/a.	—29,6
1925/26 „	27,3
1924/25 „	27,5
1923/24 „	31,7

* *

Järgnevalt võtame vaatlusele meie lasteadeade tegevuse mõõdunud nelja aasta jooksul. Opereerime tabeleis, väljaarvatud tab. 1, 2 ja 10 ainult suhtarvudega. Tabelmaterjal absoluutarvudes on kättesaadav asjast huvitatuile keskbüroos.

2. Üldandmed alaliste ja suviste lasteadeade kohta 1923—27 a.

Données générales sur les jardins d'enfants de 1923—27.

Lasteadeade arv ja asukoht. 1926/27 õ/a. oli Eestis alalisi lasteadeade 45, neist linnas 4 (9%), ja maal ainult 4 (9%). Suviseid aedu oli 1927 a. 50: linnas 26, maal pea sama palju—24. 4 viimase aasta jooksul on alalisi aedu juure tulnud 11 (+32%), suviseid 24.

Alalised lasteaiad on koondunud enamuses meie kahte suuremasse linna: Tallinnas ja Tartus oli 1. aedu 1926/27 õ/a. 28 (62%), kõigis teistes linnas ja maades kokku ainult 17 (38%). 7 maad ja mitmed väiksemad linnad (Rakvere, Kuressaare, Paldiski) on hoopis ilma alaliste lasteadeadeta.

Rühmade arv lasteadeades. Lasteadeades klasse ei ole, neid asetavad vanusaas-

tate järele moodustatud laste rühmad. Rühme oli 1926/27 õ/a. 45 alalises lasteaias 97:

13 al. lasteaeda (29%)	töötasid 1 rühmaga=	13 rüh.
14 " " (31%)	" 2 " =	28 " "
16 " " (36%)	" 3 " =	48 " "
2 " " (4%)	" 4 " =	8 " "

Laste arv aedades. Alalises lasteaedades oli lapsi:

Linnes:	Maal:	Kokku:
1926/27õ/a. 15pul 1793 (94%)	114 (6%)	1907 (100%)
1923/24 " " 1421 (89%)	175 (11%)	1596 (100%)

Nelja aasta jooksul on laste arv alalises aedades üldiselt kasvanud umbes 20% võrra ja just linnade arvel, kuna maal lasteaedade ja ka laste arv on vähenenud:

1923/24õ/a. oli maal üldse 6 aeda 175 lapsega (100%)
1926/27 " " " " 4 " 114 " (65%)

Suvistes lasteaedades on laste arv tugevasti—90% võrra—suurenenud, tõustes 1419 pealt 1924 a. 2692 peale 1927 a.

Ühe kasvataja peale ei tohiks pädagoogilisel kaalutusel tulla alalises lasteaedades mitte

Üldandmed lasteaedade kohta 1923—27 a. — *Données générales sur les jardins d'enfants de 1923—27.*

1.	Lasteaegade üldarv Nombre total des jardins d'enfants	Neist andmetega Don't ayant fourni des données	Laste arv—Nombre des enfants					Kasvatajate arv Nombre des institutrices	Ühe kasvataja peale tuul lapsi Nombre des enfants par 1 institutrice	Lasteaegade arv mille kohta majandusenaet antud) Nombre des jardins d'enfants ayant fourni les données sur la situation économique	Laste arv nais Don't nombre des enfants	Lasteaegade ülalpidamiseks Kulutanud summa (mlk) Sommes dépenses pour l'entretien des jardins d'enfants (en mlk)	Ühe lapse peale kulutat keskmiselt (mlk) Moyenne de dépenses par 1 enfant (en mlk)
			Oppetöö algul—Au commen- cement de l'enseignement	Oppetöö lõpul A la fin de l'enseignement	Oppetöö jooksul läbi käinud Üldse—Total des enfants passés	Keskmine töö jooksul (keskmise tööpäeva kohta) Moyenne des enfants par jour	Üldse—Total des enfants						
a) Alalised—Permanents													
1926/27.													
Linnad—Villes	41	41	1847	1793	2320	—	72	25	40	1686	10 892 398	6460	
Tallinn	18	18	998	915	1 213	—	38	24	18	915	6 990 924	7640	
Tartu	10	10	272	294	437	—	13	23	9	187	1 005 396	5376	
Narva	1	1	40	34	42	—	1	34	1	34	184 000	5 412	
Pärnu	2	2	126	135	139	—	6	23	2	135	885 675	6 561	
Valga	1	1	48	67	89	—	2	34	1	67	312 000	4 657	
Viljandi	2	2	53	51	53	—	2	25	2	51	250 937	4 920	
Nõmme	1	1	22	18	24	—	1	9	1	18	70 800	3 993	
Võru	1	1	81	77	87	—	2	39	1	77	412 885	5 362	
Haapsalu	2	2	47	52	57	—	2	20	2	52	107 354	3 795	
Paide	1	1	66	56	72	—	2	25	1	56	233 480	4 169	
Petseri	1	1	40	40	51	—	1	40	1	40	240 060	6 000	
Türi	1	1	54	54	56	—	1	54	1	54	108 937	2 017	
Maad—Arrondissements	4	4	121	114	136	—	7	16	3	99	423 665	4 279	
Järva	1	1	21	15	21	—	1	15	1	15	19 250	1 233	
Harju	1	1	28	30	30	—	1	30	1	30	152 100	5 070	
Pärnu	1	1	60	54	70	—	3	19	1	54	252 315	4 673	
Võru	1	1	12	15	15	—	2	8	—	—	—	—	
Üldse—Total	45	45	1968	1907	2456	—	79	24	43	1785	11 316 063	6 340	
Sellest—Eesti—eston.	26	26	1378	1387	1709	—	50	28	24	1265	8 193 724	6 477	
Don't: Vene—russe	4	4	119	109	153	—	5	22	4	109	613 937	5 632	
Saksa—allemand.	14	14	349	303	412	—	20	15	14	303	1 443 275	4 763	
Eesti—vene—est- russe	1	1	124	108	182	—	4	27	1	108	1 065 127	9 862	
1925/26	41	39	1722	1782	2170	—	70	25	37	1674	9 452 151	5 646	
1924/25	41	40	1704	1846	2208	—	75	25	38	1787	8 968 804	5 075	
1923/24	34	32	1540	1596	1894	—	66	24	29	1454	5 791 925	3 983	
b) Suvised—Estivals (temporaires)													
1927.													
Linnad—Villes	26	26	...	...	—	1 681	48	35	19	1 363	719 492	523	
Tallinn	6	6	918	...	—	615	18	34	6	615	503 158	318	
Tartu	6	6	631	337	—	343	12	29	7	263	85 070	323	
Narva	4	4	215	440	—	330	6	55	3	320	36 210	113	
Pärnu	3	3	...	...	—	165	5	39	3	165	95 054	576	
Valga	1	1	60	80	—	65	1	65	—	—	—	—	
Nõmme	2	2	53	60	—	57	2	29	—	—	—	—	
Paide	1	1	...	...	—	50	2	25	—	—	—	—	
Põltsamaa	1	1	56	...	—	58	2	28	—	—	—	—	
Maad—Arrondissements	24	24	...	...	—	1 011	32	32	22	950	553 243	582	
Viru	7	7	340	365	—	343	9	38	7	343	171 817	501	
Järva	1	1	...	...	—	23	1	23	—	—	—	—	
Harju	1	1	20	20	—	20	1	20	1	20	18 850	943	
Pärnu	5	5	209	190	—	105	8	24	5	195	157 113	806	
Viljandi	1	1	35	42	—	38	1	38	—	—	—	—	
Tartu	6	6	175	159	—	150	6	28	5	159	108 256	681	
Petseri	4	4	216	240	—	233	6	39	4	233	97 207	417	
Üldse—Total	50	50	...	...	—	2 692	80	34	41	2 313	1 272 735	550	
1926	42	41	...	...	—	2 224	76	29	36	2 012	1 158 974	576	
1925	29	29	...	...	—	1 851	49	38	24	1 624	785 940	484	
1924	26	25	...	...	—	1 419	49	29	20	1 228	622 054	507	

1) Ühise majanduse tõttu lastekoduga on välja jäetud Tartu lasteaita seltsi lasteaid ja Võrumaa Tiils lastekodu lasteaid 1926/27, 1925/26 ja 1924/25 õ/a. ning veel eelnimetatud ja Valga linna lasteaid 1923/24 õ/a.

üle 25 lapse. Tegelikult ongi nelja viimase aasta jooksul laste keskmine arv 1 kasvataja peale püsinud 24—25 ümber, ehkki üksikuis administratiiv-üksusis tuleb ette ka tunduvald kõrvalkaldumisi: Tallinnas ja Tartus, kus asub suurem hulk meie al. lasteaedu, oli keskmine laste arv 1 kasvataja peale 1926/27 õ/a. normaalne—24—28 last. Nõmmel tuli kasvataja peale ainult 9 last, Türil aga juba 6 korda rohkem—54 last.

Suvistes lasteaedades tuli 1927 a. 1 kasvataja peale keskmiselt 34 last.

Kulu 1 lapse peale. Keskmiselt kulutatakse üleriigi 1 lapse peale aastas alalises lasteaedades umbes samapalju kui 1 õpilase peale algkoolis:

	Aastane kulu 1 lapse peale:	Kulu 1 õpil. peale algkoolis:
1926/27 õ/a.	6340 mk 159%	6639 mk 162%
1925/26 „	5646 „ 142 „	5480 „ 134 „

1924/25 õ/a. 5075 mk 127% 4808 mk 117%
1923/24 „ 3983 „ 100 „ 4094 „ 100 „

Suvistes lasteaedades, mis töötavad ainult paari kuu kestel aastas ja vähema kasvatajate arvuga, maksab 1 lapse ülalpidamine kaugelt vähem kui alalises:

1927 a.	550 mk	(109%)
1926 „	576 „	(114%)
1925 „	484 „	(96%)
1924 „	507 „	(100%)

Vaadeldes 1 lapse peale kulutatud summe üksikute linnade ja maade järgi selgub et nad väga lahkuminevad. Ligikaudne ühtsuse puudus kuludes on seletatav asjaoluga, et meil normaalne ja otstarbekohane lasteaia tüüp veel väljakujunemata; majanduskuludid tehakse tegeliku võimaluse piires. Tallinnas, näiteks, kus kasvandik kõige kallim, antakse avalikes aedades lastele enamjaolt maksuta sooja einet, kasvatajaid on võrdlemisi rohkesti, nad on kvalifitseeritud tööjõud ja selle tõttu kallimad, kulutatakse suuremaid summe õppeabinõude ja ruumide korrashoiu peale jne. jne., kuna mujal, kus sellest raha puudusel on loobutud, loomulikult ka lapse peale kulutatud summa mitmekordselt väiksem võib olla.

Lasteaedade arv ülalpidajate ja õppekeele järgi 1923/24—1926/27 õ/a.
Nombre des jardins d'enfants suivant les entreteneurs et la langue d'enseignement de 1923—27.

2.	Lasteaedade üldarv Nombre total des jardins d'enfants	Neist andmetega Dont agardé roitrit des données	Ülalpidajad — Entreteneurs				Õppekeel — Langue d'enseignement			
			Riik — État	Omavalitsus Administrations locales	Selts—Sociétés	Erasisik Personnes privées	Eesti—Estonienne	Eesti-vene Eston. et russe	Vene—Russe	Saksa—Allemande
a) Alalised—Permanents.										
Linnad—Villes	41	41	1	13	13	14	22	1	4	14
Tallinn	18	18	—	5	5	3	9	1	1	7
Tartu	10	10	1	2	4	5	6	—	1	3
Narva	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—
Pärnu	2	2	—	1	1	—	—	—	—	1
Valga	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Viljandi	2	2	—	1	—	—	1	—	—	1
Nõmme	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Võru	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—
Haapsalu	2	2	—	—	—	1	1	—	—	1
Paide	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—
Petseri	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—
Türi	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Maad—Arrondissements	4	4	—	1	3	—	4	—	—	—
Järva	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Harju	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Pärnu	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Võru	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—
Üldse—Total	45	45	1	14	16	14	26	1	4	14
1925/26	41	39	1	13	12	13	21	1	4	13
1924/25	41	40	1	12	15	12	23	1	4	12
1923/24	34	32	1	11	12	8	20	1	4	7
b) Suvised—Estivals (temporaires).										
Linnad—Villes	26	26	—	18	6	2	21	3	2	—
Tallinn	6	6	—	—	—	—	6	—	—	—
Tartu	8	8	—	6	2	—	7	—	1	—
Narva	4	4	—	—	3	1	—	3	1	—
Pärnu	3	3	—	3	—	—	3	—	—	—
Valga	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Nõmme	2	2	—	1	—	1	2	—	—	—
Paide	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—
Põltsamaa	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Maad—Arrondissements	24	24	—	1	23	—	16	1	7	—
Viru	7	7	—	—	7	—	4	1	2	—
Järva	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Harju	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Pärnu	5	5	—	1	4	—	5	—	—	—
Viljandi	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Tartu	5	5	—	—	5	—	4	—	1	—
Petseri	4	4	—	—	4	—	—	—	4	—
Üldse—Total	50	50	—	19	29	2	37	4	9	—
1926 a.	42	41	—	17	25	—	35	4	3	—
1925 a.	29	29	—	11	18	—	24	4	1	—
1924 a.	26	25	—	8	18	—	22	4	—	—

3. Lasteaedade ülalpidajad ja õppekeel 1923—27 a.

Entreteneurs et la langue d'enseignement des jardins d'enfants de 1923—27.

Riigikogu poolt 11 oktoobril 1927 a. vastuvõetud eraõppeasutuste seaduse järele, mis maksma hakkas 1. I. 1928 a., kuuluvad alalised lasteaedad õppeasutuste hulka. Lasteaedu võivad asutada ja ülalpidada oma-

valitsused, juriidilise isiku õigusega eraorganisatsioonid ja -asutised ning täpselised eraisikud. Õppekeeleks alalised lasteaedades võib olla kas lapse emakeel või riigikeel, kuigi viimane ei ole lapse emakeel.

Ülalpidajate järgi jaotusid nelja viimase aasta jooksul meil tegutsevad lasteaedad järgmiselt:

a) Alalised

Omavalitsus¹⁾ Selts Eraisik

1926/27 õ/a.	15 (33%)	16 (36%)	14 (31%)
1925/26 „	14 (36%)	12 (31%)	13 (33%)
1924/25 „	13 (33%)	15 (37%)	12 (30%)
1923/24 „	12 (37%)	12 (33%)	8 (25%)

b) Ajutised (suvised mängumurud)

1927 a.	19 (38%)	29 (58%)	2 (4%)
1926 „	17 (40%)	25 (60%)	—
1925 „	11 (38%)	18 (62%)	—
1924 „	8 (31%)	18 (69%)	—

Õppekeeleks oli:

a) Alalised lasteaedades

Eesti ja eesti-vene Saksa Vene

1926/27 õ/a.	27 (60%)	14 (31%)	4 (9%)
1923/24 „	21 (66%)	7 (22%)	4 (12%)

b) Ajutised (suvised mängumurud)

Eesti ja eesti-vene Saksa Vene

1927 a.	41 (82%)	—	9 (18%)
1924 a.	26 (100%)	—	—

Õppekeele ja ülalpidajate rahvuse järgi jagunesid 1926/27 õ/a. alalised lasteaedad järgmiselt: 27 eestikeelsest lasteaiaast peab riik üleval—1, omavalitsused—14, eesti seltsid—11 ja eesti rahvusest eraisik—1 lasteaia.

14 saksa õppekeele lasteaia ülalpidajad on: 2 saksa seltsi ja 12 saksa rahvusest eraisikut.

4 vene õppekeele lasteaeda peavad üleval 3 vene seltsi ja 1 vene rahvusesse kuuluv eraisik.

Jälgides alaliste lasteaedade arvu liikumist viimase nelja aasta jooksul, paistab silma eriti suur (100%) saksa õppekeele aedade kasv, kus juures kõik uued saksa aiaad on pea erandita avatud eraisikute poolt:

Saksakeel- Eestikeel- Vene ja eesti-venek.

1926/27 õ/a.	14 (200%)	26 (130%)	5 (100%)
1923/24 „	7 (100%)	20 (100%)	5 (100%)

Ühtlasi võib märkida, et saksa õppekeelega ajutisi suviseid lasteaedu (mängumurusi) meil üldse ei ole.

4. Alalised lasteaedad 1923—27 a.

(üksikasjalisem tegevussiltevaade). *Jardins des enfants permanents de 1923—27. (données détaillées).*

Alaliste lasteaedade asutamisaeg.

45 alalisest lasteaiaast, mistegutsesid 1926/27 õ/a., on pärit vene ajast üks

kolmandik (15 aeda), kuna kaks kolmandikku—30 lasteaeda—on Eesti iseseisvuse ajal loodud. Veneaegseist lasteaedades on vanim asutatud 1872 a. (Paides). Eesti iseseisvuse ajal loodud 30 lasteaiaast on asutatud: 1918 a.—2, 1919 a.—4, 1920 a.—3, 1921 a.—2, 1922 a.—, 1923 a.—4, 1924 a.—7, 1925 a.—2 ja 1926 a.—6.

Laste arvu liikumine. Laste arvu liikumine on lasteaedades õppeaasta jooksul võrdlemisi suur. Umbes veerand aasta algul vastuvõetud lapsi asetub aasta jooksul uutega:

Tuli juure õppetöö jooksul Astus Rohkem (+) ehk vähem (—) õ. aasta lõpul

1926/27 õ/a.	24,8%	27,9%	—3,1%
1925/26 „	26,0 „	22,5 „	+3,5 „
1924/25 „	29,6 „	21,2 „	+8,4 „
1923/24 „	23,0 „	19,4 „	+3,6 „

Ehkki laste üldarv, võrreldes eelmiste aastatega, lasteaedades tõusu näitab, on laste keskmine 1 aia kohta nelja aasta jooksul vähenenud 16% võrra, langedes 50 pealt 42 peale. 1926/27 õ/a. tuli linnas läbistiku 44, maal 29 last ühe aia kohta. Lapsi oli väikseimas aias 8 (1 kasvataja), suurimas 129 (4 kasv.) Sooli-

Laste arvu liikumine alalised lasteaedades 1923/24—1926/27 õ/a. *Mouvement du nombre des enfants dans les jardins d'enfants permanents en 1923/24—1926/27 a. sc.*

3.	Lasteaedade üldarv Nombre total des jardins d'enfants Neliist andmetega Dont, ajavälj. toimimise kohta	Laste % — % des enfants												Laste keskmine arv 1 aia kohta Moyenne du nombre des enfants par jardin			
		Aasta algul Au commencement de l'année scolaire			Juure tulnud aasta jooksul Entrés au cours de l'année scolaire			Välja astunud aasta jooksul Sortis au cours de l'année scolaire			Aasta lõpul À la fin de l'année scolaire						
		P.-G.	T.-P.	K.-T.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.				
1926/27																	
Linnad—Villes	41	41	100	100	100	25,8	25,5	25,6	28,5	28,5	28,5	97,2	96,9	97,1		44	
Maad—Arrond.	4	4	100	100	100	14,3	10,3	12,4	14,3	22,4	13,2	100,0	87,0	94,2		29	
Üldse—Total	45	45	100	100	100	25,0	24,6	24,8	27,6	28,2	27,9	97,4	96,4	96,9		42	
1925/26	41	39	100	100	100	26,0	26,0	26,0	25,3	19,6	22,5	100,8	106,4	103,5		46	
1924/25	41	40	100	100	100	32,7	26,3	29,6	24,0	13,3	21,2	108,7	108,0	108,4		46	
1923/24	34	32	100	100	100	20,2	26,1	23,0	18,6	20,2	19,4	101,6	105,8	103,6		50	

¹⁾ Siin hulgas riigi poolt ülalpeetav alaline lasteaed lasteaednikkude seminari juures.

saksa õppekeelega lasteaeades eestlaste arv järjekindlalt, ületates 1926/27 õ/a. suhteliselt saksa aedades koguni saksa rahvusest laste arvu:

	1926/27 õ/a.	1923/24 õ/a.
Oli saksa lasteaeades sakslasi	39,4 %	46,1%
" " " eestlasi	42,0 "	28,2 "

Tähelepanu väärib asjaolu, et saksa lasteaiad, milliste arv 4 a. jooksul täpselt kahekordseks on kasvanud ja millised pea erandita

saksasoost eraisikute poolt ülalpeetavad, ammutavad omi uusi kasvandikke ainult eestlasilt. Eraõppeasutuste seaduse järele, mis 1. I. 1928 a. maksma hakkas, võib õppekeeleks alalisid lasteaeades, kui õppeasutis, olla kas lapse emakeel või riigikeel. See seadus sunnib nüüd enamiku saksa õppekeelega lasteaeadadest loobuma eesti rahvusest õpilasist ehk, vastasel korral, võtma õppekeelena riigi keele tarvitusele.

Õppekeel ja laste rahvus (alalisid lasteaiad) 1923/24 ja 1926/27 õ/a.
Langue d'enseignement et la nationalité des enfants (jardins permanents) en 1923/24 et 1926/27 (a. se.)

6.	Õppekeel—Langue d'enseignement	Lasteaedade üldarv Nombre total des jardins d'enfants	Neist andmetega Dont ayant fourni des données	Õppeaast jooksul läbikõlunud laste arv 1 aia kohta Nombre des enfants par 1 jardin d'enfants	Laste % — % des enfants					Rahvus teadmata Nationalité inconnue
					Eestlased Estoniens	Venelased Russes	Sakslased Allemands	Muud Autres	Kokku 1) Total	
Eesti—Estonienne . . .	{	1923/24	22	64	96,7	1,4	0,6	1,3	100	1,7
		1926/27	26	66	96,6	2,5	0,3	0,6	100	2,3
Eesti-vene—Eston. et russe	{	1923/24	1	104	75,0	25,0	—	—	100	—
		1926/27	1	132	76,1	20,3	0,5	1,1	100	—
Vene—Russes	{	1923/24	4	44	20,6	62,7	0,7	7,0	100	18,9
		1926/27	4	38	26,6	70,2	—	3,2	100	19,0
Saksa — Allemande .	{	1923/24	7	47	28,2	15,7	46,1	10,0	100	—
		1926/27	14	29	42,9	9,6	39,4	8,1	100	1,5
Kokku — Total . .	{	1923/24	34	59	78,0	10,0	8,8	3,2	100	2,9
		1926/27	45	55	82,4	8,5	7,0	2,1	100	2,9

Laste vanemate elukutse. Valdava enamuse lasteaeade koosseisus moodustavad tööliste, peaausjalikult tööstustöölised lapsed. Neile järgnevad väiketööstuses tegutsevate käsitöölised lapsed, siis riigi- ja omavalitsusteenijate, tööstus- ja kaubandusettevõtete pidajate lapsed ja muud.

Viimase 4 a. keskmise alusel kujuneb laste vahekord vanemate elukutselt lasteaeades järgmiseks:

- Töölised (peaausjalikult tööstustöölised) 45%
- Käsitöölised (väiketööstus) 18%
- Riigi- ja omavalitsusteenijad 13%
- Tööstus- ja kaubandusettevõtete pidajad 10%
- Vabakutselised 8%
- Muud 7%

Suhtelist tõusu võrreldes 1923/24 õ/a., näitab 1926/27 õ/a. ainult riigi- ja omaval. teenijate laste rühm, kuna kõigis teisis rühmes väike langus esineb.

Laste vanemate elukutse (alalisid lasteaiad) 1923/24—1926/27 õ/a.
Enfants d'après la profession de leurs parents (jardins permanents) de 1923/24—1926/27 a.se.

7.	Lasteaedade üldarv Nombre total des jardins d'enfants	Neist andmetega Dont ayant fourni des données	Laste % — % des enfants							Muud — Autres	Kokku—Total 2)	Vanemate elukutse teadmata Profession des parents inconnue
			Tööstus- ja kaubandusettevõtete pidajate lapsed Enfants des entrepreneurs et commerçants	Töölised lapsed Enfants des ouvriers	Käsitöölised lapsed Enfants des artisans	Vabakutselised harilaste lapsed Enfants de professions exercant une profession libérale	Riigi ja omavalitsusteenijate lapsed Enfants des fonctionnaires (employés d'état et des administrations, locataires	Muud				
1926/27.												
Linnad—Villes	41	41	9,5	44,7	15,9	6,1	14,2	9,6	100	3,5		
Maad—Arrondissements	4	4	0,8	83,4	12,4	1,7	—	1,7	100	11,0		
Üldse—Total	45	45	9,1	46,7	15,7	5,9	13,4	9,2	100	3,9		
1925/26	41	38	10,5	43,6	17,7	11,0	12,2	5,0	100	4,1		
1924/25	41	40	11,1	42,4	21,5	9,7	11,2	4,1	100	3,8		
1923/24	34	32	10,9	47,3	17,0	6,6	8,7	9,5	100	5,1		

1) Õppeaasta jooksul aias läbikõlunud laste üldarv ilma teadmata rahvusest lasteta.
2) Õppeaasta jooksul aias läbikõlunud laste üldarv ilma teadmata—elukutselt.

Kasvatatajate koosseis, 45 lasteaia, mis töötasid 97 iseseisva vanusrühmaga, oli 1926/27 õ/a. 79 kasvatajat. 1 lasteaia peale langes seega keskmiselt 1,75 kasvatajat, 1 kasvataja peale 1,2 laste rühma.

1 kasvataja peale tuli keskmiselt üleriigi lapsi 1926/27 õ/a. 24. Kõige suurem laste arv

1 kasvataja peale oli 54 (Türi). Enamiku kasvatatajate vanus kõigub 20—50 a. vahel. 1926/27 õ/a. oli kasvatatajaid:

vanuses 20—30 a. 57,2%
 „ 40—49 „ 35,0%
 ja „ üle 50 a. ja alla 20 a. 7,8%

Kasvatatajate vanus (alal. lasteaiaid) 1923/24—1926/27 õ/a.—*Institutrices d'après leur âge (jardins permanents) en 1923/24—1926/27. (Kõik naissost).*

8.	Lasteaedade üldarv Nombre total des jardins d'enfants	Neist andme- tega Donn. ayant fourni des données	Kasvatatajate %—% des institutrices								Kokku Total	Vanus teadmata Age inconnu
			Alla 20 a. Moins de 20 ans.	20—24 a.	25—29 a.	30—39 a.	40—49 a.	50 a. ja üle 50 a. et plus				
1926/27.												
Linnad—Villes	41	41	1,4	25,0	15,3	16,7	34,7	6,9	100	—		
Maad—Arrondissements	4	4	—	—	40,0	20,0	40,0	—	100	29,6		
Üldse—Total	45	45	1,3	23,4	16,9	16,9	35,0	6,5	100	2,5		
1925/26	41	39	1,5	19,1	22,1	19,1	32,3	5,9	100	2,9		
1924/25	41	40	1,4	21,9	19,2	21,9	28,8	6,8	100	2,7		
1923/24	34	32	1,6	18,7	20,3	23,4	29,7	6,3	100	3,0		

Kuigi kutsega kasvatatajate arv suurenenud viimaseil aastail, ei küüni ta kutsega õpetajate arvuni meil algkoolis:

Kasvatatajad aedades. 74,7%
 Õpetajad algkoolis. 84,6%
 Oli kutsega 1926/27 õ/a. 74,7%
 „ „ 1923/24 „ 60,9%
 „ „ 1923/24 „ 76,6%

Lasteaedades ametis oldud aja järele jagunesid kasvatatajad 1926/27 õ/a. järgmiselt:

41,4% on teeninud aedades üle 10 a.
 34,6 „ „ „ „ 1 kuni 5 „
 16,0 „ „ „ „ 6 kuni 10 „
 8,0 „ „ „ „ alla 1 „

Kasvatatajate kutse ja ametisoldud aeg (alalised lasteaiaid) 1923/24—1926/27 õ/a.—*Institutrices d'après la spécialité et la durée de leur travail (jardins permanents) 1923/24—1926/27 a. sc.*

9.	Lasteaedade üldarv Nombre total des jardins des enfants	Neist andme- tega Donn. ayant fourni d' données	% üldarvust — % au total											
			Kasvatatajad Institutrices				Kasvatataja ametisoldud aeg Années consacrées par les institutrices au travail professionnel							
			Kutsega Diplômées	Kutseta Non diplômées	Kokku Total	Teadmata Inconnu	Alla 1 a. Moins d'une année	1—2 a.	3—5 a.	6—8 a.	9—10 a.	Üle 10 a. 10 a. et plus	Kokku Total	Teadmata Inconnu
1926/27.														
Linnad—Villes	41	41	76,4	23,6	100	—	7,1	18,6	17,2	15,7	1,4	40,0	100	2,8
Maad—Arrondissements	4	4	57,1	42,9	100	—	20,0	—	20,0	—	—	60,0	100	28,6
Üldse—Total	45	45	74,7	25,3	100	—	8,0	17,3	17,3	14,7	1,3	41,4	100	5,1
1925/26	41	39	68,6	31,4	100	—	1,5	20,9	20,9	11,9	6,0	38,8	100	4,3
1924/25	41	40	72,0	28,0	100	—	12,3	13,7	19,2	12,3	2,7	39,8	100	2,7
1923/24	34	32	60,9	39,1	100	3,0	9,7	12,9	14,5	12,9	3,2	46,8	100	6,0

Majandus. Tulud. Lasteaedade tuludes moodustasid 1926/27 õ/a. (1926 kal. a.) ülalpidajate toetused 72,9%, kõrvalt saadud summad 27,1%. Kuna riik oma ainukese lasteaednikkude seminari lasteaia kulud täielikult ise kannab, saab omavalitsus tagasi aegade peale kulutatud summost 8,9%, seltsid 35,6 ja eraisikud, kes tegutsesivad aia tegelikkude sissetulekute piirides, tervelt 100%.

Kulud. 1926/27 õ/a. on 43 lasteaia peale kulutatud 11 316 063 mk., mis 1 aia kohta teeb ümmarguselt 263 tuh. mk.

Üksikute kululiikide suhteline vaherkord lasteaedades 2 viimase õ/aasta jooksul pole palju muutunud (sulgudes algkoolide suhtarvud):

1926 kal. a. 1925 kal. a.
 Palgad kasvatatajale 48,0 (70,7) 44,3 (70,2)
 „ teenijaile 10,0 (3,0) 10,9 (3,2)
 Üür, küte, valgustus 25,5 (9,0) 22,1 (10,2)
 Muud kulud kokku
 (ka toitluskulud) 21,5 16,7) 22,7 (16,4)

Keskmiselt kulutati 1 lapse peale 1926/27 õ/a. 6340 mk.,—linnes 6460, maal 4279 mk.

Vaadeldes aegade kulukust õppekeele järgi, näeme, et kõige odavamad olid saksa õppekeelele aiad. 1926/27 õ/a kulutati 1 lapse peale:

Saksa õppekeelele aedades 4763 mk—100%
 Vene „ „ 5682 mk—118,2%
 Eesti „ „ 6477 mk—136,0%

Võiks veel tähendada, et riigisumme omavalitsuste ja seltskondlike organisatsioonide poolt ülalpeetavaid lasteaedu on seni vähesel määral toetanud haridus- ja tööhoolekandeministeeriumid. Toetussumme, peaausjalikult suviste mängumurude organiseerimiseks, on kahel viimase aastal annud haridusministeerium 5000 krooni ja tööhoolekandeministeerium ümmar-

guselt 2000 krooni aastas. Käesoleva aasta juunis on ka piiriäärsete maade kapitalist valitsuse otsusega piiriäärsete suviste lasteaedade (mängumurude), korraldamiseks määratud Vene hariduse ja heategevate seltside liidule, Petseri vene hariduse seltsile ja Laura lastehoolekandeseltsile üldsummas kr. 1700.

Alaliste lasteaedade majandus 1923—26 (kal. a., tuh. mk).
Situation économique des jardins d'enfants permanents de 1923—26 (en milliers de mks).

10.	Lasteaedade arv Nombres des jardins d'enfants	Tulud — Recettes			Kulud — Dépenses				Kokku Total	
		Ülalpidajalt välja antud Sommes dépensées par les en- treteneurs	Kõrvalt saadud Autres ressources	Kokku Total	Palkadeks kasvatajatele Salaires des institutrices	Palkadeks teenijatele Salaires du service	Üüriks, kütteks, val- gustuseks Loyer, chauffage, éclairage	Muuks ots- tarbeks (ka tootluskulud) Autres dé- penses (y compris dé- penses d'ali- mentation)		
1926:										
Tallinn	18	4 805	2 050	6 845	2 800	797	1 831	1 503	6 991	
Tartu	9	580	422	1 002	510	49	226	220	1 005	
Narva	1	184	—	184	69	37	73	5	184	
Pärnu	2	869	20	880	291	3	362	230	886	
Valga	1	300	10	310	156	32	4	126	312	
Viljandi	2	168	80	248	136	34	66	15	251	
Nõmme	1	—	71	71	45	11	14	1	71	
Võru	1	359	24	413	171	60	38	144	413	
Haapsalu	2	135	62	197	112	29	49	7	197	
Paide	1	161	84	245	147	12	47	27	233	
Petseri	1	25	217	242	91	19	70	60	240	
Türi	1	109	—	109	67	12	16	14	109	
Linnad—Villes	40	7 806	3 040	10 846	4 595	1 095	2 796	2 406	10 892	
Ülalpidaja—Entreteneurs:										
Riik—État	1	137	—	137	92	11	13	21	137	
Omavalitsus—Adm'n. locale	13	6 040	591	6 631	2 788	712	1 292	1 829	6 621	
Selts—Société	12	1 629	1 114	2 743	1 102	267	981	417	2 787	
Eraisik—Personne privée	14	—	1 335	1 335	613	105	510	139	1 367	
1926:										
Järvamaa	1	—	10	10	16	—	3	1	20	
Harjumaa	1	152	—	152	94	10	42	6	152	
Pärnumaa	1	253	—	253	163	31	43	15	252	
Maad—Arrondissement (Ülalpidaja selts)	3	405	10	415	273	41	88	22	424	
Üldse 1926 ¹⁾ — Grand total	43	8 211	3 050	11 261	4 868	1 136	2 884	2 428	11 816	
Ülalpidaja:										
Riik	1	137	—	137	92	11	13	21	137	
Omavalitsus	13	6 040	591	6 631	2 788	712	1 292	1 829	6 621	
Selts	15	2 034	1 124	3 158	1 375	308	1 069	439	3 191	
Eraisik	14	—	1 335	1 335	613	105	510	139	1 367	
1925 ¹⁾	37	6 799	2 621	9 420	4 191	1 028	2 088	2 145	9 452	
1924 ¹⁾	38	6 608	2 389	8 977	3 756	905	1 755	2 152	8 968	
1923 ¹⁾	29	4 051	1 622	5 673	3 042	590	1 161	990	5 792	
1926:										
Tallinn	—	70,5	29,5	100	40,0	11,4	26,2	22,4	100	
Tartu	—	57,9	42,1	100	50,8	4,8	22,5	21,9	100	
Narva	—	100,0	—	100	37,7	26,1	39,5	2,7	100	
Pärnu	—	97,7	2,8	100	32,9	0,3	40,9	25,9	100	
Valga	—	96,8	3,2	100	50,0	10,3	1,3	38,4	100	
Viljandi	—	67,9	32,1	100	54,0	13,4	26,4	6,2	100	
Nõmme	—	—	100,0	100	63,8	14,8	19,9	1,7	100	
Võru	—	94,3	5,7	100	41,4	14,6	9,2	34,8	100	
Haapsalu	—	68,3	31,7	100	56,5	15,0	24,8	3,7	100	
Paide	—	65,7	34,3	100	63,0	5,1	20,1	11,8	100	
Petseri	—	10,3	89,7	100	37,9	8,1	23,2	24,8	100	
Türi	—	100,0	—	100	61,7	11,0	14,6	12,7	100	
Linnad—Villes	—	72,0	28,0	100	42,2	10,0	25,7	22,1	100	
1926:										
Järvamaa	—	—	100,0	100	81,8	—	13,0	5,2	100	
Harjumaa	—	100,0	—	100	61,8	6,5	28,0	3,9	100	
Pärnumaa	—	100,0	—	100	64,7	12,3	17,1	5,9	100	
Maad—Arrondissement	—	97,6	2,4	100	64,5	9,6	20,8	5,1	100	
Üldse 1926—Grand total	—	72,9	27,1	100	43,0	10,0	25,5	21,5	100	
Ülalpidaja:										
Riik	—	100,0	—	100	67,3	8,1	9,0	15,6	100	
Omavalitsus	—	91,1	8,9	100	42,1	10,8	19,5	27,6	100	
Selts	—	64,4	35,6	100	43,1	9,6	33,5	13,8	100	
Eraisik	—	—	100,0	100	44,8	7,7	37,3	10,2	100	
1925	—	72,2	27,8	100	44,3	10,9	22,1	22,7	100	
1924	—	73,6	26,4	100	41,9	10,1	19,6	28,4	100	
1923	—	71,4	28,6	100	52,5	10,3	20,1	17,1	100	

¹⁾ Ühise majanduse tõttu lastekoduga, on välja jäetud Tartu lasteaia seltsi lasteaia ja Võrumaa Tilsa lastekodu lasteaia kulud-tulud ning 1923 a. veel Valga linna lasteaia kulud-tulud.

PUHASKASUMAKS 1927 a. — IMPÔT sur les BÉNÉFICES NETS en 1927.

Tööstus-, kaubandus- jne. ettevõttele võetav ärimaks on kaheksagune—põhiärimaks (maks äritunnistuste eest) ja lisaärimaks; viimane nimetatakse avalikult aruandvate ettevõtete (nende seas kõik aktsiaseltsid ja ühised) sulles kapitali- ja kasuprotsendimaksuks ning mitte avalikult aruandvate ettevõtete suhtes puhaskasumaksuks.

Vilmast liiki ettevõtete kohta käivad seega ka järgnevad andmed; need seati kokku maksujaoskondade poolt Riigi Statistika Keskbüroo kavade järele, kuna kokkuvõtted Keskbüroos tehti. Puhaskasumaksu alla käisid kõik nimetatud ettevõtte peale veo- ja kandekaupluste ja laevade.

Kapitali- ja kasuprotsendi maksu kohta andmeid kahjuks ei saa tuua, kuna vastavaid kokkuvõtteid pole tehtud iselärisel

tulu- ja ärimaksukomitee poolt, kes mainitud ettevõtete maksustamist toimib. Igatahes aga on sellest maksust saadavad summad kaks-kolm korda väiksemad, kui puhaskasumaksu omad. Veel väiksemad on põhiärimaksuna saadavad summad. Riigi üldtuludes etendasid ärimaksutulud suuruselt tähtsusetu osa, ning seejuures on see 1924 a. peale alatasa vähenenud. Teatavasti tekkis esimesil pärast sõjaajast aastail palju uusi ettevõtteid kõigil tegevusaladel; osa neist oli sunnitud tegevust lõpetama järgneva majandus-kriisi aastail ning ka edasitegutsevate ettevõtete töötlemused ei paranenud kuigi palju, mis loomulikult mõjutas vähendavalt sissetulekuid nii põhi- kui ka lisaärimaksest. Nende osatähtsust üldsissetulekuis aitas vähendada ka viimaste järjekindel kasvamine.

Ärimaks 1923—27 (Riigikassa andmeid, sissemaksamise järele)
Produit de l'impôt sur les bénéfices commerciaux de 1923—27 (données du Trésor de l'État).

1.	1926/27	1925	1924	1923	1926/27	1925	1924	1923
	milj. mk.				% riigi üldtuludest—% au total des recettes d'État			
Ärimaks üldse—Produit total de l'impôt commercial et industriel. Sellest põhiärimaks (maks äritunnistuste pealt)—Dont impôt pour les patentes industrielles et commerciales	276,2	288,0	307,6	311,7	3,2	3,7	4,1	4,1
kapitali ehk kasuprotsendi maks (avalikult aruandvalt ettevõtteleit)—Impôt sur les capitaux ou % de bénéfice (entreprises obligées à publier les données concernant leur activité)	27,7	28,6	31,4	30,1	0,3	0,4	0,4	0,4
puhaskasumaks (avalikult mittearuandvalt ettevõtteleit)—Impôt sur les bénéfices (entreprises non obligées à publier ces données)	69,8	77,2	77,3	74,2	0,8	1,0	1,0	1,0
trahvid ja viivitusrahad—Amendes sur paiements arriérés	168,4	171,3	186,7	196,0	2,0	2,2	2,5	2,6
	10,4	10,9	12,3	11,3	0,1	0,1	0,2	0,1

1927/8 a. kohta täpsed andmed tegelikkude sissetulekute üle veel puuduvad, kuid määratud puhaskasumaks (lisaärimaks mitte avalik aruandvalt ettevõtteleit) moodustas 1927/8 a. eelarveliste tulude summast 1,7%, seega 0,3% võrra vähem kui eelmisel aastal. Kaugelt üle poole ärimaksu üldsummast andis puhaskasumaks, kuid tema osasuurus on viimaseil aastail vähenenud ning järjekult tabusid majanduslikud raskused, mille põhjuseks osalt ettevõtete (eriti kaupluste) liig suur arv, mitteavalikult aruandvaid ettevõtteid suuremal määral, kui aruandvaid, sundides neid likvideeruma, osalt ka aktsiaseltsseks muutuma.

Puhaskasumaksu alla kuuluvate ettevõtete arv ja määratud maksusumma (püraast vastulausetel läbi vaatamist)
Nombre des entreprises soumises à l'impôt sur le bénéfice net et montant fixé de l'impôt.

2.	Ettevõtete arv Nombre des entreprises		Maksu summa 1000 mk Montant de l'impôt (en milliers de mk)	Keskmine maksusumma ettev. kohta 1000 mk Moyenne de revenu par entreprise
	Arv Nombre	1000 elan. peale Par 1000 habitants		
1927	12 188	11,2	143 720	11,8
1926	15 160	13,9	165 289	10,9
1925	15 629	14,3	175 219	11,2
1924	16 356	15,0	180 713	11,0

Maksu alla kuulusid kõik ettevõtted milliste puhaskasuga 20 000 margani ulatus, kuna vähema puhaskasuga ettevõtted maksust vabad olid.

Viimaste arv oli suuruselt tähtsusetu ning maksustatud ettevõtete arv seega ainult vähe lähedal üldarvust.

Puhaskasumaksuks arvati 10%-ti puhaskasusummast, kusjuures maksusummast maha arvati põhiärimaksu riigi osa, milline moodustas ligikaudu 10% esialgsest maksusummast.

Ligikaudne puhaskasuga (1000 mk)—Bénéfice net estimé (1000 mk).

3.	Üldse—Total	Keskmine ettev. kohta Moyenne par entreprise
1927	1 580 920	129,7
1926	1 818 179	119,9
1925	1 927 409	123,2
1924	1 987 843	121,0

Järsk ettevõtete arvu vähenemine leidis aset 1926 a. (teatud aasta maks arvatakse eelmise aasta tulu pealt, nii siis 1927 a. maks 1926 a. tulult). Sellega käis kaasas keskmise kasusumma tõus, mis tingitud allesjäänud ettevõtete tegevuse laienemisest.

Mitteavalikult aruandvate rühma kuuluvad suures enamuses väikesed ettevõtted, nagu kaup-

lused, käsitööstused jne., ning selle järel-
dusel koondub peamass neist madalamasse rüh-
ma (kuni 5000 mk), nimelt kuuest ettevõtete
liigist olid neljal mainitud rühmas üle poole
ettevõttest. Kokku kuulus esimesse rühma
51,9% ettevõttest. Esimesed kolm rühma (kuni

20000 mk) andsid 86,4%, ning kõik teised kokku
13,6% üldarvust, kuna määratud maksusummad
aga moodustasid esimesis kolmes rühmas 39,9%
ja teisis—60,1% üldsummast.

Maksimaalne maksusumma (25,5%) langes
20001—50000 mk maksuliigile.

Maksustatud ettevõtete tegevusala 1927 a. — *Entreprises imposables d'après leur activité en 1927.*

4.	Ettevõtete arv Nombre des entreprises		Puhaskasu maksusumma Montant de l'impôt sur le bénéfice net	
	Arv Nombre	1000 elaniku kohta Par 1000 habitants	1000 mk	Keskmine Moyenne (1 000 mk)
Tööstusl. ettevõtted— <i>Entreprises industrielles</i>	3 074	2,8	36 048	11,9
Hanged ja töövõtted— <i>Forfaits et fournitures</i>	102	0,2	1 111	0,8
Kauplused— <i>Entreprises commerciales</i>	7 951	7,3	81 317	10,2
Eksped., transp., kaub. kont., komis. ürid— <i>Expéditions, trans- port, entreprises commissionnaires, bureaux commerciaux</i>	222	0,2	10 102	45,5
Võõrastemajad, restoranid— <i>Hôtels et restaurants</i>	344	0,3	10 295	29,9
Muud— <i>Autres</i>	435	0,4	4 247	10,0
Kokku— <i>Total</i>	12 188	11,2	143 720	11,8

Suurimaks ettevõtete liigiks osutusid kauplu-
sed,—siia langes ligi 2/3 üldarvust; 1000 elaniku
peale tuli 7,3 kauplust, milline arv linnas muidugi
suurem ja maal väiksem oli, näit. Tallinnas 14
ja Tartus 15,7 kauplust; kauplusile määratud
ärimaksusumma andis aga kõigist 56,6% üld-
summast ehk keskmiselt kaupluse kohta 10,2
tuh. mk, mis oli madalam üldkeskmisest.

Järgmiseks suuremaks rühmaks olid tööstus-
ettevõtted, millede arv kui ka ärimaksusumma
andis umbes 1/4 vastavast üldarvust ja summast.
1000 elaniku peale tuli 2,8 ettevõtet. Tähen-
dada tuleks, et siin tegemist on pea ainult väike-
tööstusega, kuna suur- ja kesktööstusettevõtted

suurelt osalt aval. aruandvate ettevõtete liiki
kuuluvad (aktsiaseltsidena ja ühisustena) mille
tõttu keskmine puhaskasu-maks iga ettevõtte
kohta ainult 11,9 tuh. mk ulatub.

Ekspeditsioon-, transport-, kaubanduskontorid
ja komisjonärid asuvad peaaesjalikult linnas
ning keskmise puhaskasu- ja maksusumma
kõrguse poolest ületavad nad kõik teised ette-
võtted, ehkki suuremad neist esinevad aval.
aruandv. ettevõttestena ning seega siit andmeist
välja jäid. 1000 elaniku peale tuli 0,2 ettevõtet
ja keskmine maksusumma oli 45,5 tuhat marka,
kuna maksu üldsummast neile langes 7,0%-ti.

Ettevõtted maksu suuruse järgi 1927 a. — *Entreprises d'après le montant de l'impôt en 1927.*

5.	Ettevõtete liigid — <i>Genre des entreprises</i>						Kokku— <i>Total</i>	
	Tööstusl. ettevõtted <i>Entreprises indust- rielles</i>	Hanged ja töövõtted <i>Forfaits et fournitures</i>	Kauplused <i>Entreprises commerci- ales</i>	Eksped., transport, kaub. kontorid <i>Expéditions, transp., entrepr. commiss., bureaux commerciaux</i>	Võõraste- majad ja restoranid <i>Hôtels et restaurants</i>	Muud <i>Autres</i>	Absoluut- arv <i>Chiffre</i>	%
	a) Ettevõtete arv % — <i>Nombre des entreprises %</i>							
Maksusumma: Montant de l'impôt								
Kuni — <i>Jusqu'à</i> 5 000 mk	52,5	66,7	53,8	9,0	17,7	57,5	6 328	51,9
5 001— 10 000 "	21,4	18,5	21,8	11,3	13,4	16,6	2 569	21,1
10 001— 20 000 "	14,6	6,8	12,9	18,5	19,2	12,4	1 644	13,4
20 001— 50 000 "	8,8	4,3	8,3	34,7	36,0	10,3	1 186	9,7
50 001— 100 000 "	2,0	3,7	2,5	15,7	7,9	2,8	359	2,8
100 001— 200 000 "	0,4	—	0,6	5,8	5,2	0,4	96	0,8
200 001— 500 000 "	0,2	—	0,1	4,1	0,0	—	20	0,2
500 001— 1 000 000 "	0,0	—	—	—	—	—	4	0,1
Üle — <i>Plus de</i> 1 000 000 "	0,1	—	—	—	—	—	2	0,0
Kokku— <i>Total</i> . . .	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	12 188	100
	b) Maksusumma % — <i>Montant de l'impôt %</i>							
Kuni — <i>Jusqu'à</i> 5 000 mk	10,5	18,1	13,9	0,5	1,8	12,9	16 155	11,2
5 001— 10 000 "	13,2	20,0	15,0	1,7	3,3	11,8	18 266	12,7
10 001— 20 000 "	17,6	12,3	17,4	5,7	8,6	17,9	22 951	16,0
20 001— 50 000 "	22,7	15,6	25,1	23,2	33,9	34,3	36 682	25,5
50 001— 100 000 "	11,8	34,0	18,7	25,7	18,8	18,1	23 612	18,4
100 001— 200 000 "	4,8	—	8,3	16,7	23,6	5,0	12 867	8,9
200 001— 500 000 "	3,8	—	1,2	26,5	5,0	—	5 552	3,9
500 001— 1 000 000 "	1,7	—	2,4	—	—	—	2 529	1,8
Üle — <i>Plus de</i> 1 000 000 "	13,9	—	—	—	—	—	5 108	3,6
Kokku— <i>Total</i> . . .	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	143 720	100

Võõrastemajade ja restorane tuli iga 1000 elaniku peale 0,3, nende suur enamus asus linnas, näit. tuli 1000 elaniku kohta Tallinnas 0,4 ja Tartus 1,5 ettevõtet. Seda ettevõtete rühma iseloomustavaks asjaoluks on, et mitte ainult väiksemad, vaid ka pea kõik suuremad ettevõtted mitteavalik, aruandvate liiki kuuluvad. Osalt selle järeltulusel

oli keskmine maksusumma umbes 2½ korda keskmisest tildsummast suurem ning enamik ettevõtteid ei koondunud madalamasse maksurühma, vaid keskmisse (10–50 tuh. mk), kuna maksimaalne maksusumma langes 20–50 tuh. mk rühmale. Maksu tildsummast kuulus neile 7,5% -tl.

Ettevõtete liik ja maksusumma koha järgi 1927 a. — Genre des entreprises et de l'impôt d'après les unités territor. en 1927.

6.	Ettevõtete liigid — Genre des entreprises						Kokku—Total	
	Tööstusl. ettevõtted Entreprises industrielles	Hanged ja töövõtted Forfaits et fournitures	Kauplused Entreprises commerciales	Eksped., transport, kaub. kontorid Expéditions, transp., entrepr. comm., bureaux commerciaux	Võõrastemajad ja restorandid Hôtels et restaurants	Muud Autres	Absolut- arv Chiffre	%
a) Ettevõtete arv % — Nombre des entreprises %								
Tallinn	20,9	0,3	66,6	6,8	2,1	3,3	2 713	22,3
Tartu linn	21,0	—	70,4	0,8	6,6	1,2	1 282	10,5
Virumaa	21,0	0,1	73,0	0,2	2,5	3,2	1 417	11,6
Järvamaa	21,5	—	71,1	—	2,2	5,2	303	3,0
Harjumaa	26,1	—	67,7	0,2	3,9	2,1	533	4,4
Läänemaa	27,4	4,0	47,3	1,1	2,9	17,3	554	4,5
Pärnumaa	29,8	—	65,6	0,3	3,5	0,8	1 048	8,6
Saaremaa	24,7	—	66,2	—	2,6	6,5	231	1,9
Viljandimaa	32,9	2,3	62,6	—	2,2	—	833	7,2
Tartumaa	37,3	3,0	46,9	0,9	1,6	10,3	1 308	10,7
Valgamaa	21,1	—	73,9	0,6	4,4	—	501	4,1
Võrumaa	29,8	2,5	65,4	—	2,3	—	786	6,5
Petserimaa	14,4	9,3	76,3	—	—	—	569	4,7
Kokku—Total	25,2	1,4	65,2	1,8	2,8	3,6	12 188	100
b) Maksusumma % — Montant de l'impôt %								
Tallinn	25,7	0,2	49,9	14,6	6,8	2,8	63 102	43,9
Tartu linn	29,6	—	59,2	1,6	8,0	1,6	19 737	13,7
Virumaa	17,5	0,1	70,9	1,5	5,7	4,3	13 727	9,6
Järvamaa	28,9	—	64,2	—	4,7	2,2	3 334	2,3
Harjumaa	26,3	—	57,2	0,2	12,4	3,9	4 908	3,4
Läänemaa	20,9	5,3	51,1	2,3	5,6	14,8	3 694	2,6
Pärnumaa	27,7	—	61,0	1,1	8,9	1,3	9 287	6,5
Saaremaa	24,0	—	61,3	—	7,8	6,4	1 356	0,9
Viljandimaa	26,8	1,3	64,6	—	7,3	—	9 044	6,3
Tartumaa	29,6	2,3	49,3	2,2	7,5	9,1	5 888	4,1
Valgamaa	20,8	—	68,5	0,9	9,8	—	3 113	2,2
Võrumaa	29,3	2,1	60,0	—	7,7	—	4 339	3,0
Petserimaa	7,9	22,0	70,1	—	—	—	2 191	1,5
Kokku—Total	25,5	0,8	56,6	7,0	7,2	2,9	143 720	100

Maksu suurusrühmad asukoha järgi 1927 a. — Entreprises et l'impôt d'après le montant et situation territoriale en 1927.

7.	Kuni 5 000 mk	5 001—10 000 mk	10 001—20 000 mk	20 001—50 000 mk	50 001—100 000 mk	100 001—200 000 mk	Üle 200 000 mk	Kokku Total
	a) Ettevõtete arv % — Nombre des entreprises %							
Tallinn	27,5	24,0	19,4	18,5	7,4	2,5	0,7	100
Tartu linn	45,7	20,0	16,1	12,8	3,8	1,1	0,5	100
Virumaa	50,0	23,1	15,2	9,5	2,0	0,2	—	100
Järvamaa	46,8	26,8	17,6	7,7	1,1	—	—	100
Harjumaa	40,5	35,1	15,8	6,9	1,3	0,4	—	100
Läänemaa	60,8	20,9	11,4	6,5	0,4	—	—	100
Pärnumaa	60,8	20,7	9,5	7,3	1,3	0,3	0,1	100
Saaremaa	62,8	25,1	8,7	3,0	0,4	—	—	100
Viljandimaa	48,0	24,0	14,6	10,9	2,2	0,3	—	100
Tartumaa	75,5	14,5	6,8	2,9	0,2	0,1	—	100
Valgamaa	65,3	18,8	11,0	4,3	0,4	0,2	—	100
Võrumaa	72,5	14,3	8,4	4,2	0,5	0,1	—	100
Petserimaa	82,9	9,0	4,9	2,5	0,7	—	—	100
Kokku—Total	51,9	21,1	13,4	9,7	2,3	0,8	0,3	100
b) Maksusumma % (Kokku 100) — Montant de l'impôt % (Total 100)								
Tallinn	3,7	7,2	11,6	25,1	22,3	14,4	15,7	100
Tartu linn	7,6	9,5	14,9	25,8	16,6	10,2	15,4	100
Virumaa	15,3	17,3	21,9	28,5	14,9	2,1	—	100
Järvamaa	15,3	21,4	28,3	26,7	7,8	—	—	100
Harjumaa	13,8	26,1	23,2	22,0	9,8	5,1	—	100
Läänemaa	23,8	22,3	23,7	25,9	4,3	—	—	100
Pärnumaa	18,9	17,2	15,6	28,3	12,3	4,9	2,9	100
Saaremaa	27,8	29,7	20,6	17,8	4,1	—	—	100
Viljandimaa	12,5	16,8	19,8	32,0	14,9	4,0	—	100
Tartumaa	34,0	22,7	19,7	18,6	2,1	2,9	—	100
Valgamaa	26,0	20,5	24,6	20,8	4,4	3,7	—	100
Võrumaa	29,9	18,3	20,3	22,5	6,2	2,3	—	100
Petserimaa	36,8	17,4	16,9	18,1	10,8	—	—	100
Kokku—Total	11,2	12,7	16,0	25,5	16,4	8,9	9,3	100

Väiksema rühma moodustasid hanged ja töövõtted; see ettevõttevorm on meil võrdlemisi harva ettetulev, kuid tuleb ka silmas pidada, et tema ajutine iseloom võimaldab ka kergemini registreerimise ja maksustamisest kõrvale hoidmist. Hanged ja töövõtted moodustasid üldarvust 1,4% ning nendele määratud tulumaksu summa 0,8% maksu üldsummast.

Elanikkude koondumispunktes, linnas (Tallinn, Tartu), samuti kui tiheda ehk jõuka elanikkonnaga või jälle suuremate linnadega mais (Valga, Viljandi, Pärnumaa) oli ettevõtete arv suhteliselt suurem kui hõredalt asuvate või kehvade elanikkudega mais (Saaremaa).

Tallinnas asus 22,3% ettevõttest, ning neile määratud maksusumma tegi välja 43,9% üldsummast.

Ettevõtete arv madalaimas maksuligis oli küll maksimaalne, kuid suhteliselt umbes poole võrra madalam vastavast keskmisest, kuna kõrgemaksuliste ettevõtete rohkuse poolest Tallinn seisis esikohal; sama nähtust, osalt veel suurema kontrastiga, võime konstateerida maksusummade suhtes; esimeses kolmes maksurühmas olid arvud väiksemad, neljandas peaaegu võrdsed ning järgnevais kõrgemais liiktes suuremad kui mujal. Maksusumma kauplusil oli vähem (49,9%), eksp., transp. ja kaubandus kontoreilt suurem (14,6%) kui vastavad keskmised summad, kuna teisel ettevõtete rühmil maksusummade suhtarv püsis enamasti keskmisel tasapinnal. Keskmise maksusumma oli madalaim kauplusil (17,4 tuh. mk ning kõrgeim võõrastemajul ja restoraanel (76,8 tuh. mk (ajutised ettevõtted-hanged ja töövõtted pole arvesse võetud).

1000 elaniku peale tulu — Par 1000 habitants

8.	Ettevõtteid Entreprises	Maksu 1000 mk Impôt (en 1000 mk)
Tallinn	21,1	490,6
Tartu linn	22,3	343,8
Võrumaa	9,5	92,0
Järvamaa	6,2	57,3
Harjumaa	5,8	53,9
Läänemaa	7,3	48,8
Pärnumaa	11,1	93,8
Saaremaa	4,0	23,7
Viljandimaa	11,5	117,4
Tartumaa	11,0	49,6
Valgamaa	12,6	78,4
Võrumaa	9,5	52,4
Petserimaa	9,3	36,0
Kokku—Total	11,2	131,7

Tartu linnale langes ettevõtete üldarvust 10,5% ja puhaskasumaksu üldsummast 13,7%-ti. Suhteliselt oli ettevõtete arv Tartus veidi kõrgem kui Tallinnas (esimeses 22,3, teises 21,1

tuhande elaniku kohta), maksusumma aga madalam, väikemaksuliste ettevõtete suurema arvu tõttu.

Kaupluste ning võõrastemajade ja restoraniide arv ja nende maksusummad olid Tartus suhteliselt vastavast keskmisest arvust ja summast suuremad; ühtlasi oli kauplusil madalaim keskmine maksusumma (12,9 tuh. mk) kuna see kõrgeim oli eksped., transp. ja kaub. kontoreil (32,5 tuh. mk).

Peale Tallinna ja Tartu olid veel Viru-, Järva-, Harju- ja Viljandimaal ettevõtete arv madalaimas maksuligis keskmisest väiksemad (40,5—50,0% üldarvust). Vastavad maksusummad olid küll protsendiliselt madalamad kui teisis mais, kuid keskmisest kõrgemad (12,5—15,3% üldmaksusummast), kuna mainitud maksuligis ettevõtete arv ja maksusumma suuremad olid kõigis teisis mais, andes esimene 60,8—82,9%, teine 18,9—36,8%. (Keskmise oli: arv 51,9%, maksusumma 11,2%). Maksu ülempiiriks osutus—Järva-, Lääne-, Saare- ja Petserimaa 50001—100000 mk, Viru-, Harju-, Viljandi-, Tartu-, Valga- ja Võrumaal 100001—200000 mk, ning ainult Pärnumaal (peale Tallinna ja Tartu linna) ületas üks maksusumma 200000 mk. Kauplusilt saadud maksusumma oli mitte ainult ülekaalus, vaid andis enamasti kaugelt üle poole maksu üldsummast (keskmiselt 56,6%), üksikuil juhuseil koguni üle 70%-di, väljaarvatud Tartumaa (ka Tallinn) kus see oli 49,9%. Tööstusilt saadud maksusumma liikus 7,9—29,6%-di vahel maksu üldsummast (keskmise 25,5%); suurim oli ta Tartumaal (ja Tartu linnas) ning väiksem Petserimaa. Võõrastemajult ja restoranel saadi maksu suhteliselt kõigevähem Järva (4,7%) ja—rohkem Harjumaa (12,4%).

Puhaskasumaks eksped., transp. ja kaub. kontoreilt moodustas üldsummast 7%, sellest langes aga üle 90% Tallinnale, kuna mais maksusumma oli suuruselt tähtsusetu.

Võrdlemisi väikese osa maksu üldsummast andsid ka muud ettevõtted; erandiks olid Lääne- ja Tartumaa, kus nende osa maksu üldsummast oli 14,8 ja 9,1%-ti, arvatavasti selle tõttu, et osa kauplusist (Läänemaal ehk ka tööstusist) „muude“ hulka sattus.

Hanged ja töövõtted etendasid suuremat osa ainult Petserimaa, neile langes seal ettevõtete üldarvust 9,8% ja maksusummast 22,0%. Selle nähtuse põhjuseks oli tähendatud maa elanikkude (enamuste venelased), harjumus mitmesuguste ajutiste tööde ettevõtmist ja läbiviimist toimetada ühiselt artellidena.

Õtsekoheste maksude alal enim Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid:

Tulumaks 1927 a., J. Oisman, Eesti Statistika 1928 a. lhk. 249—260.

Puhaskasmaksu alla kuuluvad ettevõtted ja maksusumma 1927 a.
 Entreprises soumises à l'impôt sur le bénéfice net et montant de l'impôt en 1927.

9.	Tõestatud ettevõtted	Hanged ja töövõtted	Kauplused	Ekspeid., transpord., kommuni. ärid., kauband. kontorid	Võbrastemajad, restoranid	Mund	Kokku	Maksusumma—(1000 mk)—Montant de l'impôt							Total
								Ettevõtete arv—Nombre des entreprises	Ettevõtete arv—Nombre des entreprises	Ettevõtete arv—Nombre des entreprises	Ettevõtete arv—Nombre des entreprises	Ettevõtete arv—Nombre des entreprises	Ettevõtete arv—Nombre des entreprises	Ettevõtete arv—Nombre des entreprises	
Tallin.															
Kuni 5 000 mk	74	4	624	15	4	26	747	220	5	1 991	23	12	76	2 327	
5 001—10 000	144	2	472	18	3	12	651	1 107	14	3 182	124	19	82	4 528	
10 001—20 000	172	—	297	29	7	20	525	2 507	—	4 055	420	87	278	7 342	
20 001—50 000	186	—	261	71	10	23	501	4 261	—	8 283	2 179	380	764	15 867	
50 001—100 000	34	1	115	33	13	6	202	2 414	64	7 802	2 436	987	984	14 087	
100 001—200 000	3	—	34	12	17	2	68	449	—	4 542	1 576	2 304	211	9 082	
200 001—500 000	3	—	2	8	2	—	15	685	—	4 441	2 457	510	—	4 098	
500 001—1 000 000	1	—	2	—	—	—	2	611	—	1 217	—	—	—	1 828	
üle 1 000 000	1	—	—	—	—	—	1	3 948	—	—	—	—	—	3 948	
Kokku	568	7	1 807	186	56	89	2 719	16 202	83	31 513	9 215	4 299	1 790	63 102	
Tartu.															
Jusqu'à 5 000 mk	70	—	494	3	14	5	586	209	—	1 220	11	41	16	1 497	
5 001—10 000	89	—	149	1	15	2	256	651	—	1 086	5	115	15	1 872	
10 001—20 000	61	—	117	4	19	5	208	889	—	1 664	51	259	80	2 943	
20 001—50 000	30	—	100	1	32	1	164	972	—	3 128	37	917	34	5 088	
50 001—100 000	9	—	33	—	4	3	49	590	—	2 272	—	242	164	3 268	
100 001—200 000	8	—	7	—	—	—	15	954	—	1 066	—	—	—	2 020	
200 001—500 000	1	—	2	1	—	—	4	428	—	541	221	—	—	1 190	
500 001—1 000 000	—	—	1	—	—	—	1	—	—	701	—	—	—	701	
plus de 1 000 000	1	—	—	—	—	—	1	1 158	—	—	—	—	—	1 158	
Total	269	—	903	10	84	16	1 282	5 851	—	11 678	325	1 574	309	19 737	
Virumaa.															
Kuni 5 000 mk	159	—	529	—	2	19	709	447	—	1 588	—	7	49	2 086	
5 001—10 000	70	1	242	—	6	9	328	519	7	1 749	—	42	64	2 881	
10 001—20 000	41	—	153	—	12	9	215	575	—	2 135	—	156	143	3 009	
20 001—50 000	25	—	87	—	15	7	134	628	—	2 553	—	502	234	3 917	
50 001—100 000	3	—	23	1	1	1	29	236	—	1 550	89	70	100	2 045	
100 001—200 000	—	—	1	1	—	—	2	—	—	170	119	—	—	289	
200 001—500 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
500 001—1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
üle 1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku	298	1	1 035	2	36	45	1 417	2 405	7	9 740	208	777	590	13 727	
Järvamaa.															
Kuni 5 000 mk	32	—	120	—	4	14	170	102	—	367	—	10	32	511	
5 001—10 000	16	—	78	—	3	3	97	116	—	575	—	23	23	713	
10 001—20 000	18	—	44	—	2	2	64	271	—	669	—	21	21	961	
20 001—50 000	10	—	14	—	4	—	26	326	—	417	—	146	—	889	
50 001—100 000	2	—	2	—	—	—	4	148	—	112	—	—	—	260	
100 001—200 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
200 001—500 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
500 001—1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
üle 1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku	78	—	258	—	8	19	363	963	—	2 140	—	156	75	3 334	
Härfumaa.															
Kuni 5 000 mk	51	—	159	—	2	4	216	156	—	506	—	6	11	679	
5 001—10 000	58	—	123	1	3	2	187	412	—	821	9	25	14	1 281	
10 001—20 000	18	—	59	—	5	2	84	246	—	802	—	66	26	1 140	
20 001—50 000	9	—	17	—	9	2	37	264	—	431	—	309	74	1 078	
50 001—100 000	3	—	2	—	1	1	7	214	—	125	—	75	66	480	
100 001—200 000	—	—	1	—	1	—	2	—	—	121	—	129	—	250	
200 001—500 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
500 001—1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
üle 1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku	139	—	361	1	21	11	533	1 292	—	2 906	9	610	191	4 908	
Läänemaa.															
Kuni 5 000 mk	114	14	142	1	6	60	337	288	39	377	2	15	162	878	
5 001—10 000	22	4	63	1	2	24	116	168	30	451	9	13	159	825	
10 001—20 000	12	2	37	2	2	8	63	198	27	511	31	23	114	874	
20 001—50 000	3	1	20	2	6	4	36	78	22	546	43	156	113	958	
50 001—100 000	1	1	—	—	—	—	2	81	78	—	—	—	—	159	
100 001—200 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
200 001—500 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
500 001—1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
üle 1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku	152	22	262	6	16	96	554	773	196	1 885	85	207	548	3 694	
Pärnumaa.															
Kuni 5 000 mk	193	—	424	—	15	5	637	492	—	1 197	—	49	19	1 757	
5 001—10 000	78	—	189	1	4	4	217	534	—	1 019	8	32	—	1 593	
10 001—20 000	26	—	69	—	3	2	100	388	—	984	—	38	27	1 437	
20 001—50 000	15	—	46	1	12	2	76	506	—	1 538	27	480	76	2 627	
50 001—100 000	4	—	8	1	3	—	14	384	—	465	70	225	—	1 144	
100 001—200 000	—	—	3	—	—	—	8	—	—	460	—	—	—	460	
200 001—500 000	1	—	—	—	—	—	1	269	—	—	—	—	—	269	
500 001—1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
üle 1 000 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku	312	—	687	3	37	9	1 048	2 573	—	5 663	105	824	122	9 287	

TÖÖNNETUSED 1926 a. ACCIDENTS du TRAVAIL en 1926.

Sisu: 1) Tööõnnetuste vastu kindlustus Eestis, lhk. 485. 2) Tööõnnetuste arv, lhk. 485. 3) Tööõnnetuste põhjused, lhk. 486. 4) Tööõnnetustist põhjustatud vigastuste tagajärg, lhk. 486. 5) Tööõnnetusil vigastatute kindlustus, lhk. 486. 6) Tööõnnetused raudteel, lhk. 488. 7) Tööõnnetused Eesti Lloids kindlustatutega, lhk. 488.

1. Tööõnnetuste vastu kindlustus Eestis.

Assurance contre les accidents du travail.

Möödunud aasta ülevaates („Eesti Statistika“ N. 70(9)) konstateerisime, et tööõnnetuste vastu kindlustusele Eestis allub küll võrdlemisi väike osa töölisi, kuid nende arv kasvab järjekindlalt: 1923 a. 1 jaan. oli kindlustatuid palgaliste üldarvust 16,5%, 1926 a. 1 jaan. aga juba umbes 23%. Ka 1926 a. on kindlustatute arv kasvanud, absoluutselt ja suhteliselt, nii kui näitab tab. 1.

Tööõnnetuste vastu kindlustus 1922–27 (1 jaanuari arvad).
Nombre des entreprises soumises à l'assurance et des ouvriers assurés 1922–27 (au 1 janvier).

1.	1927	1926	1925	1924	1923	1922
<i>Sociétés de l'assurance</i>						
	Alluvate: a) ettevõtete arv <i>Entreprises soumises</i>					
„ETK“	567	858	718	379	220	162
„ÜOTK“	186	162	—	—	—	—
„EKA“	106	118	151	297	553	220
Kokku—Total	1 259	1 133	869	576	773	382
% (1922 = 100)	330	297	228	151	202	100
	b) isikute arv— <i>Ouvriers assurés</i>					
„ETK“	42 394	40 826	38 967	31 098	23 879	20 980
„ÜOTK“	3 901	3 165	—	—	—	—
„EKA“	1 118	1 294	1 528	2 956	6 809	2 244
Kokku—Total	47 413	45 285	40 495	34 054	30 688	23 224
% (1922 = 100)	204	195	174	147	132	100

Võrreldes 1922 a. on tööõnnetuste vastu kindlustatute arv 5 a. jooksul kasvanud kahekordseks—järjest uute, eeskätt väiksemate ettevõtete kindlustuse alla arvamisest: viie aasta

jooksul on nende arv kasvanud kolmekordseks. Ka väärib tähelepanu kindlustatute arvu kasv „Eesti Töölise Kindlustusühingus“ („ETK“) ja „Ühistegeliste ja omavalitsusasutiste töölise kindlustusühingus“ („ÜOTK“), kuna era kindlustusühingus „EKA“ arv viimase nelja aasta jooksul järjekindlalt on langenud.

Tööõnnetuste vastu kindlustatute arvu juurekasvu konstateerime peaaegu kõigil tööstusaladel, ühes rohkem teises vähem, väljaarvatud vähenemist osutuvad metallitööstus, paberitööstus, ja põllumajandus.

2. Tööõnnetuste arv.

Nombre des accidents du travail.

Ühes kindlustatute arvu kasvamisega on kasvanud ka tööõnnetuste arv, kuid siiski palju suuremal määral (v. tab. 2)

Tööõnnetuste arv Eestis 1922–26. <i>Nombre des accidents du travail en 1922–26.</i>					
2.	1926	1925	1924	1923	1922
a) Üldarv — Total					
„ETK“	5 036	4 833	3 564	3 917	2 562
„ÜOTK“	205	129	—	—	—
„EKA“	271	219	205	295	242
Kokku—Total	5 512	4 681	3 769	4 212	2 804
b) 1000 kindlustatu kohta <i>Par 1000 ouvriers assurés</i>					
„ETK“	121,0	108,6	101,6	145,1	114,2
„ÜOTK“	58,0	40,6	—	—	—
„EKA“	224,7	155,2	91,4	60,4	53,5
Kokku—Total	118,9	105,2	101,2	132,1	100,0

Tööõnnetused tööstusharude järele ¹⁾ — *Accidents du travail d'après les industries.*

3.	Kindlustatute arv <i>Nombre des assurés</i>	Tööõnnetuste arv <i>Nombre des accidents</i>	Tööõnnetuste arv 1000 kindlustatu kohta <i>Nombre des accidents par 1000 ouvriers assurés</i>	
			1926	1925
Murrud ja kaevandused— <i>Industries extractives</i>	4 524	990	225,3	154,1
Mineraalide ümbertöötamine— <i>Ind. des pierres et des terres</i>	2 209	320	147,0	159,1
Metallitööstus— <i>Ind. des métaux</i>	4 205	517	122,8	119,1
Keemiatööstus— <i>Ind. chimique</i>	780	61	80,6	34,2
Nahatööstus— <i>Ind. des peaux et cuirs</i>	908	47	52,5	47,4
Tekstiilitööstus— <i>Ind. textile</i>	9 086	765	85,5	92,5
Puutööstus— <i>Ind. du bois</i>	8 827	1 552	182,0	175,1
Pabertööstus— <i>Ind. du papier</i>	2 373	390	163,8	111,3
Polligraafiatööstus— <i>Ind. polygraphique</i>	1 148	24	21,0	22,8
Toidu, maitseainete ja jookide tööstus— <i>Ind. de l'alimentation</i>	4 561	262	58,5	52,2
Kehakatte- ja pudukaupade tööstus— <i>Ind. des vêtements</i>	741	18	25,1	24,8
Ehitustööstus— <i>Ind. du bâtiment</i>	4 711	216	46,5	27,2
Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus— <i>Usines électriques et à gaz d'éclairage, conduite d'eau</i>	1 101	42	40,0	40,5
Puhastustööstus— <i>Ind. du nettoyage</i>	305	7	24,1	10,6
Transport ja side— <i>Transports et communications</i>	1 492	281	217,9	258,3
Põllumajanduslikud ettevõtted— <i>Ind. de la transformation des produits agricoles</i>	442	20	42,2	32,0
Kokku—Total	47 413	5 512	118,8	105,2

¹⁾ Kõigi kolme kindlustusasutise andmel.

1000 kindlustatu kohta kõrge tööõnnetuste arvuga esines 1923 a.; järgnevatel aastatel oli olukord tunduvalt parem; kuid 1926 a. annab jälle suurema tõusu, võrreldes eelmise aastaga — 18% võrra. Kõige väiksem on tööõnnetuste tõus „ETK“ kindlustatute seas — 11,4%, sellevastu väga suur „ÜOTK“ ja „EKA“ kindlustatute seas — 42,8% ja 44,8%; ent võrreldes teistega on „ÜOTK“ tööõnnetuste arv siiski palju madalam.

Silmaspidades tööõnnetuste suurt kasvu, on eriti tähtis jälgida seda üksikute tööstusharude juures.

Arvates 1000 kindlustatu kohta, osutub tööõnnetuste tõus kõige suuremaks murdudes ja kaevandustes — 46,3% võrra. Ka keemia, paberi ja puhastustööstus on annud suure tõusu. Sellevastu vähenemist osutavad mineraalide ümbertöötamine, tekstiil- ja poligraafiatööstus ning transport ja side.

3. Tööõnnetuste põhjused.

Causes des accidents du travail.

Tööõnnetuste põhjuste vaatlemisel selgub, et võrreldes eelmise aastaga on langedud masinate 23,3 (pro 28,3%),

transportvahendite 5% (5,5%), plahvatuste ja tulikahjude 0,8% (1,6%), elektri 0,1% (1,2%), ehituste sisselangemise 0,4% (0,6%) ja loomade 0,5% (0,7%) ja mitmesuguste muude põhjuste 8,7% (11,2%) osatähtsus; kasvavad on aga kõige rohkem asjade üle komistamine ja tõuked esemete vastu 21,7% (pro 18,0%), esemete ja riistade kukkumine 18,6% (16,3%), tööliste kukkumine 11,3% (10,2), ja tööobjektide ilma meh. abinõudeta käsitlemine 2,3 (1,5), siis veel mürgised, põletavad ja söövitavad ained 2,6% (2,1%) ja käsitööriistad 4,2% (3,6%). Need muutused tööõnnetuste põhjuste osatähtsuses kinnitavad veel varem rõhutatud väidet, et tööõnnetuste peapõhjuseks on mitte selle võrra masinate töötamine kui muud töötoimetused. Käesoleval juhul väärib erilist tähelepanu tööliste komistamise, tõugete ja kukkumise osatähtsuse kasv. Osalt võib see tingitud olla maa-alustest kaevandustöödest, kus ruum kitsas ja valgus väike, kuid asiolu, et sama nähtus tuleb ilmsiks ka paljudes muudes tööstusalades (tab. 4), sunnib oletama teisi tegurisi.

Tähtsamad tööõnnetuste põhjused %% tööstusharude järele — *Causes principales des accidents du travail en %% d'après les industries.*

4.	Tööliste kukkumine <i>Chute</i>		Komistamine ja tõuked esemete vastu <i>Bronchement ou choc contre des objets</i>		Esemete kukkumine <i>Chute d'objets</i>		Tööesemete vahendite käsitlemine <i>Manutention d'objets sans outillage mécanique</i>		Käsitööriistad <i>Outils à main</i>	
	1926	1922—25 keskml.	1926	1922—25 keskml.	1926	1922—25 keskml.	1926	1922—25 keskml.	1926	1922—25 keskml.
Murrud ja kaevandused — <i>Industries extractives</i>	18,5	15,4	20,3	13,9	25,8	21,3	0,1	0,3	5,9	8,8
Mineraalide ümbertöötamine — <i>Industrie des pierres et des terres</i>	12,2	10,6	22,5	17,6	21,6	23,1	0,6	1,6	2,8	4,2
Metallitööstus — <i>Industrie des métaux</i>	5,6	7,1	20,3	16,3	14,9	16,0	0,4	0,9	4,4	5,9
Keemiatööstus — <i>Industrie chimique</i>	11,5	17,0	27,8	15,3	11,5	15,3	—	1,2	—	3,5
Nahatööstus — <i>Industrie des peaux et cuirs</i>	19,1	9,9	8,6	23,0	12,9	11,8	—	0,6	19,1	12,5
Textiilitööstus — <i>Industrie textile</i>	9,0	7,2	22,9	20,9	10,8	11,4	—	0,9	2,5	4,8
Puutööstus — <i>Industrie du bois</i>	8,5	8,9	24,0	19,3	19,2	20,1	2,4	5,0	2,6	3,7
Paberitööstus — <i>Industrie du papier</i>	10,5	10,3	22,8	13,9	25,4	18,9	—	3,0	1,8	4,4
Poligraafiatööstus — <i>Industrie polygraphique</i>	8,3	7,3	16,7	15,9	—	10,1	—	1,4	4,2	5,8
Toidu-, maitseainete ja jookide ts. — <i>Industrie de l'alimentation</i>	13,7	11,5	28,6	23,5	11,8	10,6	1,9	2,5	9,3	4,9
Kebakatte- ja pudukaupade ts. — <i>Industrie des vêtements</i>	5,5	8,1	11,1	9,7	11,1	6,5	5,5	1,6	16,8	14,5
Ehitustööstus — <i>Industrie du bâtiment</i>	14,5	20,1	23,0	19,0	18,1	20,4	8,8	2,5	8,8	8,5
Elektrijaamad, ning gaasi ja veevarustus — <i>Usines électriques et à gaz d'éclairage, conduite d'eau</i>	9,6	19,9	16,6	24,2	26,2	22,4	4,8	1,2	7,1	5,0
Puhastustööstus — <i>Industrie du nettoyage</i>	14,3	14,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Transport — <i>Transports et communications</i>	12,5	14,2	7,8	14,2	18,5	26,8	29,5	3,3	4,3	0,8
Põllumajanduslikud ettevõtted — <i>Industrie de la transformation des produits agricoles</i>	10,0	26,2	—	7,1	—	8,3	20,0	8,3	20,0	7,1
Kokku — <i>Total</i>	11,3	9,7	21,7	18,3	18,6	17,3	2,8	2,4	4,2	5,1

4. Tööõnnetusist põhjustatud vigastuste tagajärjed.

Conséquences des accidents.

Ka tagajärgede poolest osutuvad 1926 a. tööõnnetused raskeiks. Tõsi, surmajuhtude arv on eelmisest 1925 aastast väiksem, kuid ületab siiski tuntavalt 1922—1924 a.; samuti puudub küll jäädav täieline töövõime kaotus, kuid jäädav osaline ületab kõik eelmised aastad.

5. Tööõnnetusil vigastuste kindlustus.

Assurance des accidentés.

Üldine kindlustusmaksu summa ühe kindlustatu kohta (12 kr.) ületab küll 1925 a., kuid on vähe madalam 1924 a. summast. Selle vahekorra määrajakas on muidugi ETK kindlustus; teistes asutistes, eriti EKA, kindlustusmaks järjest kasvab.

Tööõnnetuste tagajärjed (tööjõu kaotus) — Conséquences des accidents.

5.	Jäädav osaline tööjõu kaotus	Jäädav täieline tööjõu kaotus	Surm	% % tööõnnetuste arvust Au total des accidents			1000 kindlustatu kohta Par 1000 ouvriers assurés		
				Incapacité au travail permanente	Incapacité au travail complète permanente	Mort	Jäädav osaline	Jäädav täieline	Surm
1926	336	—	16	6,1	—	0,29	7,2	—	0,34
1925	250	1	20	5,3	0,02	0,43	5,6	0,02	0,45
1924	190	2	8	5,0	0,05	0,21	5,1	0,05	0,21
1923	160	3	9	3,8	0,07	0,21	5,0	0,09	0,28
1922	140	2	10	5,0	0,07	0,36	5,0	0,07	0,36
Kindlustusasutised (1922—26 arvud) — Établissements d'assurance.									
„ETK“	1003	0	55	5,2	0,03	0,28	6,0	0,04	0,33
„ÜOTK“ ¹⁾	8	—	3	3,9	—	1,46	2,3	—	0,85
„EKA“	64	2	3	5,2	0,16	0,24	4,5	0,14	0,21

Tööõnnetusil vigastatute kindlustus — Assurance des accidentés.

6.	Kindlustusmaksu saad (tuhanded) Primes de l'assurance (en milliers)	Tööõnnetuste arv Nombre des accidents	Tööõnnetuste puhul makstud abiraha ja ravimiskulud (tuhanded) ²⁾ Indemnités et frais de traitement médical (en milliers ²⁾)	Kuni aruandeaastani ettetulnud tööõnnetusil vigastatute tasumaksud — Subsidés pour les accidents arrivés jusqu'à l'année de compte				Aruandeaastal ettetulnud tööõnnetusil vigastatute tasumaksud ³⁾ Subsidés pour les accidents arrivés pendant l'année de compte ³⁾			
				Isikute arv Nombre de personnes		Tasusumma (tuhanded) — Montant (en milliers)		Isikute arv Nombre de personnes		Tasusumma (tuhanded) — Montant (en milliers)	
				Kokku Total	Neist aasta-pensionisaajaid Dont subs. annuel.	Kokku Total	Sellest aastapensionina Dont subs. annuel.	Kokku Total	Neist aasta-pensionisaajaid Dont subs. annuel.	Kokku Total	Sellest aastapensionina Dont subs. annuel.
1926 a. kokku	55 627	5 512	21 908	1 216	...	10 954	...	289	...	3 012	...
„ETK“	47 550	5 086	18 159	1 182	1 029	10 681	5 566	251	...	2 842	...
„ÜOTK“	4 331	205	609	—	—	—	—	9	...	169	...
„EKA“	3 746	271	3 135	84	...	273	...	9	...	1	...
1925 a. kokku	50 306	4 681	17 070	947	...	9 518	...	188	...	2 503	...
„ETK“	43 149	4 353	14 603	915	771	9 214	4 725	187	197	2 500	740
„ÜOTK“	3 812	129	329	2	...	68	...	—	...	—	...
„EKA“	3 345	219	2 138	30	...	236	...	1	...	3	...
1924 a. kokku	45 338	3 769	14 569	833	...	3 908	...	159	...	985	...
„ETK“	41 531	3 564	12 107	809	796	3 526	3 199	153	136	966	517
„EKA“	3 867	205	2 462	24	...	382	...	6	...	19	...
1000 kindlustatu kohta Par 1000 ouvriers assurés											
1926 a. kokku	1 200	119,0	3 974	26,2	...	9 008	...	5,8	...	11 197	...
„ETK“	1 143	121,0	3 606	28,4	24,8	9 036	5 409	6,0	...	11 326	...
„ÜOTK“	1 226	58,0	2 971	—	—	—	—	2,5	...	18 778	...
„EKA“	3 108	224,7	11 568	28,2	...	8 029	...	7,5	...	111	...
1925 a. kokku	1 131	105,2	3 647	21,3	...	10 051	...	4,2	...	13 313	...
„ETK“	1 081	108,6	3 370	22,9	19,3	10 070	6 128	4,7	3,4	13 368	5 401
„ÜOTK“	1 200	40,6	2 550	0,6	...	34 000	...	—	...	—	...
„EKA“	2 370	155,2	9 782	21,2	...	7 887	...	0,7	...	3 000	...
1924 a. kokku	1 216	101,2	3 865	22,4	...	4 691	...	4,3	...	6 194	...
„ETK“	1 185	101,6	3 397	23,1	22,7	4 359	4 019	4,4	3,9	6 313	3 801
„EKA“	1 725	91,4	12 010	10,7	...	15 917	...	2,7	...	3 166	...

Ühenduses suuresti tõusnud tööõnnetuste arvuga tõusevad ka kindlustusasutiste kulud. Tööõnnetuste puhul makstud abirahad ja arstiabi on tõusnud üldse ja eraldi igas asutises, mitte üksnes absoluutselt, vaid ka arvatult 1000 kindlustatu kohta. Kuivõrra see tingitud on vigastuste iseloomust või jälle tööliste palka-

de suurusest rippuva toetuse ja arstide honorari tõusust, jääb siin lahtiseks.

Pensionäride arv kasvab iga aastaga—uusi tuleb järjest rohkem juure, kui vanu eest ära sureb. See tõstab küll pensionideks maksetavat üldsummat, suhteliselt—1000 tasusaja kohta—aga on 1926 a. kulu eelmise aasta omast väik-

¹⁾ 1926 a. arvud — Chiffres de 1926.

²⁾ Ühes arvatud vastava aasta tööõnnetuste eest aasta lõpuks välja maksmata, kuid seks reserveeritud summad.

³⁾ Ilma „ETK“ liikmete hulgas ette tulnud juhtudeta, mille kohta aasta lõpuks pensioni määramine otsustamata: 1924 a. 37 ja 1925 a. 72 juhtu.

sem—mitte üksnes aruandeaastal vigastatuile, vaid ka eelmistel aastatel pensioni peale arvatuile; koguni ETK aastapensioni saajatele väljaks oli väiksem. Millest see nähtus tingitud, seda stat. andmed, kahjuks, ei näita.

6. Tööõnnetused raudteel.

Accidents du travail aux chemins de fer.

Raudteedel tööõnnetuste sagedus on kõikum. 1926 a. osutub see eelmisest ja 1923 a. paremaks, ületades vaid 1924 ja

Tööõnnetuste arv raudteel.
Nombre des accidents aux chemins de fer.

7.	1926	1925	1924	1923	1922
	Kindlustatute arv (keskmine aastas)— <i>Nombre des assurés (moyenne annuelle)</i>	6 570	6 557	7 260	7 262
Tööõnnetuste arv— <i>Nombre des accidents</i>	926	1 018	981	1 064	686
Tööõnnetuste arv 1000 kindlustatu kohta— <i>Nombre des accidents par 1000 assurés</i>	140,9	155,3	135,1	146,5	98,1

Tööõnnetuste kohta ennem Keskbüroo väljaandis ilmunud artiklid ja andmed:

Tööõnnetused 1924–25 a., H. Reiman, Eesti Statistika 1927 a., Nr. 70 (9), lhk. 487–494.

Eriväljaanne: Tervishoid Eestis, seeria Eesti Demograafia, lhk. 51–59.

1922 a. arvud. Üldse aga erinevad tööõnnetused raudteel nii sageduselt ja laadilt teistest tööaladest. Nii, näiteks, annavad raudteede tehased ja töökojad tööõnnetusi ligi kolm korda rohkem kui muu metallitööstus: 1924 ja 25 a. keskmisena 1000 kindlustatu kohta 364,4 pro 123,1.

Raudteedel ettetulnud tööõnnetuste tagajärjedeks oli surmajuhte 3, jäädavat täielist töövõime kaotust 2 ja jääd. osalist töövõime kaotust 5, kokku 10—arvatult 1000 tööõnnetuse kohta 10,8 juhtu. Kuna muudel aladel kokku raskemaid tagajärgi oli 1926 a. 1000 tööõnnetuse kohta aga 63,9, siis järgneb sellest, et raudteedel on palju tööõnnetusi kerge iseloomuga.

7. Tööõnnetused Eesti Lloidis kindlustatutega—*Accidents du travail.*

Eesti Lloidis kindlustatute arv pole teada.

Tööõnnetusi seal kindlustatutega on registreeritud 1926 a. 40 juhtu, nendest jäädava osalise töövõime kaotusega 2.

H. Reiman.

ENESETAPPED EESTIS 1927 a.

SUICIDES en ESTONIE 1927.

1927 a. enesetapete arv osutab senise enesetapmise järjekindla tõusu seisumajäämist — kas täieliselt või ajutiselt, selgub muidugi edaspidi.

Enesetapped Eestis 1922–27 (ühes sõjaväelastega).
Suicides en Estonie de 1922–27 (y compris militaires).

1.	Enesetapped <i>Suicides</i>		Enesetappekatsed <i>Tentatives de suicide</i>
	Absoluut- arv <i>Nombre</i>	100 000 elaniku kohta <i>Par 100 000 habitants</i>	Absoluutary <i>Nombre</i>
1927	304	27,2	87
1926	320	28,6	73
1925	258	23,1	63
1924	247	22,2	67
1923	186	16,7	10
1922	164	10,7	9

Surmaga lõppenud juhuste üldarv on eelmisest aastast vähe madalam—5% võrra. Selle vastu aga katsete arv on siiski suurem—19,2% võrra. Nii võiks vast koguni küsitav olla enesetapmise tõusu seisma jäämine, kui mitte katsete andmed oluliselt teiselaadilised poleks. Nimelt, üldse ei saa kaugelki mitte kõik e. t.

katsed poliitspile teatavaks, suhteliselt aga võib teatavaks saanute katsejuhtude arv järjest kasvada.

Esitatud väidet tõestab enesetapete ja registreeritud e. t. katsete vahetõu tsiviil kodanikkude ja sõjaväelaste juures. Esimestel oli keskmiselt 1925–27 a. iga 100 enesetappe kohta ümmarguselt 25 katset, teistel aga 44. Kuigi sõjaväelaste seas ühes kõrgema arvu enesetapetega nende elutingimuste iseäralduste tõttu ka katsete arv võib olla kõrgem kui tsiviil kodanikkude seas, tuleb siiski valdaval määral eelostatud katsete % erinevust pidada tingitaks asiolust, et sõjaväelaste juures saavad teatavaks kõik katsed, tsiviil kodanikkude juures aga mitte. Ka linn ja maa erinevad ses suhtes suuresti. 1927 a. tsiviil kodanikkude enesetappe katsete üldarvust langes linna arvele 63,5%, maa arvele vaid 36,5%.

Selle vastu surmaga lõppenud enesetappe juhtude vahetõu linnas ja maal on täiesti

vastupidine. Näit. 1927 a. langes tsiviil kodan. enesetapete arvust linnade arvele 45,1%—maa arvele 54,0%; üldse aga 46,0% ja 54,0%.

Vaadeldes surmaga lõppenud enesetappe juhtude arvusid linnas ja maal mõõdunul aastail, võime konstateerida kuni 1926 a. linnades hoogsamat enesetappe tõusu, ja ühes sellega ka 1927 a. hoogsamat langust—võrreldes eelmise aastaga linnades 5,8% võrra, maal vaid 4,2% võrra.

Enesetappid linnades ja maal.
Suicides dans les villes et les arrondissements.

2.	Absoluutarv Nombre			100 000 elaniku kohta Par 100 000 habitants	
	Linnades Villes	Maal Arrondissements	Teadmata Inconnu	Linnades Villes	Maal Arrondissements
1927	137*)	161	6	50,4	18,3
1926	147	168	5	51,8	20,6
1925	129	129	—	45,1	15,0
1924	120	119	8	42,7	14,9
1923	88	97	1	31,4	11,6
1922	76	104	4	26,4	12,6

Suuremates linnades, väljaarvatud Narva, näib enesetapete arv kõrgel püsivat ka vaadeldaval aastal—Tallinnas, Tartus, Viljandis või koguni tõusvat—Pärnus. Samuti erinevad ka maal: kohati jätkub tõus—Viru, Võru, ja Valgamaal, mujal aga on suurem või väiksem langus.

Enesetappid üksikult linnades ja maades.
Suicides par les villes et les arrondissements

3.	1927 1926 1925			1927 1926 1925			
	Linnad—Villes			Maad Arrond.			
Tallinn	61	62	62	—	—	—	
Haapsalu	1	—	3	Viru	41	38	26
Kuressaare	1	—	2	Järva	15	20	8
Narva	11	21	12	Harju	14	23	19
Nõmme	5	—	—	Lääne	9	11	11
Paide	2	2	2	Saare	3	3	6
Paldiski	—	—	—	Pärnu	13	17	15
Petseri	1	4	3	Viljandi	18	22	12
Pärnu	15	12	7	Tartu	15	18	15
Põltsamaa	1	—	—	Valga	6	5	4
Rakvere	7	9	7	Viru	12	7	4
Tapa	3	—	—	Petseri	5	4	9
Tartu	25	25	16				
Tõrva	1	—	—				
Türi	—	—	—				
Valga	5	2	6	Kokku—Total	151	168	129
Viljandi	7	8	7	Teadm.—Incon.	—	—	—
Võru	1	2	2	Üldse—Gr. total	301	320	258
Kokku—Total	147	147	129				
Teadm.—Incon.	6	5	—				

Soolliselt enesetapjate koosseisus 1927 a. naiste arv ületab eelmise kuue aasta keskmise, mil 100 kohta langes 82 naist:

1927—26	1925—32	1923—27
1926—80	1924—35	1922—86

Vanuselt jagunesid enesetapjad tab. 4 arvude kohaselt. Koostatud rühmadena%/% eritatud tulemused tab. 5 näitavad vaadeldava 1927 a. meeste juures noorte, kuni 25 vanusaastate kõrget püsivust, naistel aga langust. Selletõttu ka enese-

tapjate, üldarvus noorte, eriti alla 20 a. osa on langenud.

Enesetapjate vanus—Age des suicidés.

4.	Alla 15 a. Moins de	Mehed — Hommes.										Teadmata Inconnu	Kokku
		15—19	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60—69	70 ja üle et plus	Kokku			
1927	4	19	45	30	35	20	31	22	14	4	224		
1926	1	19	49	30	33	35	32	29	12	6	246		
1925	4	17	49	32	35	20	16	15	7	1	196		
		Naised — Femmes.											
1927	2	6	16	14	11	9	5	9	5	3	80		
1926	—	15	16	11	8	5	5	9	2	7	74		
1925	1	12	12	8	7	6	2	7	5	2	62		
		Kokku — Total											
1927	6	25	61	44	46	29	36	31	19	7	304		
1926	1	34	65	44	41	40	37	38	15	8	320		
1925	5	29	61	40	42	26	18	22	12	3	258		

100 enesetapja jagunemine vanusrühmade järgi.
Répartition de 100 suicidés d'après l'âge.

5.	Kuni—Moins de 20	20—24	25—49	50 ja üle et plus	
1927	10,4	20,5	38,6	30,5	100,0
1926	8,4	20,4	40,3	30,4	100,0
1925	10,8	25,1	44,6	19,5	100,0
1924	6,1	19,6	48,0	26,3	100,0
1923	7,8	21,3	41,8	29,1	100,0
	Naised—Femmes				
1927	10,4	20,8	44,1	24,7	100,0
1926	20,8	22,2	33,4	23,6	100,0
1925	21,7	20,0	35,0	23,3	100,0
1924	18,7	9,4	37,5	34,4	100,0
1923	32,5	25,0	25,0	17,5	100,0
	Kokku—Total				
1927	10,4	20,5	40,1	29,0	100,0
1926	11,2	20,8	39,1	28,9	100,0
1925	13,5	23,9	42,4	20,4	100,0
1924	9,5	16,9	45,2	28,4	100,0
1923	13,3	22,1	33,1	26,5	100,0

Enesetapjate rahvuslikus koosseisus esinevad muutused, kuigi üldse mitte suured, on siiski tähelepanuväärsed. 1927 a. venelaste ja eriti sakslaste % on tõusnud, eestlaste ja muude rahvaste % langenud.

Enesetapete põhjustes, võrreldes eelmise aastaga, on nii meestel kui naistel tunduvalt kasvanud elutüdimuse, kehalise haiguse ja hingelise vapustuse osatähtsus, kuna nende kõrval on mõlemil sool vaimu ja närvikava haigused ja vilets majanduslik seisukord; õnnetu armastus ja perekondlised põhjused osutavad meestel langust, naistel aga tõusu.

Enesetapjate rahvus—Suicides d'après la nationalité.

6.	Eestlased Estoniens	Venelased Russes	Sakslased Allemands	Muud Autres
1927	86,8	8,6	3,0	1,6
1926	88,2	7,0	2,5	2,3
1925	85,8	9,5	2,0	2,7
1924 ja 1923 a. Rahvus üldse— Population en général	87,6	7,0	2,8	2,6
	87,7	8,2	1,7	2,4

*) Eelmiste aastatega võrdluseks on 1927 a. arvud antud siin ilma uute linnadeta.

Alkoholi osa kaastegurina enesetapete juures esineb üksikutes aastates küll kõikuvate andmetega (mis on kõrgel määral tingitud suure arvu teadmata põhjustega), osutab siiski mõne

põhjuse juures järjekindlat tendentsi: näiteks järjekindlat kasvu vaimu ja närvihaig rühmas. Üldse aga näib kolme viimase aasta kestes alkoholi kaasmõju langevat.

Enesetappe põhjused—Causes de suicides.

7.	Arv Nombre				%				Vanus % (3 a. keskm.) Âge en % (moyen. de 3 ans)				
	1927	1926	1925	1924	1927	1926	1925	1924	Alla Moins de 20 a.	20—24	25—49	50 ja üle et plus	Kokku Total
Mehed — Hommes													
Elutüdimus	33	36	26	24,1	20,7	20,3	23,9	11,1	20,9	42,3	25,7	100,0	
Kehalik haigus	21	22	15	15,3	12,6	11,7	18,6	5,0	11,4	40,5	43,1	100,0	
Vaimu- ja närvihaigus	15	24	30	11,0	13,8	23,5	19,5	3,6	9,7	43,9	42,8	100,0	
Hingeline vapustus	28	32	19	20,4	18,4	14,1	12,0	16,7	33,7	27,6	22,0	100,0	
Vilets majanduslik seisukord	22	32	14	19,1	18,4	10,9	12,8	5,0	19,9	46,0	35,1	100,0	
Õnnetu armastus	8	15	10	5,8	8,6	7,8	6,6	19,4	37,8	42,8	—	100,0	
Perekondlikud põhjused	10	13	15	7,3	7,5	11,7	6,6	7,8	19,9	61,1	17,2	100,0	
Kokku	137	174	128	100,0	100,0	100,0	100,0	9,4	19,8	43,1	27,7	100,0	
Seiguseta	87	72	68	38,8	29,3	34,7	31,3	11,1	25,5	38,7	24,7	100,0	
Naised — Femmes													
Dégoût de la vie	20	18	19	31,3	27,6	39,6	18,1	19,7	21,3	31,1	27,9	100,0	
Souffrances physiques	8	4	4	12,5	6,2	8,3	10,6	—	20,8	29,2	50,0	100,0	
Maladies cérébrales, nervosité	7	11	11	10,9	16,9	22,9	21,3	—	—	42,7	57,3	100,0	
Angoisse de l'âme	7	8	5	10,9	12,3	10,4	20,2	22,3	13,1	49,0	15,6	100,0	
Misère	1	10	1	1,6	15,4	2,1	6,4	11,1	7,4	44,5	37,0	100,0	
Amour contrarié	11	10	5	17,2	15,4	10,4	14,9	9,4	51,5	39,1	—	100,0	
Chagrins de famille	10	4	3	15,6	6,2	6,3	8,5	27,8	15,3	56,9	—	100,0	
TOTAL	64	65	48	100,0	100,0	100,0	100,0	14,7	20,2	33,7	26,4	100,0	
Inconnu	16	9	14	20,0	12,2	22,6	9,6	33,6	24,4	31,6	10,4	100,0	
Kokku — Total													
Elutüdimus	53	54	45	26,4	22,6	25,6	22,2	14,2	21,0	37,8	27,0	100,0	
Kehaline haigus	29	26	19	14,4	10,9	10,8	16,2	3,6	13,5	38,6	44,3	100,0	
Vaimu- ja närvihaigus	22	35	41	10,9	14,6	23,3	20,6	2,5	7,0	43,3	47,2	100,0	
Hingeline vapustus	35	40	23	17,4	16,7	13,1	14,4	17,9	29,4	32,0	20,7	100,0	
Vilets majanduslik seisukord	23	42	15	11,4	17,6	8,5	10,9	7,1	13,5	44,9	34,5	100,0	
Õnnetu armastus	19	25	15	9,5	10,5	8,5	9,1	15,5	42,9	41,6	—	100,0	
Perekondlikud põhjused	20	17	18	10,9	7,1	10,2	7,2	13,6	13,2	60,9	12,3	100,0	
Kokku	201	239	176	100,0	100,0	100,0	100,0	10,8	20,0	42,0	27,2	100,0	
Seiguseta	103	81	82	33,9	25,3	31,3	26,1	14,0	25,1	37,9	23,0	100,0	

Alkoholi kaasmõju enesetappete (%%) vastavas motiivirühmas. — Suicides influencés par l'alcool (en % au total).

8.	Mehed Hommes				Naised Femmes				Kokku Total			
	1927	1926	1925	1924	1927	1926	1925	1924	1927	1926	1925	1924
Elutüdimus—Dégoût de la vie	12,1	28,1	19,2	20,4	—	5,6	10,5	—	7,5	18,5	15,6	15,5
Kehaline haigus—Souffrances physiques	—	9,1	26,7	4,2	—	—	—	—	—	7,7	21,1	3,8
Vaimu- ja närvihaigus—Malad. cérébr., nerv.	13,3	12,5	6,7	2,3	—	—	—	—	9,1	8,6	4,9	1,6
Hingeline vapustus—Angoisse de l'âme	10,7	12,5	5,6	7,4	—	12,5	—	—	8,6	12,5	4,3	4,5
Vilets majand. seisuk.—Misère	13,6	12,5	42,8	17,2	—	10,0	—	—	13,0	11,9	40,0	14,3
Õnnetu armastus—Amour contrarié	—	6,7	20,0	—	—	—	—	—	—	4,0	13,3	—
Perekondlikud põhjused—Chagrins de famille	10,0	23,1	20,0	6,7	—	—	—	—	5,0	17,6	16,7	4,3
Seiguseta—Inconnu	35,6	27,8	29,4	26,2	12,5	—	—	—	32,0	24,7	24,4	24,0
Kokku—Total	19,6	18,7	21,9	14,9	2,5	4,1	3,2	—	15,1	15,3	17,4	11,3

Enesetapete kohta enim Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid ja andmed:

Enesetapped Eestis 1925-26 a., A. Reiman, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 206—208.

Enesetapmine 1923 ja 1924 a., A. Susi, Eesti Demograafia v. III, 1925 a., lhk. 109—114.

Enesetapmised Eestis, H. Reiman, Eesti St. Nr. 19 (8), 1923 a., lhk. 57—58.

Tab. 1. Sissevedu juunis 1928 a. — Importation en juin 1928.

Dans les chiffres des tableaux les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. L'importation comprend les marchandises destinées à la consommation intérieure et sorties comme telles de douanes estoniennes, mais les marchandises importées en Estonie pour y subir une transformation supplémentaire, les produits réimportés, etc.

Arvud alla 0,1 on märgitud „0,0”. — Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 0,1 sont indiqués par «0,0».

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Belgia Belgia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hollandi Paig-Bas	11	11	233	—	—	328	—	31	424	26	0,3	—	3 834	528	—	5 550	16,1	50 283
Inglise-Angle-terre	—	—	43	—	1 084	959	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läti-Lettl-ate	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.S.V.I.-U.R.S.S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poola-Polone	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prantsuse-France	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi-Suède	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saksamae-Alle-magne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Soome-Fin-land	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Taani-Dane-mark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cehoslovaaki-Tehava-slovaaq.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mund-rigidid-Aud-as-pays	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sellest-Egyptus-Dont-Egypte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

A. Tonnides — En tonnes.

B. Kroonides — Ekr — couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1. Céréales, pommes de terre, fourrage	3 756	—	62 471	5 741	29 022	70 997	825	94 649	8 556	168	168	11 068	40 212	171 865	—	1 826 088	11,5	105 047 81	
2. Denrées alimentaires d'origine animale	11 946	—	60 618	974	136 479	265 727	150	7 551	7 150	2 272	2 272	—	7 425	1 745	—	30 811	0,3	112 166	
3. Poissons et leurs produits	1 405	47 834	26 699	—	—	—	19 904	9 720	11 203	13 360	—	—	20 145	4 513	—	84 395	0,7	710 573	
4. A prod. aim. alcool. et boissons	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	1 508 265	13,6	587 113
5. Animaux vivants et oiseaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 960	0,1	42 420
6. Peaux, cuirs, peaux, chev. et cuir. mat. anim.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Semences et plantes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Bois et ouvrages en bois	3 450	—	6 815	27 587	69 597	165	267	270 177	10 591	470	470	11 068	40 212	171 865	—	557 826	4,3	723 495	
9. Papiers et imprimés	15 058	—	4 664	18 935	950	2 844	895	247	30 640	2 916	31 700	125	475	20 799	—	81 982	0,7	1 030 354	
10. Coton, lin et autres matières filamenteuses	26 661	477	2 807	9 667	2 878	9 201	98 181	10 864	49 099	102 408	3 801	125	475	20 799	—	118 249	1,0	515 687	
11. Produits de l'industrie textile	124 123	461	74 414	32 900	12 912	9 641	245 058	17 468	375 957	7 209	15 289	100 365	737 056	367 374	319 725	1 413 369	12,9	435 767	
12. Métaux bruts et travaillés en partie	194 420	—	201 895	49 862	10 513	—	—	38 401	138 437	1 500	1 500	100 365	31 824	73 809	—	1 182 120	10,3	662 158	
13. Autres ouvrages en métal	—	—	168 035	14 833	—	8 088	4 098	46 790	325 015	17 058	894	221	11 522	24 624	—	496 914	4,3	1 062 823	
14. Machines et outillage agricoles	—	—	58 174	5 817	—	—	2 099	181 090	16 381	693	999	1 245	403 235	24 624	—	980 308	8,1	1 298 556	
15. Autres machines, moteurs et moyens de transp.	3 270	5 522	157 753	73 352	1 090	—	22 060	67 394	585 845	42 231	87 191	10 248	357 297	16 870	—	1 389 168	12,1	1 182 421	
16. Instruments, appareils, armes à feu	2 661	15	4 818	222	—	—	11 583	2 947	45 081	1 500	267	120	2 202	3 173	—	343 579	0,6	372 705	
17. Pièces, terres, poteries, verreries etc.	14 827	3 010	85 797	—	—	2 141	—	173 237	10 878	16 437	25 551	—	1 318	8 856	—	363 897	3,2	1 422 536	
18. Combust. minéraux (charbons schistes comb.)	—	—	85 797	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104 105	1,0	692 711	
19. Huiles, graisses, résines et leurs produits.	—	—	26 851	34 425	120 567	48 518	61 241	166 630	14 082	87 781	—	—	203 421	1 085	—	524 459	7,2	964 061	
20. Engrais	5 991	6 598	15 863	84 051	3 306	14 821	12 798	27 410	1 259	6 832	6 255	—	315	29 246	—	14 459	0,1	565 257	
21. Produits chimiques, teintures, drogues	—	—	38 405	435	5 897	74 694	5 897	24 267	6 832	6 832	14 708	—	1 768	4 311	—	379 498	0,3	332 304	
22. Ouvrag. d'art., mat. de musique et autr. artiel.	202 107	11 945	1 016 447	375 707	385 291	444 403	391 376	585 784	2 946 479	251 048	313 904	324 065	2 755 393	1 485 707	320 025	1 137 355	1,2	582 254	
Kokku Total	1 085 061	1 992 278	5 896 060	1 933 789	2 890 435	2 985 154	2 663 689	9 038 761	17 816 682	101 253,0	190 860	1 528 218	11 494 009	9 313 657	1 559 642	—	—	—	—
1/1 — 30/VI 1928	117 728	146 700	1 316 921	387 721	246 889	177 529	248 781	2 838 788	226 076	2 250 568	308 862	2 000 117	1 115 584	243 644	104 646	—	—	—	—
Mat — Mai 1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Sillest.—Dont: 1) Hispania (Espagne) 840 tn.—151 342 kr.; 2) India (Inde) 499 tn.—216 395 kr.; 3) Kaanada (Canada) 489 tn.—113 763 kr.; 4) Itaalia (Italie) 346 tn.—187 281 kr.

Tab. 2. Väljavedu juunis 1928 a. — Exportation en juin 1928.

Kokkuvõetud on tehitud lühendamata arvude järelte. Arvud alla 0,1 on mürghitud 0,0. Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 0,1 sont indiqués par „0,0“

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Belgia	Hol-land	Inglise	Leedu	Läti	N.S.V.L.	Prant-	Rootsi	Saksa	Soome	Taanil	Ühis-	Muud	Sellest—Dont	Poola	Kokku	%	
	que	Bas	terre	amie	nie.	U.R.S.S.	sance	Suède	Alle- magne	lande	Dane- mark	riigi- üksus	riigi- üksus	Norra- Norge	Polog- ne	Total		
1. Tera- ja jahvatatud vilja, kartul, loomatoit	—	—	1301	—	—	—	—	3202	150	2332	125	—	805	805	—	6676	8,8	31623
2. Toiduväed — karjasaadused	—	—	5	0,1	36	—	—	22	484	45	—	—	—	—	—	1860	2,4	7465
3. Kala ja kalakaup	—	—	7	0,1	—	—	0,2	11	31	2	—	—	—	—	—	234	0,4	885
4. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	31	—	516
5. Elusloomad ja lindud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Seemned ja ehtsaimed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Puh- ja puutööstussaadused	245	10272	28872	—	319	—	50	6	983	—	176	—	—	—	—	3	—	3388
9. Paberit, paberi- ja triikitud	—	52	291	10,0	—	1,67	404	59	150	122	—	—	90	—	—	41015	53,9	89481
10. Puvvilj, lina ja muud kuldained	90	—	108	—	23	—	—	—	10	—	—	—	946	—	—	4602	6,0	28274
11. Tekstiiltootussaadused	—	—	12	16	52	—	—	—	94	13	—	—	—	—	—	234	0,3	3333
12. Metallid	—	—	4	—	31	—	—	—	1705	—	78	—	—	—	—	348	0,5	3453
13. Metallikaup	—	—	0,3	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Põlvitööstus- ja -riistad	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15. Muud tööstus- ja -riistad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Instrumentid, aparatuurid, isakeriistad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Kivid, mullad ja nende saadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Kivisüsi, koks, põlevkivi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Väetisained	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21. Keemilised, värvid, apileegikaup	335	10323	30707	45	1827	1228	454	3979	7467	15729	395	—	—	—	—	23620	31,1	9014
22. Kunstikaup, muusika- ja m. eesp. nim. kaup	3905	24622	66586	1648	10332	10318	2593	27878	16587	37024	1784	6346	—	—	—	29821	39,3	25815
Kokku — Total	198	10498	16346	1188	2288	1380	69	11450	3522	16638	691	208	1411	102	—	18411	24,2	45949
1/1—30/VI1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mai—Mai 1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. Céréales, pommes de terre, fourrage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Denrées alimentaires d'origine animale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Poissons et leurs produits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. A. prod. anim., alcool et boissons	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Animaux vivants et oiseaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Peaux, cuirs, poils, cheveux et autr. mat. anim.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Semences et plantes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Bois et ouvrages en bois	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Papiers et imprimés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Colon, lain et autres matières filamenteuses	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Produits de l'industrie textile	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Métaux bruts et travaillés en partie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Métaux ouvrés et métaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Machines et outillage agricoles	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15. Autres machines, moteurs et moyens de transp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Instruments, appareils, armes à feu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Pierres, terres, potteries, verres etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Combust. minéraux (charbons, schistes comb.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Huiles, graisses, résines et leurs produits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Engrais	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21. Produits chimiques, teintures, drogues	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22. Ouvrag. d'art, inst. de musique et autr. artiel.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	151471	797324	653156	70	92559	293401	102110	596631	200964	775484	233531	407964	634065	242072	56144	13143883	—	—
1/1—30/VI1928	2985910	1848784	1790506	887772	9069461	2751368	623226	3853832	1263786	3451240	489997	1918955	3013889	1624226	45110	—	—	—
Mai—Mai 1928	215311	708370	504208	246575	402546	327011	35981	1465681	3072763	786456	850430	285200	534143	215460	149979	11532614	—	—

1.068766 kr. 5) Kreeka (Grèce) 56 tu. — 23388 kr. 5) Kuneenia (Roumanie) — 35338 kr. 1) Sellest—Dont: 1) Argentina (Argentine) 101 tu. — 24369 kr.; 2) Bulgaria (Bulgarie) 2 tu. — 18729 kr.; 3) Hiina (Chine) 6 tu. — 39007 kr.; 4) Hispaania (Espagne) 605 tu. —

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu juunis 1928 a.
 Importation et exportation des principaux articles en juin 1928.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr.—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr.—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
I. Tera- ja jahvat. vili, kartul, loomat.							
1	Rukis	5 549,7	1 326 033	300	Tselluloos märg	—	—
	Sel.: Ühisriigid	2 070,9	588 905	302	Puupapp värvimata	179,5	39 480
	Saksa	1 898,2	416 513		Sel.: Soome	156,0	34 461
2	Nisu	354,0	79 150	318	Paberossipaber	2,9	7 030
	Sel.: Ühisriigid	1 844,5	448 216	322	Kirjutus- ja trükipaber	77,4	17 539
3	Oder	1 709,0	415 234		Sel.: Rootsi	28,5	6 056
4	Kaer	213,8	42 765		Prantsuse	38,4	8 081
6	Mais	—	—	323	Tapetid ja bordüürid	62,4	37 337
7	Muu teravill ern.	—	—	333	Raamatud ja ajakirjad võbra- keelsed	1,5	3 872
8	Herned	26,5	9 197				
12	Nisujahu	569,8	182 327	X. Puuvill, lina ja muud kiudained			
	Sel.: Ühisriigid	224,2	71 749			677,0	1 413 369
	Inglise	189,8	60 748	335	Puuvill toores	493,4	1 164 085
	Kaanada	151,5	48 475		Sel.: Ühisriigid	308,1	727 056
17	Manna	49,6	16 337		Egiptus	121,8	319 725
	Sel.: Rootsi	23,3	9 355	339	Kanep	77,4	68 790
	Saksa	8,7	2 884		Sel.: India	35,6	26 900
20	Herkulo ehk kaeratangud	25,7	9 454		Läti	13,2	8 810
24	Kliid igasugused (loomatoit)	38,5	5 386		N.S.V.L.	17,9	12 912
	Sel.: Saksa	38,5	5 386	341	Dzhuut	27,5	12 500
25	Õlikoogid	—	—	343	Vill värvimata	28,6	115 226
29	Muu loomatoit ern.	54,6	8 799		Sel.: Inglise	12,1	49 250
					Saksa	8,1	30 915
					Läti	5,1	20 158
III. Kala ja kalakaup							
53	Heeringad	371,7	84 335	XI. Tekstiitööstussaadused			
		285,5	72 982	350—352	Puuvillaniit ja -lõng	11,4	66 703
IV. Muud toidu- ja maitseained, piirvili ja joogid							
87—06	Puuvill ja marjad kuivatatud	6 419,8	1 508 265	354—363	Puuvillariie	42,3	364 496
131	Riis	39,7	30 013		Sel.: Saksa	11,7	93 622
	Sel.: India	351,1	94 794	370	Inglise	8,2	70 283
133	Kohv toores, ubades	303,5	81 950	371	Sukad, sokid	3,2	57 804
136, 139	Kakao ubades ja pulbris	9,3	14 032	371	Muu kujutud töö ern.	0,4	10 409
140	Tee igasugune	17,0	18 773	392	Kõied ja nõõrid	15,5	15 181
141—142	Suhkur peenike ja rafinaad	5,1	17 989	393	Kalavõrgud	1,0	7 222
	Sel.: Poola	2 285,4	635 494	395—396	Villane lõng	18,2	134 248
	Tshehoslov.	959,3	265 727	397—399	Villane riie kangais	18,1	315 021
	N.S.V.L.	850,4	181 120		Sel.: Prantsuse	8,5	151 217
152	Tubak lehtedes, kasvudes	376,9	105 873		Inglise	3,6	87 734
	Sel.: Taani	89,0	141 286	407—408	Siid- ja kunstsiidniit ja -lõng	3,8	41 001
	Ühisriigid	31,5	42 593	409—412	Siidriie	0,3	25 287
	Bulgaaria	24,3	42 593	426—428	Viltriie ja sellest kaup	0,2	3 083
156—166	Viinad ja veinid	11,6	26 625	429	Vahariie ja sellest kaup	5,3	14 194
179	Margarin	4,7	9 684	431	Linooleum	6,6	7 865
	Sel.: Hollandi	4,5	4 343		Sel.: Läti	6,3	7 245
	Soome	2,5	2 100	441—446	Vaimsiirid igast materj. peale siidi	1,5	21 337
183	Sool	2,0	2 243	449—453	Peakatted igasugused	0,9	17 001
184-b	Kopra	2 644,9	55 545				
		98,6	59 160	XII. Metallid			
VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused							
193	Loomanahad kuivalt soolatud	123,6	557 828	455	Malm toores	31,6	2 790
	Sel.: Hiina	37,0	106 103	458—460	Latt-, sordi- ja varnraud igasug.	1 524,3	167 013
	Argentina	22,2	65 679		Sel.: Belgia	926,7	99 606
	India	9,1	25 190	461—463	Saksa	364,4	42 337
194	Loomanahad märjalt soolatud	6 427	1 508 265		Lehtraud ja raudplekk	1102,1	257 578
	Sel.: Argentina	75,0	157 184		Sel.: Inglise	523,0	156 799
	Ühisriigid	26,9	62 078		Belgi	153,2	24 517
	Läti	20,2	40 212	464—467-a	Rootsi	73,9	23 367
196—198, 200	Töödletud peenesoort. nahad	8,2	15 345		Saksa	349,8	52 473
201	Suured parknahad	1,6	41 962		Teras	35,9	6 161
213—223	Karunahad	2,6	42 617	469—471	Sel.: Saksa	27,9	4 882
		2,7	184 632		Vask	9,3	14 098
				477—478	Sel.: Rootsi	7,3	10 960
					Inglisma	1,2	6 208
VII. Seemned ja elustaimed							
238	Linaseemned	53,7	81 932	XIII. Metallkaup			
239	Ristikheinaseemned	0,4	126	489—490	Rauast ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	68,5	25 827
243	Päevailleseemned	40,5	72 486	491	Raudaurekatlad ja ern. katel- sepatöö	43,5	19 292
		9,1	3 649	492	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	132,7	42 108
VIII. Puu- ja puutööstussaadused							
275—279	Tisleri- ja treialitöö	473,8	118,2	493	Treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	594,5	378 873
280—283	Aami- ja puusepatöö	14,1	29 894	494	Raudplekk-kaup ern. lihtne	44,3	45 258
		111,5	33 283	497	Raud- ja terastraat Ø 1—5 mm	66,9	12 180
				508	Raudtraatnaelad ja -needid	8,5	4 015
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö							
296	Paberimass kuiv	707,9	235 478	509—511	Raud- ja terastraatkaup ern.	33,3	29 727
297	Paberimass märg	—	—		Noakaup igasugune	2,4	11 994
299	Tselluloos kuiv	260,3	60 122				

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu juunis 1928 a. (järg).
 Importation et exportation des principaux articles en juin 1928 (suite).

Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
517	Vikatid	15,3	32 519	XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
519	Ern. käsitööriistad	22,7	43 332	731	Kivisüetõrv	307,8	40 010
521	Vasktorud	4,2	6 944	739	Nafta toores	376,2	33 359
522	Vasktraat isoleer. Ø 0,5—12,5 mm	3,8	4 075		Sel.: N.S.V.L.	224,9	20 239
520-527	Vaskaup igasugune	10,2	52 238	740	Saksa	50,0	4 500
536	Alumiiniumkaup ern.	2,3	10 170		Petrooleum	734,0	38 032
XIV. Põllutööstusmasinad ja riistad					Sel.: Ühisriigid	379,6	45 549
547-548	Viljapeksugarnituurid jõumasi- naga ja ilma	10,0	11 864	742	Saksa	304,5	36 546
551	Traktorid	35,8	58 991		Sel.: Ühisriigid	789,9	161 680
554	Põllutööstusmasinate osad	18,6	21 825		N.S.V.L.	339,6	71 315
XV. Muud töö- ja jõumasina- transportabinõud				746	Määrdeõli ern.	369,1	113 198
555	Aurumasinaid, lokomobillid	—	—		Sel.: N.S.V.L.	125,8	40 269
556	Plahvatusjõumasinaid	9,5	17 291		Saksa	118,9	38 032
562-a	Separaatorid ja m. piimandus- masinaid	9,4	24 512		Poola	59,3	18 971
570	Õmblus- ja piilutsmasinaid ja nende osad	2,5	8 636	751	Paraffin	22,5	8 760
565, 561	Igasugused tööstusmasinaid ja abinõud rauast, malmist tera- sest	217,0	274 408	755	Kampol	36,6	13 224
566, 566-a	Masinaid ja aparaatide osad	53,7	92 490		Sel.: Ühisriigid	33,4	12 021
573-577	Veesõiduriistad	(2tk) 35,45rg.t	600	761	Kookosõli	1,5	1 332
578-580-a	Sõiduautod	86 tk.	243 001		Sel.: Rootsi	1,0	900
585	Jalgrattad	4 392 tk.	370 772	770	Loomarasv tehniliseks tarbeks	13,8	8 419
595	El.-dünamod, mootorid, trans- formaatorid	3,7	14 800	787, 792	Pehmeest kummist asjad ühend.	22,7	156,8
602	El.-lambid metalliõidiga	2,2	41 602	793	kludainetega	18,5	80 152
607-608	El.-juhed isoleeritud	10,0	21 651	790	Kummist jalanõud	6,0	31 952
609	El.-ja telef.-kaablid metalliprintse- riga	73,1	45 152		Sel.: Rootsi	3,7	11 323
610	Telegr.-, telef.-, raadioaparaadid, -tarbeasjad, -osad	0,7	10 355		Prantsuse	3,2	12 972
XVI. Instrum., aparaadid ja lasker.				794	Veoautode massiiv-kummishüürid	0,8	3 000
617	Arstiriistad, -aparaadid ja -tarbe- asjad	0,7	9 040	XX. Väetisained			
621-627	Kellad	0,6	6 377	798	Toomassilakk jahvatatud	213,9	14 459
641-642-b	Laskeriistad	0,6	4 139	802	Superfosfaat	178,3	9 100
XVII. Kivid, mullad ja nende saad.					Sel.: Rootsi	178,3	9 100
644	Vabrik ja ehit. tarvitatav savi	1 597,7	51 770	803	Kaalisool	0,0	422
661	Tulekindlad kivid ja tahvlid (shamottkivid)	627,8	56 498	804	Tshilliisilpeeter	29,6	4 987
700-702	Fajanskaup	41,3	37 694	808	Väävelhapu ammoniaak	—	—
703-706	Portselaaskaup	18,4	24 407	XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
707-725	Tahvelklaas ja klaaskaup	131,9	79 497	811	Väävelhapu alumiinium	—	—
XVIII. Kivisüsi, koks, põlevkivi				864	Kaustiksooda puhastamata	83,5	23 500
726	Kivisüsi	6 338,7	104 165	866	Pesusooda	123,1	14 526
		6 836,9	103 925	873	Sõhape (vedel)	13,9	6 943
I. Tera- ja jahvatatud vili, kartul, loomatoit				890	Väälvel toores, tükikes	—	—
22	Kartul toores	6 675,4	697 936	977	Valmistatud arstirohud	0,6	11 575
		6 321,2	619 818	979-985	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,5	79 497
II. Toiduained—karjasaadused				986-998	Mineraalvärvid	209,4	71 763
30	Sealiha värsket ja soolatud	0,4	390	1003	Aniliinvärvid	7,7	27 060
30-a	Pekon	135,1	186 466	1031	Parkimisekstraktid	52,6	30 555
	Sel.: Inglise	135,1	186 466	1040	Saapamääre	5,6	10 574
31	Sealiha suitsut. (singid, külljed)	4,9	7 484	XXII. Kunstkaup, muusikariistad ja muu esepool nimetatud kaup			
32	Loomaliha	38,4	32 630	1048-1053	Muusikariistad	15,6	137 365
	Sel.: Soome	38,4	32 630	1054	Kirjutusmaterjal ern.	10,1	79 332
34	Lambaliha	22,0	26 818			22,2	16 781
	Sel.: Rootsi	18,1	22 027	I. Tera- ja jahvatatud vili, kartul, loomatoit			
38	Sea- ja loomarasv sulatatud	—	—	IV. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid			
42-a	Kõhupiim	—	—	66	Teraletb, pain normal	31,1	33 070
43	Või	1 416,2	3 908 781		Sel.: Läti	10,3	6 444
	Sel.: Inglise	1 103,2	3 044 724	77	Õunad	9,9	4 449
	Saksa	313,1	8 045 057	130	Kartulijahu	—	—
45	Munad	3 595 980 tk.	271 856	149	Shokolaad	6,6	25 058
III. Kala ja kalakaup				V. Elusloomad (arv)			
47-49	Värsked kalad	284,0	325 888	185	Hobused (arv)	50	12 550
57-59	Kalafkonservid	280,1	324 468	186	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	1 335	222 400
		0,3	250	189 190	Sead, põrsad (arv)	18	275
VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused				193	Loomanahad kuivatud soolatud	97,4	389 057
					Sel.: Ühisriigid	16,1	72 163
				194	Loomanahad märjalt soolatud	11,8	53 285
					Sel.: Ühisriigid	31,9	79 330
						21,3	53 210

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu juunis 1928 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en juin 1928 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2		4		5	6
VÄLJAVEDU							
201	Suured parknahad	33,8	150 700	XI. Tekstiiltootustaadused		348,0	1 311 804
	Sel.: Inglise	33,8	150 700				
213-223	Karasnahad	1,6	45 385	350-352	Puuvillaniit ja -löng	84,6	342 402
227	Jõhvid	2,7	12 538		Sel.: Saksa	73,0	299 234
235	Sooled	8,0	13 537		Puuvillariie	140,8	620 266
VII. Seemned ja elustaimed							
238	Linaseemned	—	—	354-363	Sel.: Läti	43,7	191 218
VIII. Puu- ja puutööstustaadused							
247-251	Palgid, prussid, pakud, latid	41 015,3	3 389 175		Norra	32,6	144 748
252	Lõpripid	10 004 kj.	8 251		Rootsi	19,6	85 364
253-256	Lauad ja plangud	12 077,8 st.	25 40 454		-Taani	15,5	68 138
	Sel.: Inglise	8 261,5 st.	1 738 980	382	Pakkimis- ja kotirite	71,2	106 788
	Hollandi	3 315,9 st.	696 356		Sel.: Taani	55,9	85 315
257	Propsid	372 459 kj.	492 230	387	Purjeriie	21,6	66 390
	Sel.: Inglise	377 604 kj.	344 080		Sel.: Rootsi	10,0	30 840
	Hollandi	94 855 kj.	88 150		Taani	4,7	14 325
259	Krohvimispeerud	—	—	397-399	Villane riie	13,0	148 468
270	Vineer	784,3	214 506		Sel.: Rumeenia	3,5	35 338
	Sel.: Inglise	737,3	200 905		Bulgaria	1,6	16 377
271	Vinearist tootlõpõhjad	169,1	96 378		Lõuna Slaavia	1,7	18 729
	Sel.: Prantsuse	43,0	24 511	XII. Metallid			
	Saksa	114,5	65 277	450	Vanarauud	1 762,4	528 002
272	Tikutraat	14,3	3 640		Sel.: Saksa	1 753,2	70 620
275-a	Uksed	53,1	27 000	468	Vanavask	4,1	68 500
	Sel.: Inglise	53,1	27 000		Sel.: Taani	4,1	2 150
275-b	Mööblid	15,2	12 500	XVII. Kivid, mullad ja nende saad.			
	Sel.: Inglise	7,6	7 020	649	Tsement	1 840,7	259 700
	Prantsuse	3,9	2 500		Sel.: Soome	2 537,7	97 982
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö							
295	Kaltsud igasugus. (peale villaste)	52,8	8 145		Sel.: Läti	1 440,2	56 356
315	Pakktõmpaber	133,0	50 653	650-a	Kips	1 097,5	41 606
316	Rotatsioompaber	899,0	203 739		Sel.: Soome	98,7	3 011
322	Kirjutus- ja trükipaber	780,5	185 530	659	Telliskivid vaapamata	10 551,7	146 669
					Sel.: Soome	10 551,7	146 669
X. Puuvill, lina ja muud kiudained							
337	Lina	178,8	268 711	XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
	Sel.: Belgia	79,5	120 849	764	Värnits	412,9	48 758
	Inglise	77,2	117 806	XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
				924	Kaseiin	185,1	108 715
				1026	Tuletikud	25,8	23 335
					Sel.: Ühtsiviigid	150,0	71 500
					Inglise	89,7	46 000
						60,3	25 500

Tab. 4. Väliskaubandus juunis 1928 a. (tolliametite järele). — *Commerce extérieur en juin 1928 (par les bureaux de douane).*

	Tallinna	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haap- salu	Kures- saare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1000 kg { Sissevedu—Importation	30 517	1 141	2 114	346	0,2	25	223	54	73	34 493
{ Väljavedu—Exportation	32 427	2 589	21 955	4 878	6 257	1 750	1 529	2 866	1 809	76 091
Üldtähtik—Total de l'importation et de l'export.	62 944	3 730	24 099	5 224	6 257	1 775	1 752	2 920	1 882	110 584
Kroonides { Sissevedu—Importation	9 799 008	271 953	226 353	70 912	99	9 303	51 832	8 636	26 253	10 464 838
{ Väljavedu—Exportation	10 513 185	387 656	1 236 997	283 646	94 490	330 355	30 777	146 020	120 847	13 143 953
Üldtähtik—Total de l'importation et de l'export.	20 312 168	659 609	1 463 850	354 558	94 583	339 658	82 609	154 656	147 100	23 608 791

Tab. 5. Tolliametite tulud juunis 1928 a. (tuh. kr) — *Recettes douanières en juin 1928 (1000 kr.)*

	Juuni — Juin			I. IV. — I. VII.		
	1928 a.	1927 a.	1926 a.	1928 a.	1927 a.	1926 a.
Sisseveotoll—Droit d'importation	1 879	1 288	1 406	5 139	4 154	4 074
Väljaveotoll—Droit d'exportation	28	97	150	151	282	469
Lisatoll—Accidents	4	3	5	10	11	13
Kantselismaks—Taxes de bureau	14	4	3	36	11	9
Trahvid—Amendes	3	4	2	7	7	7
Mitmesugused—Autres recettes	9	9	9	28	31	26
Kokku—Total	1 937	1 405	1 575	5 371	4 496	4 598
Ladumaks—Droit de magasinage	10	11	9	28	28	28
Sadamamaks—Droits de port	103	95	—	279	273	274
Kraana tarvit. m.—Droits pour l'emploi des grues	—	—	100	—	—	—
Kokku—Total	113	106	109	307	301	302

Tab. 6. Riigiraudteed mais 1928 a. — Chemins de fer unis en mai 1928.

1. Tähtsamad andmed pirkondade järele — Données principales d'après les districts du réseau.

	Rongide arv Nombre de trains	Arakasutatu läbilaske võimaluse % de la capacité	Reisija-km üldarv (tuh.) Voyageurs-km (milliers)	Sellest III kl. Dont III cl. (milliers)	Istekoh-tade arvu kasutamise % des places occupées	Tühjade kaubavagunite üldarvust % des wagons à marchandises au nombre total des wagons à marchandises	Laaditud kaubavag. keskmine teljekoorem*) Charge moyen d'essieux pour un wagon à marchand. chargé	Kaubarongi keskmine kaal (tonnides) Poids moyen d'un train de marchandises	Kaubarongi keskmine telgede arv Nombre moyen d'essieux pour un train de marchand.
a) Lalaroopallised teed — Voie large									
Aururonges	—	—	17 513	16 174	51,2	—	—	—	—
Sellest: Paldiski—Keila	94	21,7	107	104	25,5	30,70	2,54	—	—
Haapsalu—Keila	167	27,0	1 220	1 156	39,9	17,11	2,15	189	40,34
Keila—Tallinna	305	8,9	1 281	1 245	79,9	17,12	2,88	183	29,98
Tallinna—Tapa	635	73,2	4 325	3 890	54,4	31,61	4,33	623	85,39
Tapa—Narva	379	40,8	2 915	2 760	49,3	35,70	4,45	404	62,62
Tapa—Tartu	327	58,6	3 828	3 438	50,4	22,83	4,08	453	69,89
Tartu—Valga	513	55,2	2 585	2 395	55,0	15,45	3,89	462	67,85
Valga—Irboska	213	31,2	1 252	1 190	43,3	28,79	4,35	134	16,73
Mootorvaguneis	148	—	218	218	164,7	—	—	—	—
Elektrironges: Tallinna—Pääsküla	1 886	53,8	2 672	2 672	59,0	—	—	—	—
Kokku — Total	3 757	—	20 401	19 064	52,5	29,21	4,34	453	70,82
Aprill — April 1928	3 277	—	18 091	16 966	52,9	25,51	4,55	462	66,93
Mai — Mai 1927 a.	3 400	—	15 536	14 622	44,7	28,86	4,03	401	74,31
1/I—31/V 1928 a.	17 305	—	80 076	74 645	47,2	27,78	4,72	470	68,45
b) Kitsarööpallised teed — Voie étroite									
Tallinna—Pärnu	1 015	—	4 180	3 743	64,8	26,85	3,40	208	86,61
Sellest: Tallinna—Türi	633	—	2 164	1 945	63,7	24,27	2,96	208	90,09
Türi—Mõisaküla	385	—	1 941	1 194	54,4	28,10	3,39	181	71,31
Mõisaküla—Pärnu	372	—	675	604	80,5	32,98	4,20	288	111,44
Haruteedel	1 853	—	1 444	1 363	48,0	34,98	2,32	76	40,28
Sellest: Lifa—Viina	188	—	100	100	44,0	35,00	1,52	—	—
Lelle—Papiidü	114	—	185	185	53,0	21,78	0,36	49	35,88
Türi—Tamsalu	416	—	449	413	51,9	30,62	2,54	81	38,64
Riliselja—Orajõe	161	—	77	76	45,1	43,32	4,37	196	68,11
Mõisaküla—Valga	140	—	278	237	38,0	34,06	3,20	—	—
Valga—Mõniste	209	—	171	171	43,7	71,83	7,93	136	16,00
Sonda—Mustvee	520	—	204	201	65,4	45,01	2,36	84	42,51
Kokku — Total	2 408	—	5 224	5 106	59,4	29,35	3,09	159	69,92
Aprill — April 1928	1 775	—	5 280	4 713	50,7	28,77	3,50	159	66,40
Mai — Mai 1927 a.	2 254	—	4 236	3 819	41,2	26,61	1,84	140	70,99
1/I—31/V 1928	10 113	—	22 753	20 209	47,3	29,86	3,35	155	66,12

	Lalarööpallised teed—Voie large			Kitsarööpallised teed Voie étroite		
	Mai		1/I—31/V	Mai		1/I—31/V
	1928	1927	1928	1928	1927	1928

2. Kaubavedu — Transport des marchandises						
Saadetiste arv — Nombre des envois	54 345	46 773	99 601	233 998	30 241	22 460
kaal—poids (tuh. ton.)	151	144	282	761	72	57
tn.-km (tuh.)	15 591	16 921	29 818	80 716	5 168	4 464
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées	122	108	229	647	63	56
kaal — poids (tuh. ton.)	12 142	11 496	23 415	66 621	4 339	4 393
tn.-km (tuh.)	119	100	224	638	61	55
Erakaupadest väikekilrus — Marchand. privées à petite vitesse	11 781	11 252	22 783	65 471	4 106	4 267
kaal — poids (tuh. ton.)	—	—	—	—	—	—
tn.-km (tuh.)	—	—	—	—	—	—

3. Pagasivedu — Transport des bagages						
Pakkide arv — nombre	37 550	12 690	56 825	128 015	21 750	11 869
kaal — poids (tuh. ton.)	0,8	0,7	1,3	2,8	0,4	0,3
tn.-km (tuh.)	69	61	104	265	32	26

4. Reisijate vedu — Transport des voyageurs.						
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	497 190	396 791	913 753	1 824 571	137 225	110 787
Sellest: Välisühendus — Communie. avec l'étranger	4 059	3 858	7 531	17 725	757	583
Dont: Kohalik liikumine — Mouvement local	493 131	392 933	906 222	1 806 846	136 468	110 204
Sellest: I klassis	123	39	266	593	—	—
" II	10 367	7 343	19 089	42 291	5 796	4 715
" III	486 700	389 409	884 898	1 781 687	131 429	106 072
Reisija-km üldarv—Voyageurs-km	20 403 173	15 525 847	38 495 931	80 076 292	5 824 351	4 236 053
Sellest: Elektrirongid — Trains électriques	2 672 173	2 187 620	4 761 531	10 300 338	—	—
Dont: Mootorvagunid — Wagons à moteur	217 914	—	402 864	1 084 097	—	—
Reisijaid ühe tee-km peale — Voyageurs par km exploité	30 317	23 070	57 201	118 934	10 152	8 405
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	53,7	35,4	53,3	54,3	40,6	38,2
" elektrir.	8,5	8,8	8,4	8,5	—	—
" mootor.	23,8	—	23,6	23,6	—	—
Magamiskaartide üldarv — Cartes pour wagon-lits vendues	4 528	3 943	8 965	20 360	547	574
Jaamaeaise-piletite üldarv — Tickets d'entrée vendus	16 348	15 230	31 785	66 133	2 557	1 805

5. Veerevkoossesu kasutamine — Exploitation du matériel roulant						
Rongide üldarv — Nombre total de trains	3 757	3 401	7 034	17 305	2 408	2 254
Rong-km üldarv — Trains-km	209 072	198 329	393 223	970 012	146 466	146 547
Sellest reisirongid — Dont trains de voyageurs	148 310	134 512	285 912	700 488	63 495	73 476
Vedur-km üldarv — Locomotives-km	194 444	187 768	392 579	892 422	—	153 691
Telg-km üldarv — Essieux-km	8 525 553	8 559 415	15 813 011	38 697 702	7 707 232	8 212 232
Sellest: Reisivagunite — Voitures à voyageurs	3 429 922	3 113 407	6 632 662	16 139 722	1 920 904	1 898 853
Dont: Kaubavagunite — Wagons à marchandises	5 095 631	5 446 008	9 010 349	22 557 980	5 786 328	6 313 374
Keskmine telgede arv rongis — Moyenne des essieux par train	40,78	43,16	39,79	39,39	52,62	55,94
Sellest: Reisirongid — Trains de voyageurs	28,59	29,34	29,46	30,85	—	52,5
Dont: Elektrirongid — Trains électriques	8,52	8,04	8,22	8,16	—	—
Segarongid — Trains mixtes	45,54	44,81	45,48	39,91	43,73	40,29
Kaubarongid — Trains de marchandises	70,81	74,31	68,90	68,44	69,32	70,99
Keskm. kaubar. kaal — Poids moyen d'un train de marchand.	483	461	468	470	155	140

*) Keskmine telje koorem kitsarööpallisel teel on arvestatud paari telje peale

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus juulis 1928 a.
Mouvement du port de Tallinn en juillet 1928.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Sellest—Dont																			
	Üldse Grand total						Rootsimaalt-le De-vers Suède				Saksamaalt-le De-vers Allemagne				Soomemaalt-le De-vers Finlande				Laevadega veetud Transport de	
	Maht Ton. net		Neist laaditult*)		Maht Ton. net		Neist laaditult		Maht Ton. net		Neist laaditult		Maht Ton. net		Neist laaditult		Reisijaid (arv) Voyag. (nombre)	Kaupu (tonnides) Marchan. (tonnes)		
	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
I. SISSE TULNUD — VALISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS																				
Eesti	69	13 188	25	7 933	10	1 967	9	1 828	—	—	—	45	8 789	5	594	240	11 958			
Sell. aur.-Dont bat. à vap.	87	11 296	18	6 995	10	1 967	9	1 828	—	—	—	19	2 888	3	513	239	11 194			
Inglise	8	31 421	5	6 014	1	12 032	—	—	1	1 237	—	—	1	12 088	—	902	799			
Kreeka	1	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Leedu	1	437	1	437	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	573			
Norra	7	6 480	2	580	2	4 252	—	—	1	455	—	—	—	—	—	—	788			
Poola	1	290	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	280	—	—	35	—			
Prantsuse	2	1 817	2	1 817	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	954			
Ruunenia	1	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Rootsi	8	2 159	3	2 159	6	1 530	6	1 530	—	—	—	—	—	—	—	2	1 278			
Saksa	46	27 806	38	21 553	—	—	—	—	31	19 413	29	17 431	9	5 840	3	1 569	18 543			
Soome	35	15 953	19	4 443	1	851	1	351	4	5 124	1	1 231	29	10 386	16	2 719	461			
Taani	1	1 515	2	1 515	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	212			
Chili	2	317	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Kokku—Total	186	101 577	102	46 451	20	20 132	16	3 709	37	26 279	30	18 712	85	32 383	24	4 822	3 668			
1/1—31/VII 1928	788	414 705	467	274 353	105	44 446	81	19 014	196	136 898	172	114 680	304	110 229	94	33 457	11 870			
Juuni 1928	199	71 995	94	42 348	22	3 910	18	3 253	30	21 796	24	17 493	107	26 651	27	7 155	4 312			
Juuli 1927	160	88 952	90	42 196	21	18 655	16	3 000	32	25 879	23	20 696	68	17 111	27	6 326	3 106			
RANNASÖIT — CABOTAGE																				
Rannasöit—Petit cabot.	198	11 871	175	8 269	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 845			
II. VALJA LAINUD — VALISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS																				
Eesti	57	12 231	52	11 640	11	2 179	11	2 179	1	78	—	34	8 662	31	3 253	573	—			
Sell. aur.-Dont bat. à vap.	36	10 715	34	10 564	10	1 994	10	1 994	—	—	—	18	2 791	16	2 640	569	—			
Hollandi	1	344	1	344	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	327			
Inglise	7	29 031	5	4 911	1	12 088	—	—	—	—	—	—	—	—	—	836	—			
Leedu	1	437	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	437	—	—	—	—			
Norra	5	5 453	3	4 873	—	—	—	—	—	—	—	1	155	—	—	—	3 517			
Poola	1	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	—			
Prantsuse	1	813	1	813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	241			
Ruunenia	1	84	—	—	—	—	—	—	1	84	—	—	—	—	—	—	—			
Rootsi	8	2 118	4	1 047	6	1 589	4	1 047	—	—	—	—	—	—	—	41	—			
Saksa	42	25 834	26	16 897	1	207	—	—	13	8 303	12	8 212	19	11 532	9	5 395	705			
Soome	35	15 734	24	8 115	4	384	4	384	4	5 124	4	5 124	27	10 226	16	2 607	2 463			
Taani	6	4 461	5	3 965	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	2	8 544			
Cehhoslovakia	1	248	—	—	—	—	—	—	1	248	—	—	—	—	—	—	—			
Chili	4	305	1	133	—	—	—	—	2	160	—	—	—	—	—	—	1			
Kokku—Total	170	97 473	122	52 738	23	16 447	19	3 610	22	13 997	16	13 336	82	26 012	56	11 255	4 655			
1/1—31/VII 1928	771	404 057	573	266 573	126	42 492	112	24 160	122	86 309	106	79 765	320	125 540	203	53 769	11 246			
Juuni 1928	191	71 600	137	48 154	21	3 245	19	2 934	20	15 439	18	14 712	111	28 940	70	10 478	29 546			
Juuli 1927	148	88 188	106	48 658	26	15 175	21	6 724	22	19 328	20	18 470	67	21 639	44	6 853	28 720			
RANNASÖIT — CABOTAGE																				
Rannasöit—Petit cabot.	220	12 959	98	7 536	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 490			

Tab. 8. EESTI PANGA ÄRISEIS 30 juunil 1928 (1000 Ekr.).
Situation financière de la Banque d'Estonie le 30 juin 1928 (1000 Ekr.).

	1000 Ekr.						%			1000 Ekr.						%		
	30. VI.		31. V.		30. IV.		30. VI.	31. V.	30. IV.	30. VI.		31. V.		30. IV.		30. VI.	31. V.	30. IV.
	30. VI.	31. V.	30. VI.	31. V.	30. VI.	31. V.				30. VI.	31. V.	30. VI.	31. V.	30. VI.	31. V.			
Aktiva																		
Kattevara—Actif:																		
kuld rahas ja kangides—or (mon- nayé et en barre)	37 682	—	—	—	—	—	54,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
välisraha—billets étrangers	10 370	10 201	10 281	15,1	14,6	14,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vahetusraha—Change en circulat.	27 312	27 404	28 012	39,7	35,9	38,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sisiveksid—Effets payabl. en Est.	890	722	739	1,0	1,0	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) kaubaveksid—effets commerc.	9 151	9 133	9 004	13,3	15,0	12,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) põllumajandusl.—effets agricol.	7 829	7 920	7 833	11,4	11,2	10,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) metsatööstusl.—effets forest.	1 293	1 168	1 053	1,9	1,7	1,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laenuid—Avances:	29	95	133	0,0	0,1	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
valitausele—au gouvernement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
teistele ¹⁾ —autres	16 763	18 069	19 323	24,4	25,7	26,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kinnis- ja vallasvara—Immeubles et mobiliers	1 321	1 359	1 358	1,9	1,9	1,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muud aktivad—Autres actifs	3 173	3 429	3 502	4,6	4,9	4,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	68 780	70 457	72 219	100	100	100												
Passiva																		
Põhikapital—Capital	5 000	5 000	5 000	7,3	7,1	6,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tagavararakapital—Réserve	1 963	1 963	1 963	2,8	2,8	2,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jooksvad kohustused—Dettes cour- rantes:	58 039	—	—	84,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A. Pangatähed liikvel—Billets de banque en circulation	36 676	37 133	39 033	53,8	52,7	54,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Jooksvad arved—Compt. courants	21 363	22 518	21 145	31,0	32,0	29,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) valitause—de gouvernement	15 373	16 818	14 897	22,4	23,2	20,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) pankade—des banques	1 342	2 122	1 852	1,9	3,0	2,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) teised—autres	4 648	4 078	4 396	6,7	5,8	6,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muud passivad—Passifs divers	3 778	3 843	5 078	5,5	5,4	7,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	68 780	70 457	72 219	100	100	100												

Kattevara vahetõrj jooksvate kohustustega 64,92%.

¹⁾ Avec cargaison.

²⁾ Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene mitte üle Kr. 15 000 000.—

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1 juunil ja 1 mail 1928 a.
Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1 juin et 1 mai 1928.

	20 erapanka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.		20 erapanka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.	
	1/VI	1/V	1/VI	1/V	1/VI	1/V	1/VI	1/V
	1000 kr.				‰/o			
Aktiva—Actif								
1. Kassa—Caisse	1 237	1 259	318	254	1,2	1,3	1,2	1,0
2. Jooksvad arved teisis rahaasutis	1 712	876	1 864	1 838	1,7	0,9	6,8	7,1
Comptes courants	858	355	...	...	0,8	0,8	...	...
a) Sellest Eesti pangas—Dont la Banque d'Estonie	2 949	2 135	2 182	2 092	2,9	2,2	8,0	8,1
Pt. 1 ja 2 kokku—Total p. 1 et 2	1 215	1 216	73	73	1,2	1,2	0,3	0,3
4. Panga päralt olevad väärtused—Effets en portefeuille	918	913	60	61	0,9	0,9	0,2	0,2
a) Väärtpaperid—Effets	102	103	...	...	0,1	0,1	...	...
b, c) Väljamaa rahad, kallismetallid, öکید ja maksukäs. välisvahutuas—Métaux précieux et effets en valeurs étrangères	297	303	18	12	0,3	0,3	0,1	0,1
5. Laenu—Prêts	67 265	68 390	19 354	18 775	66,6	69,0	70,9	72,6
a) Diskonteerit. vekslid—Escomptes	26 509	26 192	9 873	9 523	26,3	26,4	36,2	36,8
Sellest sisemaa vekslid—Dont au pays	19 480	18 596	...	...	19,3	18,8	...	...
b) Tähtajal. laenu—Prêts termin.	1 028	1 057	5 724	5 345	1,0	1,7	21,0	20,7
d) Kto-kr. laenu—Autres prêts	39 128	40 541	3 757	3 907	38,7	40,9	13,7	15,1
6. Garantiid. deebitorid—Débit de gar.	11 780	11 664	1 070	666	11,7	11,8	3,9	2,6
7. Korrespondendid—Correspondants	6 998	5 811	1 204	934	6,9	5,4	4,4	3,6
a) Sisemaa—en Estonie	1 447	1 508	557	607	1,4	1,5	2,0	2,3
Loro	1 575	1 513	632	287	1,6	1,5	2,3	1,1
Nostro	274	260	1	1	0,3	0,3	0,0	0,0
b) Väljamaa—à l'étranger	3 642	2 030	14	39	3,6	2,1	0,1	0,2
Loro	96	79	126	119	0,1	0,1	0,5	0,5
Nostro	1 966	1 953	24	23	1,9	2,0	0,1	0,1
9. Osakondade arved—Sucursales	5 386	5 380	544	544	5,3	5,4	2,0	2,1
10. Kinnisvara—Immubles	438	439	113	113	0,4	0,4	0,4	0,4
11. Vallasvara—Mobiliers	1 535	1 221	392	316	1,5	1,2	1,4	1,2
12. Jooksvad kulud, makstud % ja komisj.—Frais courants, intérêts et commis. payés	994	958	179	182	1,0	1,0	0,6	0,7
13. Üleminevad summad—Actifs transitaires	457	302	2 038	2 019	0,5	0,3	7,5	7,8
14. Muud aktiivid—Actifs divers	1 785	1 736	...	...	...	...	0,5	0,7
a) Liikmete vastutus ¹⁾	101 010	99 054	27 299	25 856	100	100	100	100
Kokku—Total	101 010	99 054	27 299	25 856	100	100	100	100
Passiva—Passif								
1. Panga kapitalid—Capitaux et réserves	10 389	10 317	1 736	1 699	10,3	10,4	6,4	6,6
a) Sissemakstud aktsiakapital (osakap.)—Capital versé	7 724	7 713	1 321	1 294	7,6	7,8	4,8	5,0
b) Tagavarakapital—Réserves	2 002	1 996	270	260	2,0	2,0	1,0	1,0
c) Muu erikapital—Réserves spéciales	657	698	145	145	0,7	0,6	0,6	0,6
2. Holusummad—Dépôts	42 823	40 143	17 057	16 473	42,4	40,5	62,5	63,7
a) Tähtajal. holusummad—Dépôts terminables	10 287	9 803	6 661	6 463	10,2	9,9	24,4	25,0
b) Jooksvad arved—Comptes courants	30 752	28 601	10 014	9 719	30,4	28,9	37,7	37,6
c) Kontokorrentarvete krediidisaldod	1 784	1 659	382	292	1,8	1,7	1,4	1,1
Autres dépôts	9 103	9 322	561	634	9,0	9,4	2,1	2,4
3. Rediskont—Récompte	1 675	1 644	...	...	1,6	1,6	...	...
a) Sellest maksukohaga sisemaal—Dont payables à l'intérieur du pays	5 005	5 813	2 359	2 094	5,0	5,9	3,6	3,1
Väljarvete teisis asur—Créditeurs	3 308	4 163	...	...	3,3	4,2	...	...
Dont établissements du pays	14 108	15 135	2 920	2 728	14,0	15,3	10,7	10,5
Pt. 3 ja 4 kokku—Total p. 3, 4	13 303	13 293	735	800	13,2	13,4	2,9	3,1
6. Korrespondendid—Correspondants	2 598	2 194	490	446	2,6	2,2	1,8	1,7
a) Sisemaa—en Estonie	1 757	1 560	258	237	1,7	1,6	1,0	1,2
Loro	564	531	8	1	0,6	0,7	0,0	0,0
Nostro	8 984	8 813	29	56	8,3	8,9	0,1	0,2
b) Väljamaa—à l'étranger	564	704	32	31	0,6	0,7	0,1	0,1
Loro	282	291	105	122	0,2	0,3	0,4	0,5
Nostro	116	195	86	80	0,1	0,2	0,3	0,3
9. Väljamaksmata % ja % restant à payer	11 780	11 664	1 070	666	11,7	11,8	3,9	2,6
10. Väljamaksmata osakasu—Dividendes restant à payer	2 062	2 028	24	23	2,0	2,0	0,1	0,1
11. Saadud prots. ja muud tulud Intérêts et commissions reçus	2 903	2 489	1 105	925	2,9	2,5	4,0	3,6
12. 1927 a. jagamata puhaskasu—Bénéfice net.	961	879	166	165	0,9	0,9	0,6	0,6
13. Muud passivid—Passifs divers	1 754	1 688	2 213	2 112	1,7	1,7	8,1	8,2
a) Amortisatsioonikapital ²⁾	1 173	1 173	221	219	1,2	1,2	0,8	0,8
b) Liikmete lisakohustus ³⁾	...	...	1 785	1 736	...	...	6,5	6,7
Kokku—Total	101 010	99 054	27 299	25 856	100	100	100	100

¹⁾ Responsabilité des membres. ²⁾ Capital d'amortissement. ³⁾ Responsabilité supplémentaire des membres.

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad 1 juunil ja 1 mail 1928 a.
Montant des bilans des banques au 1 juin et 1 mai 1928.

	1. VI.	1. V.
	tuh. kr.	tuh. kr.
Erapangad—Banques privées		
G. Scheel ja Ko.	25 014	25 414
Tallinna krediitpang a/s.	23 840	22 290
Eestimaa tööstus- ja kaub-pang	10 065	9 965
Tartu pang	7 418	7 461
Tallinna aktsiapang	5 947	6 484
Kommertspang	7 038	5 523
Tallinna linnapang	4 341	4 299
Eesti laenupang a/s.	2 921	2 866
Eesti-Vene pang	2 586	2 792
Sakala pang	2 126	2 110
Kaubapang a/s.	2 102	1 965
Pärnu pang	1 811	1 750
Pärnu krediitpang	1 416	1 395
Viru pang	953	923
Valga pang	996	961
Tartu tööstuspang	919	928
Rosen ja Ko	491	524
Tartumaa pang	570	554
Tartu linna pang	716	653
Võru pang	204	197
Kokku—Total	101 019	99 054
Tähtsamad ühispangad—Principales banques coopératives		
Eesti rahvapang	4 604	4 176
Eesti laenu- ja hoiuühisus		
Tartus	3 381	3 232
Tartu majaomanikkude pang	2 625	2 539
Kolmas Tartu laenu- ja hoiu-ühisus	2 674	2 568
Viljandi ühispank	1 717	1 695
Tallinna majaomanikkude pang	2 097	1 969
Rakvere ühispank	1 102	1 094
Tallinna laenu- ja hoiukassa	1 006	960
Pärnu Eesti laenu- ja hoiu-ühisus	934	886
Võru ühispank	888	762
Jõgova ühispank	766	738
Paide ühispank	800	782
Põltsamaa ühispank	631	620
Tallinna juudi ühispank	864	909
Narva ühispank	525	507
Põllupidajate ühispank	588	534
Põhja-Eesti ühispank	430	404
Saarde laenu-hoiuühisus	502	456
Võhma ühispank	415	373
Saarte ühispank	439	390
Petseri laenu-hoiuühisus	301	263
Kokku—Total	27 299	25 856

Arvestatud pankade üksikasjaline äriseis v. E. St. nr. 67 (6) ltk. 364–365, (äriseis 1 jaan. peale).
Données sur la situation d'ensemble pour chaque banque v. Rec. nr. 67 (6) page 364–365 (au 1 janvier 1927).

Märkus: Äriseisudes 1. IV, 1. V, 1. VI ja 1. VII 1927 a. (E. St. 68 (7), 69 (8), 70 (9)) on korrespondentiarvete nimetusel nomenklatuuris ebaõiges järjekorras trükitud; see peaks olema (Aktivas ja Passivas):

Korrespondendid	
a) Sisemaa	{ Loro
	{ Nostro
b) Väljamaa	{ Loro
	{ Nostro

Tab. 12. RIIGI SISSETULEKUD APRILLIS (1000 Ekr).
RECETTES DE L'ÉTAT en AVRIL (1000 Ekr).

Ekr = couronne d'Estonie, égale 100/248 gr. de l'or pur (100 mks antér.).

	1928	1927
Korralsed tulud—Recettes ordinaires:	8 237	8 182
OTSEKOHESED MAKSUD — CONTRIBUTIONS DIRECTES:	471	481
1. Tulumaks—Impôt sur le revenu	102	114
2. Äri- ja tööstusmaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	232	254
3. Maa- ja hoonetmaksud — Contributions foncières	16	22
4. Maks kapitali % pealt — Impôt sur les intérêts	39	14
5. Kinnitusemaks — Mutations, immeubles et droits immobiliers	46	47
6. Pärandusemaks — Impôt sur les successions	36	30
II. LÕIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS.	349	1 054
7. Tempelmaks ja muud lõivud — Timbres	316	1 017
8. Patentid ja proovid — Contributions des patentes, droits de vérification	7	7
9. Mitmesugused tasumaksud — Enregistrements	26	30
III. KAUSDSED MAKSUD—IMPÔTS INDIRECTES:	2 043	1 841
10. Tollid — Douanes	1 646	1 466
11. Aktsiisid — Droits et taxes (accises)	397	375
IV. RIIGIMONOPOLID—MONOPOLES DE L'ÉTAT.	1 197	1 161
12. Piiritusemonopol — Monopole d'alcool	1 197	1 161
V. RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	3 903	3 619
13. Riigi kapitalid—Fonds de l'État	54	36
14. Maad, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'État	1 430	1 780
15. Raudteed — Chemins de fer	1 534	1 266
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	88	99
17. Post, telegraaf, telefon — Postes, télégraphes, téléphones	381	344
18. Mitmesugused riigi ettevõtted—Entreprises diverses de l'État	400	—
19. Mitmesugused riigi varandused—Propriétés diverses de l'État	16	94
VI. SEGATULUD—RECETTES DIVERSES:	304	98
Kokku—Total	8 267	8 254
Eelmisel kuuldel p. 20 all saadud tuludest tagasi makstud—Reverses, au compte des recettes désign. sous p. 20.	—	—
Tagasi maksetud eelmiste aastate maksu—Reversements des années précédentes	30	72
Erakorralised tulud—Recettes extraordinaires	—	—
Operatsioonid fondide ja laenude tagasimaks—Encaissement des fonds de roulement	61	53
Üldse sissetulekuid—Total des recettes	...	...

Tab. 14. VABARIIGI PIIRIDEST ÜLESÕITNUTE ARV JUUNIS 1928 a.
NOMBRE DES PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN JUIN 1928.

	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Välispasidiega Passeports pour l'étranger	Riikkondsuse järele D'après la sujétion					
Eesti — Estonie	869	767	1639	868	861	1729
Ameerika — États-Unis	63	22	85	39	8	46
Austria — Autriche	9	7	16	10	3	13
Belgia — Belgique	4	—	4	2	—	2
Helveetsia — Suisse	16	5	21	18	6	24
Hollandi — Pays-Bas	9	6	15	14	6	20
Inglise — Angleterre	94	18	112	99	15	108
Itaalia — Italie	7	2	9	7	—	7
Leedu — Lithuanie	74	84	108	81	19	44
Läti — Lettonie	321	165	486	325	152	477
N. S. V. L. (Vene) — U. R. S. S.	188	97	235	110	44	154
Poola — Pologne	76	38	114	64	26	90
Prantsuse — France	37	6	43	35	6	41
Rootsi — Suède	241	74	315	205	31	236
Saksa — Allemagne	291	150	441	270	100	370
Soomne — Finlande	1186	1267	2453	969	950	1919
Taani — Danemark	36	35	71	41	18	59
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	27	8	35	23	2	25
Ungari — Hongrie	8	3	11	11	5	16
Riikkondsusetä — N'ayant auc. sujét.	37	9	46	36	8	44
Sisepasidiega — Passeports ordinair.	52	24	76	87	32	119
Eesti — Estoniens	...	...	13 068	...	...	12 701
Läti — Lettons	...	...	8 119	...	...	7 752

	Välispasidiega Passeports pour l'étranger			Piiripunktide järele—D'après les cordons de la frontière.		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Tallinn	1947	1619	3566	1619	1123	2742
Narva	1142	329	1971	1164	987	2151
Mõisaküla	225	177	402	184	96	280
Mõniste	95	28	63	28	22	50
Mõniste	1	1	2	—	—	—
Kuressaare	35	47	82	10	11	21
Haapsalu	97	6	103	117	4	121
Paldiski	4	—	4	2	—	2
N.-Jõesuu	1	—	1	—	—	—
Pärnu	—	—	—	9	3	12
Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière.	108	30	138	124	40	164
Kokku — Total	3595	2737	6332	3257	2286	5543
Neist — Dont						
Transiit — Transit *)	72	30	102	55	13	68
Diplom. passiga — Pass. dipl.	71	15	86	47	9	53
Sisepasidiega — Passeports ordinair.						
Tallinn	...	...	5	...	...	3
Valga	...	...	1948	...	...	1485
Mõisaküla	...	...	503	...	...	460
Koikküla	...	...	184	...	...	175
Mõniste	...	...	120	...	...	105
Kuressaare	...	...	178	...	...	40
Pärnu	...	...	2	...	...	2
Piirivalvepunktid	...	...	18 297	...	...	18 174
Kokku — Total	...	...	21 187	...	...	20 453
Üldse — Gr. total	...	...	27 519	...	...	25 996
1/I—30/VI 1928	...	...	11 2860	...	...	11 2624
Mat 1928	...	...	23 932	...	...	24 505
Juuni 1927	...	...	25 028	...	...	24 901

Tab. 14. VABARIIGI PIIRIDEST ÜLESÕITNUTE ARV MAIS 1928 a.
NOMBRE DES PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN MAI 1928.

	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Välispasidiega Passeports pour l'étranger	Riikkondsuse järele D'après la sujétion					
Eesti — Estonie	754	635	1389	1027	715	1742
Ameerika — États-Unis	23	3	26	14	—	14
Austria — Autriche	12	3	15	12	1	13
Belgia — Belgique	5	—	5	4	—	4
Helveetsia — Suisse	18	2	20	19	2	21
Hollandi — Pays-Bas	20	3	23	20	3	23
Inglise — Angleterre	43	10	53	36	8	44
Itaalia — Italie	8	3	11	8	2	10
Leedu — Lithuanie	32	4	36	26	5	31
Läti — Lettonie	239	91	390	286	117	383
N. S. V. L. (Vene) — U. R. S. S.	149	49	198	139	40	179
Poola — Pologne	37	9	46	45	13	58
Prantsuse — France	32	6	38	38	6	44
Rootsi — Suède	98	17	115	88	17	105
Saksa — Allemagne	240	70	310	221	59	280
Soomne — Finlande	772	471	1243	723	447	1170
Taani — Danemark	30	9	39	34	7	41
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	14	4	18	17	3	20
Ungari — Hongrie	4	2	6	2	1	3
Muud riigid — Autres états	25	6	31	16	6	22
Riikkondsusetä — N'ayant auc. sujét.	41	19	60	56	19	75
Sisepasidiega — Passeports ordin.	...	...	13 298	...	...	13 454
Eesti — Estoniens	...	...	6 622	...	...	6 769

	Välispasidiega Passeports pour l'étranger			Piiripunktide järele—D'après les cordons de la frontière.		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Tallinn	1478	999	2477	1576	1069	2645
Valga	744	240	984	791	254	1045
Narva	200	137	337	192	107	299
Mõisaküla	43	12	55	35	10	45
Koikküla	—	—	—	2	—	2
Kuressaare	—	—	—	1	—	1
Haapsalu	63	1	64	115	1	116
Kärda	—	—	—	11	—	11
Paldiski	4	2	6	13	—	13
N.-Jõesuu	—	—	—	1	2	3
Pärnu	5	1	6	9	1	10
Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière.	59	24	83	65	27	92
Kokku — Total	2596	1416	4 012	2811	1471	4232
Neist — Dont						
Transiit — Transit	172	57	229	121	43	164
Diplom. passiga — Pass. dipl.	72	21	93	58	16	74
Sisepasidiega — Passeports ordinair.						
Tallinn	...	...	—	...	...	3
Valga	...	...	1256	...	...	1333
Mõisaküla	...	...	103	...	...	120
Koikküla	...	...	413	...	...	452
Mõniste	...	...	148	...	...	283
Kuressaare	...	...	3	...	...	175
Pärnu	...	...	9	...	...	4
Piirivalvepunktid	...	...	17 988	...	...	17 858
Kokku — Total	...	...	19 920	...	...	20 223
Üldse — Gr. total	...	...	23 932	...	...	24 505
1/I—31/V 1928	...	...	85 341	...	...	86 628
Aprill 1928	...	...	18 924	...	...	19 107
Mai 1927	...	...	16 788	...	...	16 988

*) Valga punktist transiitvälisadega läbisõitnute arvu kohta puuduvad andmed.

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil juulis 1928 a.
Cours du change à Tallinn (Reval) en juillet 1928.

Börsi koostöökute päevad	New-York 100 \$ (dollar)		London 100 £ (Ingl. nli.)		Berlin 100 Saksa mk.— <i>Mark allemand</i>		Helsinki 100 Soome mk. <i>Mark fin.</i>		Paris 100 Prants. fr. <i>Franc fr.</i>		Bruxelles 100 Belga Belga		Zürich 100 Helv. fr. <i>Franc suisse</i>		Milano 100 Itaalia liira <i>La lire</i>		Stockholm 100 Rootsi kr. <i>Cour. suédoise</i>		Kjöbenhavn 100 Taanikr. <i>Cour. dannoise</i>		
	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	
	2	372,60	373,50	1816	1821	89,00	89,60	9,85	9,40	14,65	14,90	52,00	52,50	71,80	72,40	19,60	20,00	99,95	100,55	99,85	100,45
3	372,25	373,25	"	"	88,95	89,55	"	"	"	"	"	"	71,75	72,35	19,55	19,95	99,90	100,50	99,75	100,35	
4	372,50	373,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,80	72,40	"	"	99,95	100,55	"	"	
5	"	"	"	"	88,90	89,50	9,86	9,41	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
6	"	"	1815	1820	"	"	"	"	"	"	51,95	52,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"
7	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
9	"	"	"	"	88,95	89,55	"	"	14,60	14,85	52,00	52,50	"	"	"	"	99,85	100,45	"	99,70	
10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,90	100,50	"	99,70	
11	"	"	1813	1818	88,85	89,45	"	"	"	"	51,95	52,45	71,75	72,35	"	"	99,80	100,40	99,60	100,20	
12	"	"	1812	1817	"	"	"	"	"	"	51,90	52,40	"	"	19,50	19,90	99,75	100,35	99,55	100,15	
13	"	"	"	"	88,75	89,35	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,80	100,40	"	"	
14	"	"	1811	1816	88,65	89,25	"	"	"	"	51,85	52,35	"	"	"	"	99,70	100,30	99,50	100,10	
16	"	"	"	"	88,70	89,30	"	"	"	"	51,90	52,40	71,70	72,30	"	"	"	"	"	"	"
17	"	"	"	"	88,75	89,35	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,75	100,35	99,55	100,15	
18	"	"	"	"	88,80	89,40	"	"	14,55	14,80	"	"	71,75	72,35	"	"	"	"	"	"	"
19	"	"	1812	1817	88,80	89,40	"	"	14,60	14,85	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,60
20	"	"	"	"	88,95	89,55	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,65
21	"	"	1811	1816	88,90	89,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,60
23	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,70	72,30	"	"	99,70	100,30	99,55	100,15	
24	"	"	"	"	88,85	89,45	"	"	"	"	"	"	71,75	72,35	"	"	"	"	"	"	"
25	"	"	1810	1815	88,90	89,50	"	"	"	"	51,85	52,35	71,70	72,30	"	"	"	"	"	"	99,50
26	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,75	72,35	"	"	"	"	"	"	100,10
27	372,75	373,75	"	"	89,00	89,60	9,87	9,42	"	"	"	"	"	"	"	"	99,75	100,35	"	"	"
28	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
30	372,50	373,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,70	100,30	99,45	100,05	
31	"	"	"	"	88,90	89,50	"	"	"	"	"	"	71,65	72,25	"	"	99,65	100,25	99,50	100,10	
Keskmine																					
Juuli 1928	372,51	373,51	1812	1817	88,89	89,49	9,86	9,41	14,61	14,86	51,91	52,41	71,75	72,35	19,52	19,92	99,79	100,39	99,60	100,20	
Juuni 1928	372,09	373,09	1816	1821	88,94	89,54	9,85	9,40	14,65	14,90	51,96	52,46	71,72	72,32	19,58	19,98	99,85	100,45	99,79	100,39	
1/1-31/VII-28	372,17	373,17	1815	1820	88,89	89,48	9,86	9,40	14,64	14,89	51,91	52,41	71,69	72,29	19,62	20,02	99,87	100,47	99,71	100,31	
Juuli 1927	372,00	373,00	1806	1821	88,44	89,44	9,87	9,47	14,45	15,20	51,50	53,00	71,75	72,75	20,20	20,95	99,89	100,74	99,52	100,52	

Jours de place	Oslo 100 Norra kr. <i>Cour. norvégienne</i>		Praha 100 C.-slov. kr.— <i>Cour. tch.-slov.</i>		Amsterdam 100 Hol. kuldenni <i>Florin</i>		Riga 100 Latti Lat		Moskva 100 Tšerv. r.) <i>Tšehvonn. rouble</i>		Wien 100 Aus. S. <i>Shilling autrichien</i>		Budapest 100 Ungari pengö <i>Phongrois</i>		Warzawa 100 siotti Zloty		Kaunas 100 l. Lit		Danzig 100 kuldenni		E.V. vöi dülsen- Empr. <i>de l'Eta</i>	
	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.
	2	99,65	100,35	11,05	11,25	150,10	150,90	71,95	72,45	191,50	193,00	52,45	53,05	64,95	65,65	41,50	42,70	36,70	37,30	72,65	73,25	1,60
3	99,55	100,25	"	"	150,15	150,95	71,90	72,40	"	"	"	"	64,90	65,60	"	"	"	"	"	"	"	"
4	99,60	100,30	"	"	150,10	150,90	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
5	"	"	"	"	150,15	150,95	"	"	"	"	52,50	53,10	64,95	65,65	"	"	"	"	"	"	"	"
6	99,55	100,25	"	"	150,05	150,85	"	"	"	"	52,45	53,05	64,90	65,60	"	"	"	"	"	"	"	"
7	99,60	100,30	"	"	150,10	150,90	"	"	"	"	52,50	53,10	"	"	"	"	"	"	72,60	73,20	"	"
9	99,55	100,25	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
10	"	"	"	"	150,15	150,95	71,95	72,45	191,25	192,75	"	"	"	"	"	"	36,75	37,35	"	"	"	"
11	99,50	100,20	"	"	150,05	150,85	71,90	72,40	"	"	52,45	53,05	64,85	65,55	"	"	"	"	72,50	73,10	"	"
12	99,45	100,15	"	"	150,00	150,80	"	"	"	"	52,50	53,10	64,90	65,60	"	"	"	"	"	"	"	"
13	"	"	"	"	149,95	150,75	"	"	101,00	102,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
14	99,40	100,10	"	"	149,85	150,65	71,85	72,35	"	"	"	"	64,85	65,55	"	"	"	"	72,40	73,00	"	"
16	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	52,55	53,15	64,90	65,60	"	"	"	"	72,45	73,05	"	"
17	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	52,50	53,10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
18	"	"	"	"	149,90	150,70	"	"	"	"	52,55	53,15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
19	99,45	100,15	"	"	149,95	150,75	71,90	72,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	72,50	73,10	"	"
20	"	"	"	"	"	"	71,95	72,45	"	"	52,50	53,10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
21	"	"	"	"	149,90	150,70	71,90	72,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	72,45	73,05	"	"
23	99,40	100,10	"	"	149,85	150,65	71,85	72,35	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
24	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	64,85	65,55	"	"	"	"	72,40	73,00	"	"
26	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	52,55	53,15	64,90	65,60	"	"	"	"	"	"	"	"
27	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
28	"	"	"	"	150,90	150,70	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
30	99,35	100,05	"	"	149,80	150,60	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
31	"	"	"	"	"	"	71,80	72,30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Moyenne																						
Juulit 1928	99,46	100,16	11,05	11,25	149,96	150,76	71,88	72,38	101,16	102,66	52,51	53,11	64,90	65,60	41,50	42,70	36,74	37,34	72,50	73,10	1,60	1,70
Juun 1928	99,55	100,25	11,05	11,25	150,10	150,90	71,92	72,42	191,43	192,93	52,37	52,97	64,94	65,64	41,50	42,70	36,70	37,30	72,65	73,25	1,60	1,70
1/1-31/VII-28	99,33	100,10	11,04	11,24	149,96	150,76	71,88	72,38	191,76	193,26	52,41	53,01	65,03	65,73	41,50	42,70	36,71	37,31	72,61	73,21	1,51	1,58
Juulit 1927	96,96	97,86	11,00	11,20	149,26	150,76	71,50	72,50	189,50	193,50	52,50	54,00	65,25	66,75	40,00	43,00	36,50	37,50	—	—	1,30	1,35

Peale selle noteeriti: 8% Eesti hüpoteekpanga pantlehed, nominaal väärtus kr. 1. — 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16 VII ostj. 0,84; 17. VII ostj. 0,84; müüjad 0,86; 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31. VII ostj. 0,84; aktsiad — „Ühiselu“ (nom. 10 kr.) 9 ja 10 VII m. 8.
 Ekr = couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs). 1) Ček.

Tab. 15. Elanikkude arv linnades juulis 1928 a.
Mouvement de la population dans les villes en juillet 1928.

	Registreeritud elanikkude arv 1/VII 1928 a. Nombre de la population au 1/VII 1928			Sisse registreeritud Enregistrés						Välja registreeritud Rayés des listes								Registreeritud elanikkude arv 1/VIII 1928 a. Nombre de la population au 1/VIII 1928		
	Kokku	M.	N.	Sündinud Nais-sances		Sisse-sõitnuid Arrivés		Teise korteri-sissekollijaid Changement du logement		Surnuid Décès		Välja-sõitnuid Départs		Tead-mata kuhu Inconnu		Korterist väljakollijaid Changement du logement		Kokku	M.	N.
				M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.			
Tallinn	128 952	56 825	67 127	29	33	2 261	1 988	1194	1 380	49	62	2917	3 740	439	410	928	1 097	121 205	55 976	65 229
Haapsalu	4 919	1 951	2 968	1	1	383	592	14	25	2	1	211	289	—	—	14	25	5 393	2 122	3 271
Kuressaare	3 820	1 543	2 277	—	2	439	493	23	38	2	—	245	275	—	—	23	38	4 237	1 735	2 502
Narva	26 368	10 961	14 407	9	8	258	339	251	331	11	12	331	597	39	40	250	324	25 020	10 848	14 172
Nõmme	13 345	5 939	7 406	1	3	222	390	55	67	6	5	166	246	37	31	60	72	13 460	5 948	7 512
Paide	3 132	1 399	1 733	1	4	102	88	39	51	1	2	148	110	—	—	39	51	3 066	1 359	1 713
Paldiski	1 155	554	601	—	1	22	24	8	6	—	—	15	23	—	—	8	6	1 164	581	603
Petseri	3 584	1 724	1 860	4	—	55	74	—	—	1	1	37	55	—	—	—	—	3 623	1 745	1 878
Pärnu	21 882	9 955	11 927	8	5	733	1 114	461	508	7	11	485	686	47	49	481	508	22 457	10 157	12 300
Põltsamaa	2 861	1 271	1 590	—	—	35	30	17	18	2	3	27	29	2	—	17	18	2 883	1 275	1 585
Rakvere	11 976	5 074	6 902	4	2	98	99	118	134	6	5	118	153	4	6	93	121	11 923	5 071	6 852
Tapa	3 893	1 672	1 721	3	1	61	46	50	27	3	1	64	41	10	5	20	14	3 423	1 689	1 734
Tartu	57 920	24 495	33 425	9	10	702	626	786	1006	31	34	726	852	182	242	733	892	57 597	24 320	33 047
Tõrva	2 477	1 071	1 406	—	1	27	22	5	6	—	—	29	31	6	—	4	10	2 458	1 064	1 394
Türi	2 953	1 380	1 573	2	—	50	53	26	20	—	—	1	35	26	—	26	20	2 996	1 397	1 599
Valga	13 922	6 313	7 609	1	2	139	147	122	124	4	2	168	175	7	6	102	106	13 837	6 294	7 593
Viljandi	13 064	6 073	6 991	4	4	158	234	72	98	1	10	219	263	—	—	72	98	12 971	6 015	6 956
Võru	5 422	2 550	2 872	4	—	40	50	39	53	8	1	86	115	11	13	45	66	5 263	2 488	2 780
Kokku — Total	315 145	140 750	174 395	80	77	5 783	6 414	3 280	3 892	134	141	6027	7 646	784	802	2 895	3 466	312 776	140 053	172 723
				157		12 197		7 172		275		13 673		1 586		6 361				
Kesk. 1/I-31/VII-28	325 022	144 269	180 753	99	93	4 518	4 221	3 162	4 022	167	168	4 770	5 146	680	749	2 756	3 532	323 169	143 075	179 494
Juuni 1928 a.	322 094	143 745	178 949	110	122	5 516	5 813	3 505	4 660	168	153	8002	9 934	892	1016	3 064	4 046	315 145	140 750	174 395
Juuli 1927 a.	305 148	135 729	169 419	95	79	5 466	6 167	3 370	4 148	144	142	6151	7 889	647	725	2 946	3 675	302 154	134 772	167 382

Tab. 15. Elanikkude arv linnades juunis 1928 a.
Mouvement de la population dans les villes en juin 1928.

	Registreeritud elanikkude arv 1/VI 1928 a. Nombre de la population au 1/VI 1928			Sisse registreeritud Enregistrés						Välja registreeritud Rayés des listes								Registreeritud elanikkude arv 1/VII 1928 a. Nombre de la population au 1/VII 1928		
	Kokku	M.	N.	Sündinud Nais-sances		Sisse-sõitnuid Arrivés		Teise korteri-sissekollijaid Changement du logement		Surnuid Décès		Välja-sõitnuid Départs		Tead-mata kuhu Inconnu		Korterist väljakollijaid Changement du logement		Kokku	M.	N.
				M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.			
Tallinn	128 298	58 162	70 076	38	36	2 229	1 717	1 372	1 840	55	44	3 414	4 654	420	475	1 082	1 369	128 952	56 825	67 127
Haapsalu	4 362	1 808	2 554	—	1	314	566	31	35	1	1	170	152	—	—	31	35	4 919	1 951	2 968
Kuressaare	3 321	1 424	1 897	9	8	328	510	16	32	—	1	218	187	—	—	16	32	3 820	1 543	2 277
Narva	26 325	11 312	15 013	4	8	223	190	254	399	16	20	487	693	53	57	276	428	25 368	10 961	14 407
Nõmme	12 652	5 732	6 920	3	6	376	731	71	87	2	—	163	223	18	31	60	84	13 345	5 939	7 406
Paide	3 369	1 491	1 878	1	2	107	68	33	47	5	3	195	212	—	—	38	47	3 132	1 399	1 773
Paldiski	1 139	558	588	—	1	14	30	8	8	—	—	16	13	—	—	8	8	1 155	544	601
Petseri	3 577	1 735	1 842	2	3	60	55	—	—	1	2	72	38	—	—	—	—	3 584	1 724	1 860
Pärnu	21 696	9 914	11 782	22	20	568	680	476	581	23	27	473	481	53	47	476	581	21 882	9 955	11 927
Põltsamaa	2 919	1 298	1 623	2	1	28	23	8	16	—	1	49	53	4	3	8	17	2 861	1 271	1 590
Rakvere	12 351	5 173	7 178	2	6	146	129	92	102	4	3	271	414	4	5	60	91	11 976	5 074	6 902
Tapa	3 336	1 602	1 734	2	3	116	44	31	39	1	1	59	78	2	1	17	18	3 893	1 672	1 721
Tartu	60 697	25 749	34 948	18	10	556	546	808	1 089	33	20	1 619	1 850	411	371	678	921	57 920	24 495	33 425
Tõrva	2 508	1 093	1 415	1	1	24	22	9	14	—	1	45	27	2	7	9	11	2 477	1 071	1 406
Türi	2 969	1 384	1 585	—	1	58	56	33	35	2	2	60	67	—	—	33	35	2 953	1 380	1 573
Valga	14 200	6 430	7 770	5	4	161	180	114	129	11	8	288	337	8	5	90	124	13 922	6 313	7 609
Viljandi	13 221	6 145	7 076	—	—	139	184	96	140	6	9	105	260	—	—	96	140	13 064	6 073	6 991
Võru	5 814	2 739	3 075	6	11	71	82	49	68	8	4	195	240	17	14	91	106	5 422	2 550	2 872
Kokku — Total	322 694	143 745	178 949	110	122	5 516	5 813	3 505	4 660	168	153	8 002	9 934	892	1016	3 064	4 046	315 145	140 750	174 395
				232		11 329		8 165		321		17 936		1 908		7 110				
Kesk. 1/I-30/VI-28	326 669	144 856	181 813	102	96	4 308	3 855	3 142	4 043	172	173	4 561	4 729	663	740	2 738	3 543	324 901	144 279	180 622
Mai 1928 a.	327 450	145 235	182 217	76	80	4 544	3 927	3 287	4 236	132	163	5 630	6 729	820	915	2 793	3 674	322 694	143 745	178 949
Juuni 1927 a.	314 278	139 563	174 715	87	98	5 238	6 125	3 676	4 993	152	144	8 740	11 811	810	880	3 133	4 177	305 148	135 729	169 419

Tab. 24. Suurmüüghinnad juulis 1928 a.
Prix de gros en juillet 1928.

Hinnad kroonides — Prix en Ekr. Ekr = couronne d'Estonie, égale 100(248) grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	Juuli 1928 a.		Juuni 1928 a.		Juuli 1928 a.		Juuni 1928 a.	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Toiduained ja loomaito — Denrées alimentaires et fourrage								
1. Rukis, Eesti—Seigle du pays	—	—	—	—	4)	0,37	—	0,42
2. " Ameerika — " d'Amérique	3,58	3,80	—	—	4)	0,35	—	0,38
3. Nisu, Eesti—Froment du pays	—	—	—	—	—	4,40	—	4,40
4. " Vene — " de Russie	—	—	—	—	68	68	68	68
5. Oder, toidu—Orge	3,88	3,73	—	—	74	74	74	74
6. Kaer, toidu Eesti—Avoine du pays	—	—	—	—	69	69	69	69
7. " " väljamaa — étrangère	3,55	3,37	—	—	—	—	—	—
8. " seemne, — Avoine (pour semence)	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Rukkijahu—Farine de seigle	3,85	4,10	—	—	5)	8,75	—	8,75
10. Rukkipüül — blutée	5,08	5,31	—	—	5)	—	—	8,75
11. Nisuj, Ameerika, sõre—Farine de from. amér., I s.	7,98	8,08	—	—	—	—	—	—
12. Nisuj, Ameer., pehme kõrg. s., II	7,90	8,00	—	—	—	1,20	—	1,20
13. Kartulid, eksport—Pommes de terre (l'export.)	1,50	1,14	—	—	—	1,35	—	1,35
14. " piirituse — " pour alcool	—	—	—	—	—	0,47	—	0,47
15. Kartulihelbed—Flocons de pommes de terre	—	—	—	—	—	0,25	—	0,25
16. Kartulitärklis, "Superieur"—Fécule de pom. de terre	7,25	7,25	—	—	—	0,40	—	0,40
17. Herved, roh., Eesti—Pois verts du pays	—	—	—	—	—	0,65	—	0,65
18. " Hollandi—Pois verts d'Hollande	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Odratangud—Grâu d'orge	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Piim, pudeleis—Lait en bouteilles	—	—	1)	—	—	—	—	—
21. Või, meierei, eksport—Beurre de ferme (l'export.)	46,20	44	—	—	—	—	—	—
22. " siseturu — " "	—	—	—	—	—	—	—	—
23. Margariin, kodumaa—Margarine du pays	19,40	19,40	94.	—	93. Raud, sordi — Fer en espèces	2,28	—	2,28
24. Juust, "šveitsi", Eesti—Fromage "suisse", du pays	28,25	29	95.	—	" latt — " lingots	—	—	—
25. " hollardi" — " " "hollandais"	—	—	96.	—	" vitis — Ferraille	3,40	—	3,40
26. Kaseiin—Caséine	13,25	13,75	97.	—	plekk—Tôle de fer	3,70	—	3,70
27. Munad, eksp. I s.—Oeufs (l'exp.) I s.	27,90	26,40	98.	—	" tisingitud—Tôle de fer zinguée	6	—	6
28. " II s.—Oeufs d'exportation II s.	—	—	99.	—	talad (T)—Sommiers en fer	2,38	—	2,38
29. Suhkur, peen., Dantzig—Sucre en poud., de Danzig	—	—	100.	—	Teras, vedru—Acier à ressort	4,70	—	4,70
30. " " Saksa — " d'Allem.	—	—	101.	—	tööriistade—Outillage en acier	13	—	13
31. " " Ameerika — " d'Amér.	—	—	102.	—	talla—Amant	—	—	—
32. " " C. Slov. — " de T-Slovaq.	6,58	6,61	103.	—	Malm—Fonte de fer	—	—	—
33. " " Belgia — " Belgique	—	—	104.	—	Inglistina—Étain	98	—	98
34. " " Poola — " Pologne	6,48	6,55	105.	—	Seatina—Pbomb	10,75	—	10,75
35. " " Jaava — " Java	6,33	6,40	106.	—	Vaskplekk, punane—Tôle de cuivre, rouge	33,25	—	33,25
36. Siirup, kartuli, 42°—Sirop de pom. de terre 42°	7,75	7,75	107.	—	" valge — " blanche	32,25	—	32,25
37. Glükooos—Glucose	7,50	7,50	—	—	" de zinc	16	—	16
38. Tee, lahiline, Pekoe broken, Java—Thé	—	—	Küteteained, õild ja nende saadused—Combustibles, huules et leurs produits				—	—
39. " " Orange Pekoe, " "	83	83	108.	—	Segapuud—Bois mixtes	—	—	—
40. " " Tseillon, " "	90	90	109.	—	Kivistisi auru, Yorkshire—Houille de Yorkshire	0,41	—	0,41
41. " " Moning Hiina— " "	46	46	110.	—	" Newcastle—Houille de Newcastle	0,39	—	0,39
42. Kõhvi, Rio, Santos—Café de Rio, Santos	47	47	111.	—	sepa—Houille de forge	0,42	—	0,42
43. Keski-Ameerika sordi—Café d'Amér. Centr.	64	64	112.	—	Koks, valu—Cote de fonte	—	—	—
44. Kakao, Inglise—Cacao d'Angleterre	24	24	113.	—	gaasi—Coke de gaz	0,65	—	0,65
45. " Ameerika—Cacao d'Amérique	20,50	20,50	114.	—	Põlevkivi, I s. A.—Schiste combustible I sorte A.	0,10	—	0,10
46. " Hollandi — " d'Hollande	30	30	115.	—	II s. — " II	0,08	—	0,08
47. Riis, Burma II — Riz de Burma II	5,85	5,92	116.	—	III s. — " III	0,05	—	0,05
48. Sool, lahiline, Saksa—Sel d'Allemagne	0,51	0,51	117.	—	Põlevkivivõli—Houille de schiste combustible	1,70	—	1,70
49. " " Vene — de Russie	—	—	118.	—	Nafta, Vene—Naphte de Russie	2,31	—	2,33
50. " " Hispaania—Sel d'Espagne	—	—	119.	—	" Ameerika—Naphte d'Amérique	2,05	—	2,06
51. Heeringad, Yarmouth, Maties — Harengs d. Yarm.	49	49	120.	—	Petrooleum, Vene—Pétrole de Russie	2,69	—	2,75
52. " " Matfuis — " "	53	53	121.	—	" Ameerika—Pétrole d'Amérique	2,69	—	2,75
53. " " Šoti, Maties—Harengs d'Écosse	44	44	122.	—	Bensiin, Vene—Benzine de Russie	4,85	—	4,78
54. " " Matfuis — " "	62	62	123.	—	" Ameerika—Benzine d'Amérique	4,05	—	4,86
55. " " Norra — de Norvège	—	—	124.	—	—	—	—	—
56. " " Islandi— d'Islande	29	29	125.	—	—	—	—	—
57. Sealih: I s. — Viande de porc I sorte	17,20	16,13	Väetisained — Engrais				—	—
58. Pekk — Lard I sorte	—	—	126.	—	Superfosfaat, 18—20% — Superphosphate 18—20%	5,60	—	5,60
59. Loomaliha I s. — Viande de boeuf I sorte	9,80	10	127.	—	Toomasjahu, 16—17% — Scorie Thomas 16—17%	5,10	—	5,10
60. Ristikhehn — Trèfle	—	—	128.	—	Kaalisool, 30% — Sel de potasse 30%	—	—	—
61. Aasaheln — Foin des prés	—	—	129.	—	" 40% — " 40%	10,25	—	9,90
62. Õhkogiid, linaseemne — Tourteaux de graines d. lin	3,30	3,30	130.	—	Kaaniit, 12% — Cañite 12%	4,80	—	4,80
63. " päevalille — " de tournesol.	3,15	3,15	131.	—	Eesti fosforiit, 25—27% — Phosphor. du pays 25—27%	5	—	5
64. " puuvilla — " de coton	—	—	132.	—	Salpeter, Norra—Salpêtre de Norvège	19	—	19
65. " sooja — " de soya	3,40	—	133.	—	" Čiili — " de Chili	17	—	17
66. " palmi — " de palme	—	—	Värvid ja muu keemiakaup — Matières tinctoriales et autres produits chimiques				—	—
67. Nisuklind — Sons de froment	2,50	2,50	134.	—	Nigrosiin, veesulav, väljam. — Nigrosine fondante	88	—	88
68. Rukkiklind — Sons de seigle	—	—	135.	—	Tsinivalge, väljamaa — Blanc de zinc, étranger	13,30	—	13,30
Linaseeme, lina, rille, paber ja nahk—Graines de lin, lin, tissus, papier et cuirs								
69. Linaseeme, õil—Graines de lin,	—	—	136.	—	Tinavalge, " — " plomb	13,37	—	13,85
70. kdilvi — Graines d. lin p. semence	—	—	137.	—	Coaker, " — Coere étrangère	3,72	—	3,72
71. Lina, liivi, R—Lin de Livonie, R	24,25	135.	138.	—	Pesusooda—Soude	1,86	—	1,85
72. " Petseri, R — de Petersi, R	26,75	136.	139.	—	Seebikivi, Inglias — Pierre de savon d'Angleterre	4,97	—	4,95
73. " Võru, R — de Võru, R	25,25	137.	140.	—	Tuletikud—Allumettes	118	—	118
74. " Tartu, R — de Tartu, R	24,25	138.	—	—	—	—	—	—
75. Takud, Codilla I — Écoupe de Codilla I	—	—	—	—	—	—	—	—
76. " " II — " " II	—	—	—	—	—	—	—	—

Hinnad on antud punda kohta peale märgitute — Les prix sont indiqués par poud etc. les cas marqués ci-après: 1) liter—litre
2) 360 tk. — 360 oeufs, 3) tünn — baril, 4) arssin — arshine, 5) 10 punda 10 naela — 10 pouds 10 livres, 6) tubat — mille, 7) 100 kg,
8) 75 hg. 9) 500 pakki — 500 paquets.

Tab. 26. Turuhinnad juulis 1928 a. — Prix de détail en juillet 1928.

	Mõõdu- üksus	Tallinn			Paldiski	Rakvere	Narva	Paide	Haapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Petsari	Kuresaare
		Juuli 1928	Juuni 1928	Juuli 1927												
		1	2	3												
Hinnad sentides — Prix en cents.*)																
1. Sealihha, keedulihha—Viande de porc II s.																
2. praeliha — " " I																
3. Seapekk—Lard																
4. Loomalihha, supiliha—Viande de boeuf II s.																
5. praeliha— " " I																
6. Vasikalihha, esim. veerand—Viande de veau II s.																
7. Vasikalihha, tagum. veerand—Viande de veau I s.																
8. Lambalihha, esim. veerand—Viande de mout. II s.																
9. Lambalihha, tagum. veerand—Viande de mout. I s.																
10. Searasv, sulatam.—Graisie de porc.																
11. Searasv, sulatatud—Saindoux																
12. Loomarasv, sulafamata—Graisie d. boeuf, n. fond.																
13. Loomarasv, sulatatud—Graisie de boeuf, fondue																
14. Teevorst—Saucisson																
15. Sink—Jambon																
16. Räimed, värsked—Petits harengs baltiques, frais																
17. Kilud värsked—Esprouts frais																
18. Haugid —Brochets frais																
19. Ahvenad —Perches fraiches																
20. Särjed —Gardons frais																
21. Rälmed, soolatud—Petits harengs baltiq., saies																
22. Kilud soolatud—Esprouts saies																
23. Heringad soolatud—Harengs saies																
24. Kilud toostides—Esprouts en boites																
25. Rukks—Seigle																
26. Nisu—Froment																
27. Oder—Orge																
28. Kaer—Avoine																
29. Rukkijahu.—Farine de seigle																
30. Nisujahu, liht.—Farine de froment																
31. sšela — " " blutée																
32. Odrajahu, inimatoüks — Farine d'orge (pour																
33. Odrajahu, loomatoid.—Farine d'orge (p. fourr.)																
34. Odratangud—Grain d'orge																
35. Kruubiid—Orge perie																
36. Rukkileib—Pain de seigle																
37. Peentleb — demi-blanc de seigle																
38. Sepik—Pain de froment																
39. Sai—Pain blanc																
40. Piim, rõõsk.—Lait, frais																
41. Koor. —Crème fraiche																
42. hapu —vigre																
43. Kohupiim—Caillébotté																
44. Väi, meierei, rõõsakoor.—Beurre de ferme, frais																
45. köigi—Beurre de cuisine																
46. Kanamunad—Oeufs de poule																
47. Kartulid—Fommes de terre																
48. Porgandid—Carottes																
49. Peedid—Betteraves																
50. Kaalikad—Navets																
51. Herved, kollased, kuivatatud—Pois secs																
52. Oad, kuivatatud—Fèves sèches																
53. Kapsad, hapud—Choucroute																
54. värsked—Chou frais																
55. Sibulad—Oignons																
56. Riis—Riz																
57. Manna—Manna																
58. Makaronid—Macaronis																
59. Kartulijahu.—Fécule de pommes de terre																
60. Suhkur, peenike—Sucre en poudre																
61. Mesi—Miel																
62. Köögisool—Sel de cuisine																
63. Viljakohv—Café de grains																
64. Sigurid, praad-ta—Chicoorée non torréfiée																
65. Petuseep, sinine—Savon																
66. Petrooleum—Pétrole																
67. Tikud—Allumettes																
68. Ristikhein—Tréfle																
69. Timutihein—Fleüle																
70. Nurmehein—Autres herbagés																
71. Lühabein—Foin des prés																
72. Sochein—Foin des marais																
73. Rukkiõied —Paille de seigle																
74. Kaerapõhk — " d'avoine																
75. Odra — " d'orge																
76. Segaviljapõhk—Paille des cultures mixtes																
77. Kasepuud—Bois de bouleau																
78. Männipuud — " de pin																
79. Kuusepuud — " de sapin																
Kroonides — Ekr.*)																
100. Mä r k u s : Kursiviga — kaupluste väikemüügihinnaid — Chiffres en italique désignent les prix en magasins et boutiques.																
1) — livre, 2) — pound, 3) — stoor, 4) — patre, 5) — paquet, 6) — toise courante de longueur d'une archine, 7) toop — stoor, 8) liter —																
litre, 9) tollilised — de 16 pounces.																
*) Ekr=couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs). Cent=1/100 de la couronne.																

M ä r k u s : Kursiviga — kaupluste väikemüügihinnaid — Chiffres en italique désignent les prix en magasins et boutiques.
 1) — livre, 2) — pound, 3) — stoor, 4) — patre, 5) — paquet, 6) — toise courante de longueur d'une archine, 7) toop — stoor, 8) liter —
 litre, 9) tollilised — de 16 pounces.
 *) Ekr=couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs). Cent=1/100 de la couronne.

Tab. 27—28. ELUMAKSUMUS- ja SUURMÜÜGINDEKSID (geom. keskm.)
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros en valeurs or (moyenne geom.)

	Keskmiselt aast. Moyenne annuel.			1928 a.			Juuli 1927
	1925	1926	1927	Mai	Juuni	Juuli	

Tab. 27. ELUMAKSUMUSINDEKSID
N-indices du coût de la vie
A. (1913 = 100)

1. Toitlus—Alimentation	118	118	112	121	120	127	117
2. Korter—Logement	31	31	40	52	52	52	52
3. Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	83	78	80	81	81	81	81
Puud—Bois	91	81	83	81	81	81	84
Elekter—Electricité	45	43	43	43	43	43	43
Petrooleum—Pétrole	78	71	89	83	83	83	89
Tuletikud—Allumettes	71	55	53	122	122	122	52
4. Riieetus—Habillemeht	151	149	147	150	150	150	149
Riie—Étoffe	121	120	120	120	120	120	120
Õmblemine—Couture	150	150	150	150	150	150	150
Pesu—Linge	170	159	148	155	155	155	155
Jaiatsid—Chaussures	178	181	181	187	187	187	181
5. Puhastus—Hygiène et nettoyage	100	99	95	100	100	100	94
Seep—Savon	152	146	123	109	109	109	117
Saun—Bain	52	52	52	73	73	73	52
Habemeajamine—Barbe	105	105	105	105	105	105	105
Juukselõikus—Coiffeur	121	121	121	121	121	121	121
6. Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	75	77	78	78	78	78	78
Tall.—Nõmme pil. hind—Chem. de fer	72	75	79	79	79	79	79
Tram.—Tramway	70	70	70	70	70	70	70
Postitarif—Tarif postal	82	86	86	86	86	86	86
7. Haridus—Instruction	94	94	94	94	94	94	94
8. Lõbustus—Divertissements	138	142	142	143	143	143	142
Teater—Théâtre	56	56	56	56	56	56	56
Kino—Cinéma	46	46	46	46	46	46	46
Tubak—Tabac	169	174	174	174	174	174	174
Alkohol—Alcool	140	142	142	153	153	153	142
9. Muud kulud—Autres dépenses	91	90	92	97	97	98	96
Üldindeks—N.-ind. général du coût de la vie	107	106	105	113	112	116	110

B. (1922 = 100)

Toitlus—Alimentation	123	122	117	126	125	132	122
Korter—Logement	136	136	175	227	227	227	227
Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	93	84	80	90	90	90	90
Riieetus—Habillemeht	107	106	105	107	107	107	106
Puhastus—Hygiène et nettoyage	107	106	102	107	107	107	101
Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	134	138	140	140	140	140	140
Haridus—Instruction	141	141	141	141	141	141	141
Lõbustus—Divertissements	128	132	132	132	132	132	132
Muud kulud—Autres dépenses	120	119	122	129	129	130	127
Üldindeks—N.-ind. général	120	118	117	126	126	130	123

Tab. 28. SUURMÜÜGINDEKSID (kaalumatla keskm.)
Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées).
A. (1913 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'importation							
Toiduained—Denrées aliment.	112	108	110	113	111	109	113
Sellest koloniaalkaubad—Dont denrées coloniales	84	83	94	82	81	81	84
Sõdaained—Denrées fourragères	180	154	156	194	194	200	160
Tööstussaadused—Matières premières et produits industriels	103	99	94	88	87	87	94
Kokku sisseveetav. ained—Gr. total	115	109	108	109	108	107	109
Väljaveetavad ained—Articles d'exportation							
Toiduained—Denrées aliment.	126	114	108	127	122	128	107
Tööstussaadused—Matières premières et produits industriels	129	121	127	142	141	141	127
Lina—Lin	220	149	184	243	229	...	180
Kokku väljaveetav. ained—Gr. total	135	120	122	143	139	142	122
Üldindeks—Nombre-indice général	124	114	114	123	121	122	115
Sellest toiduained—Dont denrées alimentaires	118	110	109	119	116	117	110
Tööstussaadused—Dont matières prem. et prod. industr.	114	108	107	110	110	109	109

B. (1922 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	106	100	99	100	99	99	101
Väljaveetavad ained—Articles d'export.	114	101	108	121	117	120	108
Üldindeks—N.-ind. général	109	101	101	109	107	108	102

Hinnamuutused 1928 a. juulis eelmise kuuga võrreldes:

Elumaksumusindeksid

Kallinenud:		Odavnenud:	
juuni juuli		juuni juuli	
Kartulid	168 230 snt. lsvk.	Kohupiim	18 17 snt. nl.
Porgandid	6 20 " nl.	Loomaliha	45 42 " "
Peetid	6 12 " "	Lambaliha	46 43 " "
Kaalikad	8 15 " "	Vasikalih	28 26 " "
Sibulad	25 30 " "	Haugid	25 20 " "
Piim	16 17 " tp.		
Või, meierei	115 116 " ni.		
" köõgi	90 94 " "		
Rälmad, värsked	11 15 " "		

Indeks on juulis tõusnud keeduvilja (kartulite, porgandite, peetide, sibulate ja kaalikate) tunduvalt sseoonist tingitud kallinemisest. Tähtendatud ainete arvel on toitluse indeks tõusnud 7 punkti võrra.

La hausse a été causée par l'enchérissement des pommes de terre, carottes, betteraves, oignons et des navets. La hausse due à ces denrées est de 7 p.

Suurmüügindeksid

Kallinenud:		Odavnenud:	
juuni juuli		juuni juuli	
Oder, õlle	3,98 4,08 kr. pd.	Rukis	3,80 3,58 kr. pd.
Kaer, toidu	3,37 3,55 " "	Rukkijahu	4,10 3,85 " "
Seebikivi	4,95 4,97 " "	Nisupüü	" " " "
Kartulid	1,14 1,50 " "	pehme	8,00 7,90 " "
Või	44,00 46,20 " "	Nisupüü	" " " "
Munad	106,0 111,6 " kast	sõre	8,08 7,98 " "
Sealiha	16,13 17,20 " pd.	Riis	5,92 5,85 " "
		Subkur	6,61 6,58 " "
		Petrooleum	" " " "
		Vene	2,75 2,69 " "
		Bensin	4,82 4,65 " "

Indeksite koostamisviisi ja arvund eelmise aja kohta v. „E. St.“ Nr. 77(4).

Méthodes de calcul des nombres-indices
Les nombres-indices recalculés à l'occasion de l'introduction de la couronne-or sont établis d'après les mêmes principes que dans les calculs antérieurs, avec les changements peu importants.

En vertu de la décision de la conférence esto-lettonne des statisticiens les calculs ont été faits d'après les deux bases distinctes: année 1913 et année 1922. D'ailleurs, comme désormais toutes les moyennes sont géométriques, le renversement de la base peut s'effectuer sans aucune difficulté.

Les nombres-indices du coût de la vie pour Tallinn sont établis conformément aux résultats de l'enquête budgétaire parmi les ménages ouvriers à Tallinn en octobre 1925 (V. Recueil Nr. 48[3]).

Le nombre-indice pour l'alimentation comprend le coût d'un panier de provision de 51 produits différents dont la valeur nutritive égale 3 820 calories.

Poids des groupes sont suivants:

Alimentation	58,5%
Loyer	7,5%
Chauffage et éclairage	5,8%
Habillement	15,7%
Hygiène du corps et nettoyage	2,7%
Voyages, circulation, poste	0,7%
Frais d'instruction (gournaux)	2,7%
Cinéma, théâtre, tabac, boissons	2,8%
Autres dépenses	3,6%

Comme prix sont appliqués: les prix de produits d'alimentation au marché de Tallinn de même que dépenses pour l'électricité et chauffage des vêtements et chaussures dans les magasins de confection, les salaires dans les ateliers des tailleurs etc.

Les nombres-indices des prix de gros sont les moyennes géométriques non pondérées. Le nombre-indice général comprend 42 articles.

Liste des marchandises groupement ainsi que les données de 1913—28 v. Recueil 77(4) pp 266—267.

Tab. 29. Töböörside ja eravahetatliskontorite tegevus juunis 1928 a.
 Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en juin 1928.

Töböörside arv		Eravahetatliskontorid		Agences d'affaires privées		Bourses du travail et administrations publiques		Tööajalaste töböörside		Bourses du travail des administrations publiques		Tööajalaste töböörside		Tööajalaste töböörside		Tööajalaste töböörside		Tööajalaste töböörside		Tööajalaste töböörside	
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
31	17	39	55	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
141	141	4	17	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
41	41	23	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	2	55	64	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
88	88	64	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
7	7	5	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	6	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	17	81	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	24	17	17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
65	65	175	175	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86
260	260	595	595	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175
27	27	13	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
31	31	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109

- Põllu- ja siiditööstused—Ouvriers agric. et horticult.
- Metsatööstused—Forestiers
- ja 4. Kaev. ja mürd. ning nende saad. tööstused
- Metallitööstused—Ouvriers en métaux
- Tekstiil- ja tekstiil- tööstused—Ouvriers dans l'industrie textile
- Riide- ja riide- tööstused—Ouvriers de la confection de vêtem.
- Puit- ja puit- tööstused—Ouvriers dans la construction
- Puit- ja puit- tööstused—Ouvriers dans l'industrie du bois
- Transport- ja siiditööstused (ka keinetööst.)
- Kauplus- ja kauplus- tööstused (ka keinetööst.)
- Kauplus- ja kauplus- tööstused (ka keinetööst.)
- Majasektori- ja kontoriametnikud—Empl. de bureau
- Majasektori- ja kontoriametnikud—Service domestique
- Liht- ja liht- tööstused—Journaliers
- Muud tööstused—Autres ouvriers

1. Põllumajandus ja siidandus—Agricult. et horticult.
 2. Metsandus—Exploitation des forêts
 3. ja 4. Murrud ja kaevand. ja nende saaduste t. j.
 5. Metallitööstus—Industrie des métaux
 9. Tekstiil- ja tekstiil- tööstused—Industrie textile
 10. Puit- ja puit- tööstused—Industrie du bois
 12. Paberi- ja paberi- tööstused—Industrie du papier
 15. Keht- ja keht- tööstused—Confection de vêtements
 16. Riide- ja riide- tööstused—Confections
 19. Kaubandus- ja kaubandus- tööstused—Commerce
 20. Transport- ja siid- tööstused—Transport et communication
 24. Liht- ja liht- tööstused—Service domestique
 27. Muud tööstused—Autres industries

1. Tallinna linna
 2. Tartu linna ja maa
 3. Valga linna
 4. Pärnu linna
 5. Viljandi linna
 6. Narva linna
 7. Rakvere linna
 8. Harjuma
 9. Saaremaa
 10. Võru linna ja maa
 11. Pelecinmaa
 12. Antsla
 13. Nõmme
 14. Põltsama
 15. Haapsalu
 Kokku

Kokku 1/1 — 30. VI, 1928 a. — Total.
 Mai 1928 a. — Mai 1928
 Juuni 1927 a. — Juin 1927

1) 1. jaanuariks 1928 a. 2) Tõend, kude 1. kuupäevaks jätitud töötute ja vahakohade keskmise arv. 3) Vähem määrat töötute arv. 4) Sellest maha arvatud töötute arv, mis ei ole registreeritud. 5) Oovriers des industries extractives, des produits d'extraction et ouvriers verriers. 6) Ouvriers des transports et des communications. 7) Employés de magasins (aussi garçons de bureau). 8) Industries extractives et transformation de leurs produits.

Tab. 31. TÖÖNNETUSED TÖÖSTUSETTEVÖTTES JUUNIS 1923 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en juin 1923.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtted) Grand. entrep. (plus de 20 travailleurs)	Sellest—Dont		Kesk-tööstus (5—19 töötaja- ga ettevõtted) Entreprises moyennes (de 5—19 travail- leurs)	Kokku Total	Mai 1928
		Üle 50 töötaja- ga ettevõtted Entr. ayant plus de 50 travail- leurs	20—49 töötaja- ga ettevõtted Entr. ayant 20—49 tra- vailleurs			
I. Murrud ja kaevandused	109	104	5	—	109	80
II. Mineraalide ümbertöötamine	41	22	19	—	41	25
III. Metallitööstus	52	41	11	2	54	60
IV. Keemiatööstus	7	5	2	—	7	16
V. Nahatööstus	1	1	—	—	1	4
VI. Tekstiilitööstus	128	127	1	1	29	89
VII. Puutööstus	99	88	11	20	119	86
VIII. Paberitööstus	35	31	4	—	35	25
IX. Poligraafiatööstus	—	—	—	—	—	—
X. Toidu-, maitseain. ja jookide tööst. XI. Kehakaitse- ja pudukaupade tööstus	15	14	1	—	3	2
XII. Ehitustööstus	9	5	4	—	9	10
XIII. Elektri- ja gaasi- ja veevar. XIV. Puhastustööstus	2	1	1	—	2	2
Kokku—Total	498	439	59	27	525	414
Kokku—Total 1. I. — 30. VI 1928	2516	2262	254	127	2643	—

Pour la nomenclature franc. s'adres-
ser à la page précédente

Tab. 32. TÖÖSTUSETÖÖLISTE ARVU LIHKUMISE INDEKSID (1-ks kuupäevaks).

Nombres-indices du mouvement du nombre de main d'oeuvre dans les entreprises industrielles (au 1-er du mois).

	A. Liikuvale baasil (eelmise kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant)										B. Indeksid baasil 1. I. 1927 = 100. B. Base 1. I. 1927 = 100			
	Töötajad ¹⁾ —Travailleurs en général ¹⁾					Töölised—Ouvriers					Töötajad ¹⁾		Töölised	
	Suur. ja kesk- tööstus	Suurtööstus	50 ja üle töötajaga	20—49 tööt. Kesk-tööstus (5—19 tööt.)	En- treprises grandes et mo- yennes	Grandes entreprises	50 et plus de travail- leurs	20—49 travail- leurs	Entreprises moyennes (5—19 ou- vriers)	Suur. ja kesk- tööstus	Suurtööstus	En- treprises grandes et moyennes	Grandes entreprises	
1927 Jaanuar	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
Veebruar	100,8	100,4	100	102,5	103,2	100,9	100,5	100,2	102,7	103,1	100,8	100,4		
Märts	103,7	103,5	103,3	104,8	105,1	104,2	101,0	103,8	105,5	105,5	104,5	103,9		
Aprill	103,0	102,8	101,8	109,0	104,3	103,4	103,2	102,1	110,5	104,6	106,8	108,7		
Mai	99,5	100,6	100,5	101,2	92,9	99,5	100,6	100,5	101,3	93,1	107,1	107,4		
Juuni	105,8	106,6	106,4	107,4	101,0	106,6	107,4	107,2	108,4	101,0	113,3	114,5		
1928 Jaanuar	99,3	98,8	99,2	96,5	102,0	99,1	98,6	99,1	95,9	101,9	102,0	101,8		
Veebruar	103,0	102,4	101,7	106,7	106,7	103,3	102,7	102,0	107,9	107,0	105,1	104,4		
Märts	108,6	108,6	102,5	103,8	103,9	104,0	103,9	102,8	110,2	104,7	108,9	108,1		
Aprill	101,0	101,2	100,7	103,7	99,9	101,2	101,3	100,8	104,0	100,3	110,0	109,4		
Mai	101,6	101,5	101,3	102,7	101,9	101,8	101,8	101,6	102,7	102,0	111,7	111,0		
Juuni	106,6	107,2	105,2	117,8	103,1	107,2	107,9	105,6	119,9	103,1	119,1	119,0		
Juuli	99,8	99,5	98,2	105,7	100,8	91,7	99,6	98,2	106,6	100,2	118,7	118,5		

Tab. 25. TOIDUAINETE MAKSUMUS KALORILISE SISALDUSE JÄRLE 1925—1928 a.

COÛT DES DENRÉES ALIMENTAIRES À LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1925—1928.

	1000 kalori maksumus (sentides)—Coût par 1000 calories (en cents)							1000 kalori maksumus (sentides)—Coût par 1000 calories (en cents)						
	Keskmiselt Moyenne			1928				Keskmiselt Moyenne			1928			
	1925	1926	1927	V	VI	VII	1925	1926	1927	V	VI	VII		
1-2. Sealiha—Viande de porc	54	54	44	51	53	53	36	36	36	10	10	10		
3. Seapekk—Lard	22	21	16	20	20	20	37	Peenteib — „ demi-bl. de seigle	15	14	14	15	15	
4-5. Loomaliha—Viande de boeuf	59	66	53	67	69	64	38	Sepik — „ de froment	18	16	15	15	15	
6-7. Vasikalha — „ de veau	50	55	48	45	49	45	39	Naelasai — „ blanc	18	17	18	18	18	
8-9. Lambaliha — „ de mouton	34	37	35	43	41	39	40	Rõõskpiim—Lait frais	22	22	21	21	21	
10. Searasv sulatam.—Graisse de porc	22	21	18	20	20	20	42	Hapukoos—Crème aigre	33	32	31	31	31	
11. „ sulat.—Saindoux	22	19	18	21	21	21	43	Kohupiim—Caillebotte	37	38	41	42	42	
12. Loomarasv sulatam.—Graisse de boeuf non fondue	14	14	12	14	14	13	44	Või, meierit.—Beurre de table kõrgi — „ de cuisine	38	35	35	37	38	
14. Teevorst—Saucisson	77	83	80	80	80	80	45	Taimevõi — „ végétal	32	31	31	28	30	
15. Sink—Jambon	43	43	38	40	40	40	46	Taimevõi — „ végétal	18	17	17	17	17	
16. Raimed, värsked—Petits harengs balli ques, frais	57	59	53	49	44	61	47	Kartulid—Pommes de terre	54	54	54	54	54	
17. Klud, värsked—Esports frais	52	72	48	35	42	—	48	Porgandid—Carottes	112	107	99	84	78	
18. Haugid — „ Brochets	142	118	118	99	118	94	49	Peedid—Bettaraves	10	8	8	13	12	
19. Ahvenad — „ Perches fraîches	102	104	96	75	75	99	50	Kaalikad—Navets	37	47	33	34	40	
20. Tursad — „ Morue	89	66	53	42	45	58	51	Hernalikad—Pois séchés	41	52	53	36	43	
21. Raimed, soolat.—Pet. har. ball. salés	48	50	52	56	56	56	52	Oad — „ Fèves	43	62	69	45	72	
22. Klud — „ Esports salés	35	43	36	28	—	—	53	Kapsad, hapud—Choucroute	13	13	13	15	15	
23. Heeringad — „ Harengs	38	37	37	37	37	37	54	Oad — „ Fèves	12	14	11	11	16	
29. Rukkiijahu—Farine de seigle	7	5	6	8	8	8	55	Kapsad, hapud—Choucroute	124	276	249	174	174	
30. Rukkiipüü — „ hüttee	10	8	9	10	10	10	56	„ värsked—Choux frais	78	172	132	94	—	
30. Sepikijahu — „ de froment	12	11	11	11	11	11	57	Sibulad—Oignons	215	168	145	137	191	
Nisupüü — „ blütée	16	17	16	16	16	16	58	Riis—Riz	14	14	14	14	14	
32. Odratjahu — „ d'orge	9	9	9	9	9	9	57	Manna—Manné	18	18	17	17	17	
34. Odratagud—Gruau d'orge	11	11	10	11	11	11	58	Makaroniid—Macarons	26	24	21	20	20	
35. Kruubid—Orge perlé	12	12	12	12	12	12	59	Kartulijahu—Féoule de pom. de terre	15	13	12	15	15	
							60	Suhkur, peentke—Sucre en poudre	12	11	12	11	11	
							61	Mest—Miel	65	75	65	64	64	

¹⁾ Töölised, tehniline personal, ametnikud ja teenijad. — Ouvriers, personnel technique, employés et service.

Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921—1928 a. (järg) —

	Laevandus — Navigation								Kapitali emissioonid — Emissions des capitaux							
	Vähisõit — Grand cabotage				Rannasõit — Petit cabotage				Aktiaseltsed ja osatühisusi — Sociétés par actions et anonymes							
	Tallinna sadamasse Port de Tallinn		Teistesse sadamatesse Autres ports		Tallinna vana- ja uusadama Dour ports de Tallinn		Teistesse sadamatesse Autres ports		Asutatud Sociétés fondées		Kapitali suured — Augmentation de capitaux		Likvideeritud Liquidations		Kapitali vahendid — Dividends	
	Arv n-bre	2)	Arv n-bre	2)	Arv n-bre	2)	Arv n-bre	2)	Arv Nomb.	Summa Mont. 10000 kr. en 10000 cour.)	Arv Nomb.	Summa Mont. 10000 kr. en 10000 cour.)	Arv Nomb.	Summa Mont. 10000 kr. en 10000 cour.)	Arv Nomb.	Summa Mont. 10000 kr. en 10000 cour.)
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	
Aastas kokku 1921	1706	749	806	75	3 203	99	2 306	148	...	...	...	...	...	...	...	
Total 1922	1 650	668	1 091	...	2 754	128	3 069	230	...	...	...	...	...	...	...	
1923	1 372	570	1 076	...	1 819	98	3 483	215	...	...	...	...	...	...	...	
1924	1 571	654	995	...	1 755	92	4 480	264	...	...	...	...	...	...	...	
1925	1 324	580	1 174	...	1 522	80	4 151	239	28	182,5	9	214,7	8	66,5	1	
1926	1 504	702	1 188	...	1 458	78	4 082	253	28	169,5	12	47,7	7	49,0	...	
1927	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
Keskmine kuus 1921	147	62	67	6	272	8	197	12	...	...	...	...	...	...	...	
Moyenne mens. 1922	138	56	91	8	230	11	306	19	...	...	...	...	...	...	...	
1923	114	47	90	10	152	8	290	18	...	...	...	...	...	...	...	
1924	131	55	83	9	146	8	373	22	...	...	...	...	...	...	...	
1925	110	48	98	12	137	7	346	20	2,3	15,2	0,7	17,9	0,7	5,5	0,1	
1926	128	59	97	12	122	7	390	21	2,3	14,1	1	4,0	0,6	4,1	...	
1927	78	39	...	...	12	1	6	1	3	18,5	2	4,5	1	5,0	...	
1927 Jaanuar—Janvier	51	34	...	...	...	...	...	...	2	8,0	1	2,0	1	18,0	...	
Veebruar—Février	57	37	...	...	1	2	5	...	2	13,0	...	...	...	...	...	
Märts—Mars	74	44	47	5	27	2	228	10	2	10,0	...	1	5,0	...	...	
Aprill—Avril	123	55	164	20	188	11	692	37	2	14,0	2	5,7	1	5,0	...	
Mai—Mai	149	70	187	17	240	11	842	41	1	5,0	...	2	15,0	...	...	
Juuni—Juin	160	89	139	22	263	12	712	40	...	...	2	11,5	...	...	...	
Juuli—Juillet	178	84	140	27	307	13	610	38	1	5,0	2	6,0	...	...	...	
August—Août	160	66	103	19	208	9	581	33	4	21,5	1	12,0	...	...	...	
September—Septembre	165	62	213	17	110	9	561	26	1	5,0	...	...	1,0	...	...	
Oktoober—Octobre	206	64	133	17	63	8	347	22	4	18,0	...	...	...	...	...	
November—Novembre	118	58	22	4	39	3	98	6	6	51,5	2	6,0	...	...	...	
Detsember—Décembre	64	48	...	...	5	99	...	...	3	170	...	100	...	...	...	
1928 Jaanuar—Janvier	52	37	...	...	...	...	...	...	3	165	...	...	...	...	...	
Veebruar—Février	50	34	...	...	...	...	...	...	1	25	...	30	...	60	...	
Märts—Mars	72	46	1	...	13	1	75	2	3	180	1	30	...	...	...	
Aprill—Avril	165	77	221	21	140	9	675	33	2	405,5	1	150	...	...	...	
Mai—Mai	199	72	229	24	234	11	758	46	2	65	1	30	...	...	...	
Juuni—Juin	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	

	T o o d a n g (aktiasjalused ettevõtted) Production des entreprises soumises à l'accise										Demograafia — Démographie					
	Põlevikuli tootang (tuh. ton.) Production de la sciziste combustible (milliers de tonnes)										Rahvalikumine linnades Mouvement de la population dans les villes					
	Virret (tuh. hl.) Moût (milliers de hl.)	Pärm (ton.) Levure (ton.)	Paberose (mill. k.) Cigarettes (million)	Tubakat (ton.) Tabac (ton.)	Tuletikke (mill. toosi) Allumettes (million de boîtes)	Kõlase (mill. tk.) Tubes à cigarettes (million)	Likööre (hl.) Liqueurs (hl)	Veine (hl.) Vins (hl)	Sündinud Naissances	Sisseeõituid Arrivées	Kõrvalt sisse Kõrvalt sisse Changement du logement	Surnud Décés	Väljaseõituid Départs	Teadmata kuhu Inconnu	Kõrvalt välja Kõrvalt välja Changement du logement	
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	
Aastas kokku 1921	29	72	114	272	89	330	1 306	258	96	...	...	...	...	...	...	
Total 1922	87	123	320	380	63	537	1 593	777	139	...	...	...	...	...	...	
1923	144	161	665	444	74	465	1 622	746	202	...	...	...	...	...	...	
1924	144	176	668	420	123	459	1 315	1 005	235	...	...	...	...	...	...	
1925	147	163	974	300	207	463	1 558	2 752	239	2 052	126 951	75 228	3 328	120 786	11 691	
1926	109	185	829	292	167	460	1 867	1 410	335	2 384	114 877	79 148	3 754	105 283	11 850	
1927	108	178	1 026	251	176	428	1 954	1 276	256	2 320	124 944	96 685	3 916	108 877	16 009	
1927	2	6	9	17	3	28	109	22	8	...	...	...	...	...	...	
Keskmine kuus 1921	7	10	27	32	5	45	132	65	12	...	...	...	...	...	...	
Moyenne mens. 1922	11	13	55	37	6	39	185	62	17	...	...	...	...	...	...	
1923	12	15	56	35	10	38	110	84	20	...	...	...	...	...	...	
1924	12	14	81	25	17	39	130	229	20	171	10 579	6 269	277	10 068	974	
1925	9	14	69	24	14	38	156	118	28	199	9 573	6 596	318	8 774	988	
1926	9	15	85	21	15	36	163	106	21	193	10 412	8 057	326	9 073	1 384	
1927	5	13	68	21	16	42	125	106	19	201	7 810	6 733	419	6 135	949	
1927 Jaanuar—Janvier	7	13	86	15	17	38	175	59	26	208	5 553	6 274	316	4 577	2 394	
Veebruar—Février	9	18	68	19	13	29	147	46	23	195	7 132	6 900	363	7 645	1 045	
Märts—Mars	9	15	81	20	16	41	144	120	29	191	8 633	9 191	367	9 785	1 389	
Aprill—Avril	8	15	75	19	13	33	165	169	19	185	11 368	8 689	296	20 051	1 690	
Mai—Mai	11	11	89	32	15	36	97	108	20	174	11 633	7 518	286	14 040	1 372	
Juuni—Juin	13	13	107	28	16	40	146	60	19	176	17 205	8 066	284	12 361	1 228	
Juuli—Juillet	10	14	96	22	14	38	189	83	20	199	19 647	9 942	292	9 174	1 248	
August—Août	7	15	84	19	12	35	191	161	17	284	11 368	9 981	275	7 415	1 345	
September—Septembre	8	14	83	18	15	33	185	95	16	181	10 254	9 181	334	5 615	1 151	
Oktoober—Octobre	7	23	76	18	12	27	232	197	16	229	7 916	7 555	333	6 753	1 283	
November—Novembre	8	14	89	20	11	29	187	117	21	273	9 289	7 694	419	8 708	1 248	
Detsember—Décembre	7	18	68	19	10	32	209	947	20	158	6 052	6 624	329	5 786	1 056	
1928 Jaanuar—Janvier	13	19	103	18	12	42	286	141	26	194	6 876	6 960	370	5 819	1 287	
Veebruar—Février	9	16	81	15	9	32	155	78	19	177	6 970	6 164	336	7 152	1 239	
Märts—Mars	11	18	89	17	10	30	225	96	26	156	8 471	7 503	295	12 389	1 735	
Aprill—Avril	12	17	103	23	11	34	281	132	...	232	11 329	8 165	321	17 936	1 908	

1) 10 000 kroonides, 1921—24 milj. mk.—En 10 000 couronnes, 1921—24 en millions mk. 2) Maht tuh. ton.—En milliers de tonnes.

Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1921—1928 (suite).

Tööstus — Industrie

Raietuskassa liikmeid Membres des caisses de maladie	Töötajate arv suurtoöstuses Nombre des employés dans les grandes entreprises				Tööbörside tegevus Activité des bourses du travail				
	Üldarv Nombre total	Viimase kuu- päeval Au dernier du mois	Neist töölist Dont ouvriers		Üldse registreeritud tööliste arv Nombre total des trav. enregistrés	Tööliste arv viimase kuupäeval N. des éléments au dernier du mois	Üldine vabakoh- vade arv Nombre total des places vacantes	Vabakohvade arv Viimase kuupäeval N. des places vac. au dernier du mois	Tööd saanud arv Kunns.—Placements au cours du mois
			Üldarv Nombre total	Viimase kuupäeval Au dernier du mois					
01	02	03	04	05	06	07	08	09	100
19 497	..	..	..	..	48 402	25 750	15 847	3 763	12 031
23 633	389 601	361 600	343 358	316 639	61 255	35 400	15 259	1 660	13 391
33 359	..	..	..	..	..	..	..	..	..
33 695	..	28 349	..	..	1 810	945	803	151	451
34 350	..	51 102	..	..	1 546	746	612	170	442
37 064	32 400	29 598	27 777	25 135	3 993	1 314	771	162	608
39 440	32 247	29 858	29 706	25 761	5 089	2 406	1 870	301	1 514
38 501	32 467	30 138	28 613	26 380	5 105	2 950	1 272	183	1 116
38 872	32 972 ¹⁾	29 270 ¹⁾	28 604 ¹⁾	26 865 ¹⁾	4 033	2 145	1 310	313	1 002
37 873	29 978	28 187	26 014	24 450	7 656	4 481	2 216	242	1 974
37 290	30 451	29 177	26 615	25 435	7 450	4 734	1 656	78	1 578
36 244	31 850	29 994	28 035	26 253	7 147	4 405	1 450	108	1 342
34 345	32 473	30 166	28 629	26 407	6 194	2 970	1 472	88	1 394
34 620	34 546	32 147	30 063	28 361	5 442	2 337	882	62	820
35 856 ²⁾	35 273	32 651	31 386	28 822	3 611	1 907	915	106	794
36 312	35 367	31 675	31 452	27 882	2 688	729	1 063	488	589
36 549	34 085	31 055	30 134	27 297	1 614	809	567	91	476
38 662	32 866	29 631	29 045	25 923	1 934	1 201	677	267	418
39 468	31 496	29 402	27 717	25 639	3 810	2 894	847	64	589
39 763	31 219	28 056	27 417	25 242	6 714	4 526	1 886	53	1 630
38 354	30 047	28 617	26 251	24 898	6 995	4 437	1 828	33	1 795
38 225	31 071	29 312	27 224	25 678	7 985	4 421	2 755	236	2 519
37 376	31 487	30 358	27 618	26 583	6 482	4 113	1 348	134	1 207
36 034	32 587	30 716	28 726	26 928	6 114	3 134	1 320	87	1 233
34 205	33 233	31 135	29 377	27 403	2 901	2 162	1 319	124	981
34 918	36 167	33 434	32 228	29 556	3 970	1 470	1 221	105	1 026
36 339	36 583	33 274	32 582	29 443	2 369	883	786	170	596

Põhikp. kaudu Par les cordons de la frontière ²⁾	Loomataudid — Épi-zooties												Suurmüügiindeksid (geom. keskm.) — N. indices des prix de gros (moy. géom.)											
	1913 = 100												1922 = 100											
	Sisseveetavad ained Articles d'importation						Väljaveetavad ained Articles d'exportat.						Sellest Dont											
	Üldindeks N. indice général	Toiduained Denrées aliment.	Tööstussaadused Matières premières et produits industr.	Kokku Total	Üldindeks N. indice général	Toiduained Denrées aliment.	Tööstussaadused Matières premières et produits industr.	Kokku Total	Üldindeks N. indice général	Toiduained Denrées aliment.	Tööstussaadused Matières premières et produits industr.	Kokku Total	Üldindeks N. indice général	Toiduained Denrées aliment.	Tööstussaadused Matières premières et produits industr.	Kokku Total								
117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138			
46 554	30 288	111	44	82	1974	159	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
35 879	30 338	123	48	69	921	255	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
39 719	38 068	109	4	96	295	391	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
35 330	35 734	80	12	49	299	514	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
35 944	39 219	79	4	145	211	429	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
127 405	190 262	65	7	144	145	581	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
192 690	194 441	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
3 879	2 524	9	4	7	115	21	96	68	120	119	108	97	128	195	119	113	96	123	100	100	100			
2 990	2 528	10	4	6	77	13	92	70	133	108	104	115	128	134	127	114	102	117	96	107	101			
3 310	3 172	7	—	8	25	39	92	79	142	103	103	117	118	235	127	116	109	110	100	107	103			
2 944	2 978	9	1	4	25	43	94	74	140	103	115	126	129	220	135	124	118	114	106	114	109			
2 999	3 268	7	—	12	18	36	112	84	180	108	109	114	121	143	120	114	110	108	100	101	101			
10 617	10 855	5,4	0,6	12,0	12,1	48,4	108	83	154	99	109	114	121	143	120	114	110	108	100	101	101			
16 058	16 209	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
10 316	10 618	5	4	8	19	24	112	86	146	99	110	105	118	124	113	111	109	108	102	95	99			
10 003	10 257	8	—	10	13	14	113	86	146	97	109	103	119	137	114	111	109	107	101	96	99			
12 479	12 735	4	—	28	16	37	112	86	146	97	109	102	118	154	116	112	107	107	101	98	99			
15 392	16 002	7	1	11	3	35	111	85	146	96	108	98	119	175	114	111	105	106	100	96	98			
16 812	17 019	8	—	6	1	41	113	86	153	95	109	87	119	180	114	111	105	106	101	96	98			
26 100	26 325	11	—	10	11	130	114	86	162	94	110	102	125	180	119	114	109	103	101	100	101			
20 963	20 714	20	—	7	12	192	113	84	160	94	109	107	127	180	122	115	110	109	101	103	102			
22 456	22 750	42	—	18	6	272	109	83	156	93	107	112	127	180	125	115	110	108	98	105	101			
16 458	16 793	11	—	9	2	160	107	82	153	91	105	116	129	180	128	115	111	108	97	108	102			
14 156	14 445	4	1	2	18	108	107	81	164	91	105	117	131	270	135	118	111	108	97	113	104			
12 653	12 649	5	—	8	4	53	107	81	170	90	105	119	132	236	134	118	112	108	97	113	104			
14 902	14 134	4	1	9	40	108	107	82	175	89	106	119	133	235	134	118	113	108	98	113	104			
12 788	12 972	4	—	9	20	17	110	82	182	89	107	119	136	234	136	119	114	109	99	115	106			
13 808	14 115	9	1	8	9	14	108	82	185	89	107	124	137	260	141	121	115	109	99	118	107			
15 889	15 929	3	—	14	12	30	110	82	186	88	107	128	137	256	142	121	117	109	99	119	108			
18 924	19 107	8	—	14	9	25	113	82	193	87	108	130	137	249	142	123	120	108	100	120	109			
23 982	24 505	9	—	13	25	58	113	82	194	88	109	127	142	243	143	123	119	110	100	121	109			
27 519	25 986	17	—	25	6	84	111	81	194	87	103	122	141	229	139	121	116	110	99	117	107			

1) Eelmise poolaasta andmed. 2) 1913 aasta—année 1913. 3) Ühes piirivalve punktidega—Y compris les cordons de la garde-frontière.

Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921—1928 a. (järg).
 Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1921—1928 (suite).

		Elumaksumusindeksite käik 1913—28 (geom. keskm.) Nombres-indices du coût de la vie 1913—1928 (moy. geom.)																			
		1913 = 100									1922 = 100										
		Toitlus	Korter	Kütte ja valgustus	Riietus	Publastus	Reisid, liikumine, post	Hariidus	Lõhustus	Muud kulud	Üldindeks	Alimentation	Logement	Chauf. et éclairage	Habillement	Hig. du corps et nettoyage	Voyag., circulat., poste	Instructon	Diversissements	Autres dépenses	N.-indice général
		139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158
1921	1913	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	104	435	112	71	107	180	151	93	133	112
	1921	104	10	83	124	79	44	57	120	63	85	108	44	93	88	84	80	85	111	84	95
	1922	98	23	90	141	93	56	66	108	76	91	100 ¹⁾	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	1923	115	34	86	135	89	56	83	106	82	102	120	147	96	98	95	100	125	99	108	114
	1924	106	28	83	129	86	54	69	102	76	94	110	123	93	92	92	98	105	95	100	105
	1925	118	31	83	151	100	75	94	138	91	107	123	136	98	107	107	134	141	128	120	120
1927	1926	118	31	76	149	99	77	94	142	90	106	122	136	84	106	106	138	141	132	119	118
	1927	112	40	80	147	95	78	94	142	92	105	117	175	89	105	102	140	141	132	122	117
	1927 Jaanuar—Janvier	115	31	82	140	99	78	94	142	90	104	119	136	91	104	106	140	141	132	120	117
	1927 Veebruar—Février	115	31	80	146	97	78	94	142	90	104	120	136	96	104	103	140	141	132	119	117
	1927 Märts—Mars	113	31	81	146	97	78	94	142	90	103	118	136	90	104	103	140	141	132	119	116
	1927 Aprill—Avril	114	31	80	146	97	78	94	142	90	104	118	136	89	104	103	140	141	132	119	116
	1927 Mai—Mai	114	31	81	146	94	78	94	142	89	104	119	136	90	104	101	140	141	132	119	116
	1927 Juuni—Juin	115	31	81	147	94	78	94	142	90	104	120	136	90	105	101	140	141	132	119	116
	1927 Juuli—Juillet	117	52	81	149	94	78	94	142	96	110	122	227	90	106	101	140	141	132	127	123
	1927 August—Août	113	52	81	149	94	78	94	142	95	108	118	227	90	106	101	140	141	132	127	121
	1927 September—Septembre	107	52	80	149	94	78	94	142	95	104	111	227	89	106	101	140	141	132	126	116
	1927 Oktoober—Octobre	108	52	79	149	94	78	94	142	94	104	112	227	88	106	101	140	141	132	125	117
1927 November—Novembre	108	52	77	149	94	78	94	142	94	105	118	227	86	106	101	140	141	132	125	117	
1927 Detsember—Décembre	109	52	80	149	94	78	94	142	95	105	113	227	89	108	101	140	141	132	126	118	
1928	1928 Jaanuar—Janvier	113	52	82	150	94	78	94	142	96	108	118	227	92	107	101	140	141	132	127	121
	1928 Veebruar—Février	114	52	82	150	102	78	94	142	97	109	118	227	92	107	109	140	141	132	129	122
	1928 Märts—Mars	117	52	83	150	102	78	94	143	97	111	122	227	92	107	109	140	141	132	129	124
	1928 Aprill—Avril	121	52	81	150	100	78	94	143	97	113	126	227	90	107	107	140	141	132	129	126
	1928 Mai—Mai	121	52	81	150	100	78	94	143	97	113	126	227	90	107	107	140	141	132	129	126
	1928 Juuni—Juin	120	52	81	150	100	78	94	143	97	112	125	227	90	107	107	140	141	132	129	126

1) Keskmiselt aastas. — Moyenne annuelle.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“ 1922-28.

METODOLOOGIA.

Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel	Nr. 76(3),	lkh. 161-170
Statistika iseseisvuse ajal	75(2),	65-72
Rahva suhtumine statistikal Eestis	75(2),	73-81
I Eesti-Läti statistika konverentsi resolutsioonid	66(5),	233-238
Sama II Eesti-Läti statistika konverents	71(10),	547-554
Sama III Balti riikide statistika konverents	80(7),	397-401
Eesti tööstusstatistika korralduse põhilooned	50(5),	6-12
Igakauliste statistiliste kokkuvõtete saatamisviisid	75(2),	143-144
Piiripunktidest ülesõitnute statistikast	30,	50-51
Tööbõrside tegevuse statistikast	30,	43
Väliskaubanduse arvestamise põhimõtted	27(6),	1-24
Põllumajanduse statistika ülesandid ja teostamine	22(1),	1-20
Statistika ühistegelistes asutistes	75(10),	75-100
Üldrahvalugemine	6-8,	1-48
Rahvusvahelised statistika asutused	3-4,	5-8
Riiklikust statistika korraldusest	1-2,	9-20

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Välja ja siseserand ilmas 1920-24 a.	Nr. 57(12),	lkh. 5-10
Võrdlusandmeid Balti riikidest 1920-26 a.	72(11),	623-633
Palgaolud välisriikides 1914-25 a.	55(10),	1-4

RAHVASTIK.

Sündivus, surevus, abielluvus ja lahutused 1926 a.	Nr. 74(1),	lkh. 1-18
Sama 1925 a.	64(3),	97-101, 105-125
Sama 1924 a.	47(2),	1-69, 135-137
Tähtsamad jooni demograafiast 1918-28 a.	75(2),	61-69
Abielluvus 1922 a.	21(10),	61-76
Surevus 1922 a.	20(9),	61-76
Sündivus, surevus ja abielluvus 1921-22 a.	18(7),	51-80
Surmapõhjused 1925 a.	64(3),	20-104, 120-133
Rahvalaste surevus 1925 a.	85(4),	203-219
Rahvaarvu kasv Eestis 1921-25 a.	55(10),	5-8
Linnade ja alevite rahvastik 1927 a.	78(5),	285-287
Rahvaarv linnades 1921 a. II poolel	1-2,	42-55
Rahvaliklemine üle piiri 1927 a.	78(5),	288-291
Rahvaliklemine üle piiri ja sisemaal 1925-26 a.	88(7),	384-399
Väljaränd 1927 a.	77(4),	235-235
Väljaränd 1926 a.	66(5),	290-291
Väljaränd Eestist 1924-25 a.	57(12),	1-5
Opteerimisliikumine ja optandid 1922 a. Üldrahvalugemise üldarvud	24(3),	5-22, 1-14
Eenesetapp (v. kuritegevus)		
Eesti sõdurite pikkus 1924 a.	69(8),	431-445

HARIDUS.

Õpetajate seminarid 1923-27 a.	Nr. 78(5),	lkh. 298-302
Õppeasutused 1922-27 a.	76(3),	200-210
Merikoolid 1923-27	74(1),	30-34
Al- ja keskkoolid 1926/27 õ/a.	79(6),	341-361
Sama 1925/26 õ/a.	72(11),	611-623
Sama 1924/25 õ/a.	60(15),	1-20
Sama 1923/24 õ/a.	43(10),	1-54, 13-21
Üldandmed algkoolide kohta 1921/22 õ/a.	18(2),	47-65
Keskkoolid. Üldarvest ja õpil. 1920/21 õ/a.	3-4,	17-38
Riigi kuld haridusasutiste peale 1918-21 a.	3-4,	39-42
Eesti haridusasutiste üldarv 1. I. 1922 a.	1-2,	193-199
Ülikooli õppejõud, õpilaskond ja majandus 1922-26 a.	66(5),	281-288
Sama tehnikumi kohta	66(5),	289-290
Kirjastus, ajakirjandus ja kirjandusturg 1924-26 a.	68(7),	393-401

TÖÖ JA PALGAD.

Tööolud 1922-27 a.	Nr. 75(2),	lkh. 138-140
Suur- ja kesktööstuses ettevõtete tööjõud 1. VII. 1927 a.	71(10),	608-610
Tööliste arv tööstuses 1923-1924 a.	39(6),	1-14
Surmtööstuseetevõtete isiklik koosseis 1923 a.	24,	43-45
Töövõimalused Eesti tööstuses 1922-20 a.	49(4),	15-18
Tööbõrside tegevus ja töötaolu 1924-26 a.	70(9),	524-528
Töötaolu Tallinnas 8. IV. 1926 a.	62(1),	9-20
Sama Tartus 16. II. 1927 a.	69(8),	464-466
Sama üldiselt 1922-24 a.	39(6),	15-30, 1
Töökaitses 1921-26 a.	73(12),	696-704
Kollektiivlepingud 1. VII. 1927 a.	71(10),	589-590
Streigid tööstuses 1927 a.	78(5),	294-295
Sama 1926 a.	67(6),	354-356
Sama 1921-25 a.	54(9),	7-13
Sama 1922 a.	15(4),	51-53
Töötingimused suurtööstuses 1925 a. I poolel	41(8),	42-46
Hüdaahtõed 1924-26 a.	69(8),	455-463
Halgekassad ja nende liikmed 1921-27 a.	80(7),	418-421
Tööõnnetused 1924-25 a.	70(9),	437-494
Palgaolud tööstuses 1926-27 a.	80(7),	402-417
Tööstustöölise palgad Tallinnas 1926-27 a.	71(10),	578-580
Tööstustöölise palgad Tallinnas 1926-27 a.	67(6),	349-350
Põllutöölise palgad 1927 a.	71(10),	576-577
Sama palgad 1926 a.	61(16),	22-23
Tööstustöölise palgaolud 1914-26 a.	59(14),	3-12
Tööliste majanduslik seisukord Tallinnas ja Narvas (Büdzjetiline üring)	48(3),	1-108

Palgaolud suurtööstuses 1924 a.	37(4),	lkh. 1-21, 1
Põllutöölise palgaolud ja tööturg 1923-24 a.	32(11),	1-24
Üks põllutöölise tulude-kulude aruanne	64(3),	161-152

TERVISHOID.

Rahva tervislik seisukord 1919-27 a.	Nr. 75(2),	lkh. 141-142
Surmapõhjused 1926 a.	77(4),	236-247
Surmapõhjused 1925 a.	64(3),	102-104, 128-132
Rinnalaste surevus 1925 a.	65(4),	209-219
Nakkushaigused 1925-26 a.	67(6),	351-353
Vähktõbi 1919-25 a.	73(12),	684-690
Tuberkuloos 1925-26 a.	70(9),	513-523
Tervishoidlik seisukord 1924-26 a.	58(13),	3-5
Narva karantiin 1922 a.	15,	54-55

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Tulekahjud 1927 a.	Nr. 76(3),	lkh. 194-199
Süüdimõistetute koosseis 1924-26 a.	74(1),	19-28
Vangide arv 1922-26 a.	74(1),	29
Eenesetapp 1925-26 a.	85(4),	206-208
Sama 1922 a.	19(8),	57-80
Kurt- ja süüteod ning seaduste ja määruste rikkumised 1924-26 a.	71(10),	555-573
Kuritegevus 1919-1924 a.	58(8),	1-7
Tulekahjud 1924-26 a.	70(9),	512-517

TÖÖSTUS.

Tööjõud ja toodang suurtööstuses 1926 a.	Nr. 75(2),	lkh. 110-125
Sama tööstuses 1925 a.	68(2),	37-56
Kütteainete tarvitus tööstuses 1925 a.	67(6),	347-349
Jõumasinad ja mehaaniline jõud tööstuses 1925 a.	69(8),	440-453
Eesti tööstussaaduste turud 1923-26 a.	70(9),	498-502
Eesti suurtööstus 1921-22 a.	12,	41-71
Tööstusettevõtete arv 1922 a.	6-8,	98-99
Tekstiil- ja paberitööstus 1913(14) ja 1921 a.	6-8,	88-97
Jõõpre turbaraba (uurimise andmed)	3-4,	59-68

VÄLISKAUBANDUS.

Väliskaubandus 1919-27 a.	Nr. 75(2),	lkh. 101-109
Väliskaubandus 1927 a. I poolel	69(8),	453-454
Väliskaubandus ja tollimaksud tollitariifi 88 järele 1926 a.	70(9),	503-511
Eesti tööstussaaduste turud 1923-26 a.	79(9),	498-502
Väliskaubandus 1926 a. I poolel	58(13),	1-7
Sama 1923 a. (aastakokkuvõtte)	26(5),	5
Eesti Väliskaubandus 1919-21 a.	5	35-68
Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubandus	67(6),	322-330
Sama	49(4),	3-8
Eesti maksubilanss 1924-26 a.	66(5),	239-256

HINNAD.

Loomade hinnad laatadel 1927 a.	Nr. 78(5),	295-297
Suurmüügi ja elumaksumuse indeksid 1913-28	77(4),	lkh. 261-269
Suurmüügihinnad 1922-26 a. ja Eesti suurmüügiindeks	63(2),	57-66
Toiduainete võrdley maksumus 1922-27 a.	68(7),	389-392
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4),	219-220
Elumaksumus (elukallidus)	36(3),	1-98, 1
Suurmüügihinnad Tallinnas 1922-24 a.	35(2),	30-33

TRANSPOORT JA SIDE.

Tähtsamate kaupade vedu laiaroopalisel raudteel 1926 a.	Nr. 76(3),	lkh. 176-156
Raudtee tegevus 1920/27 a.	73(12),	705-724
Sama 1925 a.	65(4),	182-199
Sama 1921-23 a.	17(6),	67-96
Välis- ja rannasõit ja kauba- ning reisijate vedu 1927.	80(7),	421-437
Sama 1926 a.	67(6),	331-346
Kauba- ja reisijate liikumine 1. I. 1927 a.	68(7),	404-408
Laevasõit, veod siseveeteedel 1926 a.	68(7),	409-411
Laevasõit ja kaubavedu veeteel 1925 a.	56(11),	1-18
Post, telegraaf, telefon, raadio 1926 ja 1927 a. I veerandil.	72(11),	687-656
Lairoopalisel raudteel 1919-21 a.	1-2,	168-192
Moottorsõidukite arv 1922-26 a.	68(7),	402-403
Maanteede pikkus	69(8),	487
Era lennusaadus 1924-26 a.	85(4),	209-203
Post-telegraaf-telefon 1919-25 a.	63(2),	67-75
Post-telegraaf ja telefon 1919-21 a.	3-4,	108-118
Üldjooned Eesti transiidist 1920-1931 ja transiidist perspektiivist 1920-21 a.	1-2,	118-167

KINDLUSTUS.

Kindlustusseltside tegevus 1926 a.	Nr. 74(1),	lkh. 35-48
Sama 1924-25 a.	64(3),	134-143
Sama 1923 a.	42(9),	1-16, 1
Sama 1920-22 a.	29(8),	1-15
Haiguskindlustus 1919-25 a.	68(7),	375-383

KREIIT JA KAPITAL.

Pankade tulud ja kulud 1921-26 a.	Nr. 71(10),	lkh. 580-585
Maapanga tegevus 1926-27 a.	71(10),	586-587
Maapanga ärisels (stand. tab. 9).	71(10),	587-588
Pandimajade tegevus 1922-26 a.	73(12),	690-695
Eesti rahaasutuste arenemine, 1920-21 a.	1-2,	203-205

RAHANDUS.

Riigi tulud ja kulud 1918-27.	Nr. 79(9),	lkh. 362-366
Maavalitsuste tulud ja kulud 1923-26 a.	79(9),	367-373
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1926 a.	78(5),	311-322
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1925 a.	66(5),	257-269
Sama 1924 a.	52(7),	
Sama 1923 a.	40(7),	

Omavalitsuste kulud tervishoiu ja hoolendamise peale 1925 a.	Nr. 65(4),	lhk. 203—205
Maksuabilanss 1927 a.	78(5),	303—310
Eesti maksuabilanss 1924—26	66(5),	239—256
Tulumaks 1927 a.	77(4),	249—260
Riigi sissetulekud 1922 a.	15,	56—59
Liikvel olev paberraha ja selle kate 1924—25 a.	44(11),	26—27

ÜHISTEGEVUS.

Tarvitajate ja majandusühingud 1926 a. Nr. 73(12),	lhk. 725—727
Tarvitajateühisused I. I. 1924	33(12), " 1—31

VAHJA.

Alkoholi toodang ja tarvitamine 1920—27 a., Riigiteenijate arv ja selle vähendamise probleem	Nr. 70(3),	lhk. 211—218
Kirjastus, ajakirjandus ja kirjandusturg 1924—26 a.	68(7),	393—401
Eesti sõdurite pikkus 1924 a.	69(8),	431—445
Ühingud ja seltsid Eestis 1921—26 a.	61(16),	18—21
Esimene rahvahääletus Eestis 17—19. veebruaril 1923 a.	14(3),	58—74
Eesti Vabariigi piiriloone pikkus	3—4,	9—16
Talimaa korteriolud 1921 a.	1—2,	21—41

PÖLLUSAAGID JA KASVUPIND.

Viljade kasvupind ja saak 1927 a.	Nr. 76(3),	lhk. 187—193
Viljade kasvupind 1927 a.	70(9),	405—437
1927 a. viljasaagi eelteated	72(11),	634—636
Viljade kasvupind ja saak 1926 a.	62(1),	1—8
Viljade kasvupinnad ja saagid 1925 a.	49(4),	9—14
Talivilja külvitõngimised ning oraste seisukord 1. novembriks 1924	32,	60
Põllukultuuride külvipinnad 1922 a.	6—8,	69—73
Viljakasvatuse valdkonnad Eestis	66(5),	270—280
Maaviljakasvatuse valdkonnad Eestis	65(4),	165—179
Võrdlevad andmed külvipinna kohta Põhja-Eestis 1895—1920	1—2,	66—85
Põllupinna suurus ja tema kasutamine 1920	1—2,	56—65

KARJAPIDAMINE.

Loomade arv 1927 a.	Nr. 71(10)	lhk. 574—575
Lambapidamine 1926 a.	64(3),	149—150
Sulgloomapidamine 1926 a.	65(4),	180—181
Loomade arv 1926 a.	58(13),	1—2
Loomade arv ja koosseis 1920—25	51(6),	1—11
Kontrollkarjade aastatoodang 1925 a.	54(9),	5—7
Sulgloomapidamine 1925 a.	51(6),	12—15
Loomade toitmiseolud 1923/24 a. talvel	26	8 l.

AIANDUS JA MESINDUS.

Mesilastepidamine ja meetoodang 1926 a. Nr. 61(16)	lhk. 24—26
Sama 1925-26 a.	61(16) " 26—28
Sama 1924 a.	35(2) " 1—17 l.
Aiandus 1925 a.	54(9) " 1—5

TAPAMAJAD.

Tapamajade toodang 1. I-30. IX. 1926 a. Nr. 61(16),	lhk. 30—31
Sama 1926 a. I poolal, ...	58(13), " 10—11

LOOMATERVISHOID.

Loomataudid 1924 a.	Nr. 35,	55—56
Koduloomade tervislik seisukord 1924 a. esimesel veerandil	26,	54—55

PÖLLUMAJANDUSE TASUVUS.

Talumajanduse tasuvus 1926-27 a.	Nr. 70(12),	lhk. 679—683
Sama 1925-26 a. (eelkõrkvõtte)	61(16),	1—5

MAAREFORM.

Maareformi teostamine 1919—26 a.	76(3),	171—175
Maareformi teostamine	6—8,	49—68
Talundite arv ja koosseis 1925 a.	50(5),	1—6
Rend. talumaa peal asuv. pöpskohad 1919 a.	1—2,	98—117

MUUD PÖLLUMAJANDUSE ALAD.

Põllumajandustoodangu väärtus 1922—26 a. Nr. 67(6),	319—321
Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubandus 1923—26	67(6), " 322—330
Põllumajandussaaduste hindade indekseid	65(4), " 212—220
Põllutõrjeliste ja masinate arv ning väärtus talundis 1925 a.	61(16), " 6—10

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED

Lhk A. EESTI DEMOGRAAFIA

Vihk I. Haridus Eestis I	Lhk. 288+186, 1924.	Kr. 6—
" II. Haridus Eestis II (üh. väljaanne)	300, 1924.	350
" III. Sündivus, surevus, abielluv. ja rahva liikum. 1921—1923 a.	52+54, 1925.	3—
" III. Tervishoid Eestis	132+80, 1925.	5—

EESTI MAJANDUS

Vihk I. Väliskaubandus 1923 a.	Lhk. 20+72, 1924.	Kr. 2—
" II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevastik	102, 1925.	250
" III. Raudtee, post, telegraaf ja telefon Eestis	64, 1925.	2—
" IV. Väliskaubandus 1924 a.	22+92, 1925.	3—
" V. Tööstus Eestis	80, 1926.	250
" VI. Riigiraudteed 1924 a.	38, 1926.	2—
" VII. Väliskaubandus 1925 a.	109, 1926.	325
" VIII. Väliskaubandus 1926 a.	IV+106, 1927	325
" IX. Aktsiaseltside, osahälsuste ja ühisteg. asut. äriseisund 1. I. 1926 (kuldabilanssid)	32+34, 1927.	2—
" X. Väliskaubandus 1927 a.	Ilumisel.	

EESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk I. Eesti põllumajandus I	Lhk. 290, 1923.	Kr. 5—
" II. Eesti põllumajandus II	132, 1924.	225
" III. Loomapidamine Eestis 1924 a.	17+105, 1925.	150
" IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	3—201, 1926.	3—
" V. Eesti Põllumajandus 1926 a.	VIII+254, 1927.	3—
" VI. Eesti Põllumajandus 1927 a.	Ilumisel.	

Lhk B. 1. I. Üldrahvalugemise eelkõrkvõtted	78, 1923.	Kr. 2—
2. Sugamed vigaste laste kohta Eestis	164, 1923.	375
3. III. Riigikogu valimised	78, 1923.	3—
4. Eesti väliskaubandus 1921—1922	60+38, 1923.	250
5. 1922 a. Üldrahvalugemise andmed		

Vihk I. Rahva demograafiline koosseis ja korteriolud Eestis	Lhk. 88, 1925.	Kr. 2—
" II. Üleriikline kokkuvõte (tab.)	8+189, 1924.	4—
" III. Rahva tööaja ja ühiskondline kiitus	88+84, 1925.	3—
" IV. Viru maakond	24+52, 1924.	2—
" V. Järva maakond	52+60, 1923.	3—
" VI. Harju maakond ja Tallinn	40+56, 1924.	3—
" VII. a) Lääne maakond	20+56, 1924.	2—
" b) Saare maakond	20+56, 1924.	2—
" VIII. Pärnu maakond	40+94, 1924.	350
" IX. Viljandi maakond	36+84, 1924.	350
" X. Tartu ja Valga maakonnad	40+92, 1924.	3—
" XI. Võru ja Petseri maakonnad	30+46, 1927.	3—
6. 1922 a. Üldrahvalug. andmete läbitõttam. plaan ja tabelite sisu	48, 1923.	1—
7. Asumaa majapidamised Eestis 1919—23 a.	46+60, 1924.	350
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	4+219, 1926.	375
9. Statistiline album, v. I. Maa ja rahv. (38 dia. ja kart. värv.)	1925.	6—
" II. Majandus. (24)	1923.	6—
" III. Põllumajandus. . . . . 112 lhk. (joonised, fotod ja tekst)	1923.	750
10. III. Riigikogu valimised	48, 1927.	175
11. Karjamajandus ja karjasaaduste turg välismaal ja Eestis.	72, 1923.	

Riiklikud aadressraamat I. (1924) („Eta“ kirjastus)	Lhk. XII+204+128, 1924 (Ladu otsas).
Riiklikud aadressraamat II. (1925) (Riigi trükikoja kirjastus)	XXXII+728+149, 1925
Riiklikud aadressraamat III. (1926—1927) (Riigi trükikoja kirjastus)	LXX+44+900,

Lhk F. EESTI STATISTIKA KUKKRI:	1927	Nr. 65(4)	15 aprill 68	Kr. 1.50	1928	Nr. 74(1)	15 jaan. 64	Kr. 1.50
1922 a. Nr. Nr. 1—11 hind kokku	Kr. 10.—							
1923 " " 12—21 " " " "	15.—	"	66(5) 15 mai 68	1.50	"	75(2) 15 veebr. 68	1.50	
1924 " " 22—33 " " " "	15.—	"	67(6) 15 juuni 68	1.50	"	76(3) 15 märts 72	1.50	
1925 " " 34—45 " " " "	15.—	"	68(7) 15 juuli 68	1.50	"	77(4) 15 apr 52	1.50	
1926 " " 46—61 " " " "	15.—	"	69(8) 15 aug. 68	1.50	"	78(5) 15 mai 66	1.50	
1927 Nr. 62(1) Lhk. 36	Kr. 1.—	"	70(9) 15 sept. 60	1.50	"	79(6) 15 juuni 68	1.50	
" " 63(2) 15 veeb. 60	1.50	"	71(10) 15 okt. 64	1.50	"	80(7) 15 juuli 68	1.50	
" " 64(3) 15 märts 68	1.50	"	72(11) 15 nov. 68	1.50	"	81(8) 15 ang. 60	1.50	
		"	73(12) 15 det. 64	1.50				